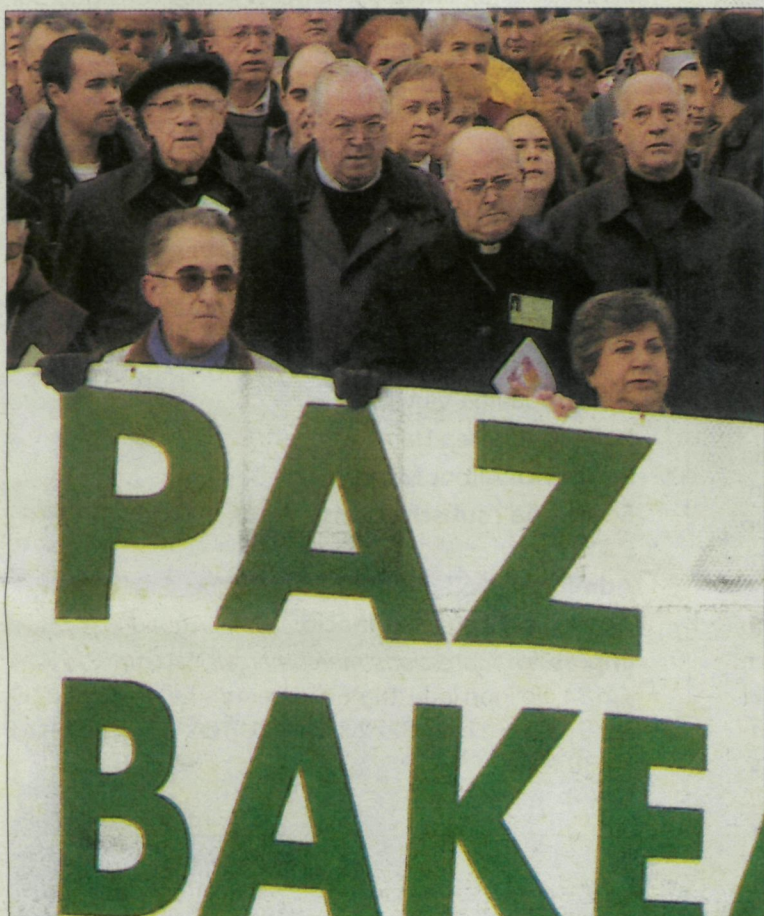

Crítica «injusta i desproporcionada»

Mons. Blázquez (al centre de la foto), com la resta dels bisbes bascos, a la carta «Preparar la pau» continua en la línia de condemnar el terrorisme i de donar suport a les víctimes de la violència etarra.

La Conferència Episcopal Espanyola respon a les acusacions dels darrers dies contra el document dels bisbes bascos

El Comitè Executiu de la Conferència Episcopal Espanyola s'ha mostrat molt dolgut per les crítiques abocades contra l'Església arran de la carta pastoral *Preparar la pau*, dels bisbes de Bilbao, Sant Sebastià i Vitòria. Els prelats espanyols defensen que a la carta pastoral es pot veure de manera molt clara una condemna rotunda del terrorisme i de qui hi dona suport, així com la voluntat d'acompanyar les víctimes de la violència etarra. La Conferència Episcopal denuncia les acusacions que han plogut sobre l'Església, des de diferents àmbits, sobre aquest escrit: «El Comitè Executiu de la Conferència Episcopal se sent amb el deure de denunciar la forma d'exercir la crítica, injusta i desproporcionada sense cap mena de dubte, a què ha donat lloc la publicació de l'esmentada carta pastoral.»

Per la seva banda, el cardenal Ricard M. Carles subratlla que «un president de govern no pot dir immorals als bisbes» i que «també els bisbes han pogut pronunciar-se sobre la moralitat de certes lleis que precisament fan els polítics». Així mateix, el Vaticà s'ha abstingut «de moment» de posicionar-se oficialment sobre la carta pastoral escrita pels bisbes bascos.

Pàg. 10

en primer pla

Rússia, germana en la fe

Entendre les peculiaritats històriques d'aquesta gran Església ortodoxa

En els darrers mesos diverses notícies com ara la creació de quatre noves diòcesis i la posterior expulsió del bisbe d'Irkutsk, han posat de manifest la situació de les relacions entre la Santa Seu i el patriarcat de Moscou. Si a això hi afegim que Rússia és dels pocs països del món que Joan Pau II no ha visitat, i que en canvi sí que ha viatjat a estats de l'antiga URSS com Ucraïna, sembla necessari saber una mica més d'aquest gran país de l'Europa oriental.

Rússia és el país amb més població cristiana ortodoxa i com a bona hereva de l'espiritualitat del cristianisme oriental té una llarga tradició eclesial i monàstica que no es pot menysprear. Malgrat aquesta riquesa, que és un magnífic complement a la de l'Església llatina, les incomprendiments mútues amb Roma no són noves, sinó que es remunten a segles enrere. Però tot i això, o potser justament per aquest motiu, tant els fidels de totes dues tradicions com els seus dirigents han de maldar per arribar, malgrat els entrebancs, a una comunió fraterna i sincera. De ben segur que seria molt més plaent a Déu.

Pàg. 2, 3, 4 i 5

Lleida demana la restitució «in integrum» de les obres del Diocesà

La diòcesi de Lleida ha presentat un memorial a la Signatura Apostòlica que demana la restitució *in integrum* de les obres d'art del Museu Diocesà en litigi amb el bisbat de Barbastro-Montsó. Així ho va fer públic en roda de premsa el bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, el dia 31 de maig, acompanyat pel conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Jordi Vilajoana; el president de la Diputació, Josep Pont; i l'alcalde de Lleida, Antoni Siurana. Tots ells van aplaudir el bisbe de Lleida i el van felicitar efusivament per haver recorregut davant el Vaticà. Mons. Ciuraneta va voler deixar clar que, malgrat tot, les relacions personals amb el bisbe de Barbastro-Montsó, Juan José Omella, són molt bones: «Hi ha amistat i bon tracte, com així han de ser les relacions entre els bisbes.»

Pàg. 23

Memòria anual de Càritas

L'exclusió guanya terreny a causa de l'augment de les persones soles, sense recursos i en condicions laborals precàries. Això és el que es desprèn de la memòria de Càritas diocesana de Barcelona de l'any 2001, que van presentar el dijous de Corpus Núria Gispert, directora, i Joaquim Sabater, secretari general. També en roda de premsa, el 28 de maig Càritas diocesana de Solsona va presentar la seva aposta per la integració d'immigrants davant el fet que en els darrers sis anys s'ha multiplicat per cinc el nombre d'aquestes persones ateses per l'organització.

Pàg. 17

Entrevista a Núria Terribas, directora de l'Institut Borja de Bioètica

25 anys d'història d'un centre pioner

Pàg. 20 i 21

Sumari

Pàg. 7 El pare Pius, un nou sant per al poble

Pàg. 19 La solemnitat del Corpus a Catalunya

Pàg. 22 Centenari del naixement d'Escrivà de Balaguer

Pàg. 24 Conferència de l'arquebisbe Martí Alanís a Tortosa

Pàg. 30 Simposi a Salomó sobre la vigència del teatre religiós

Editorial

La conversió de Rússia

Durant els difícils anys de la guerra freda, el gran enemic d'occident i del cristianisme era Rússia, que en aquells moments capitanejava un imperi comunista sota el nom d'Unió Soviètica. A Espanya l'avversió cap allò que fos rus encara era més gran, no ja per la por d'una confrontació bèl·lica nuclear, sinó per la contraposició d'ideologies, i és que el franquisme havia creat el seu ogre particular en la Rússia de Stalin, a qui acusaven de la destrucció del país pel seu suport al bàndol «republicà» en els anys de la guerra civil, i entre moltes altres coses d'emportar-se el nostre or a Moscou.

El govern sorgit de la victòria militar l'1 d'abril del 1939 no va dubtar a catalogar la guerra civil de «croada d'alliberament nacional» i a partir d'aquest moment s'implanta un estat nacional-catòlic, on el gran enemic és el comunisme ateu representat en la seva màxima expressió per Rússia.

No és estrany, per tant, que moltes generacions hagin pregat continuament per «la conversió de Rússia», perquè abandonés el comunisme i abraçés la fe cristiana. Ningú no podia preveure llavors el que passaria d'una forma imprevisible i rapidíssima a finals del segle xx: l'imperi soviètic s'ensorraria com un castell de cartes i la fe ressorgiria amb força sobre les cendres del comunisme. I tot això sense guerres, ni violències al carrer; el que va arribar amb sang i revolució se'n va anar d'una forma pacífica i discreta i en el seu lloc amb gran naturalitat van sorgir nous valors i també el ressorgir de la vivència religiosa.

No podem amagar que després de la caiguda del mur de Berlín i l'ensorrament del comunisme als països de l'Est europeu, hagin sorgit noves injustícies i intoleràncies. Un capitalisme salvatge i a vegades despietat s'ha imposat en gairebé tots els països que van ser comunistes, i ha condemnat la majoria de ciutadans a la pobresa mentre que molt pocs s'han convertit en els nous rics controlant unes quantitats econòmiques absolutament escandaloses; tampoc no donen gaire confiança alguns dels líders polítics apareguts recentment en aquests països. Davant aquesta complexa

situació els valors espirituals i religiosos són els únics que poden evitar passar d'un sistema que era certament nefast a un altre que també ho sigui, encara que per motius completament diferents.

Malgrat que l'anàlisi actual de la situació russa no invita a ser gaire optimistes, no podem oblidar que en els aspectes purament religiosos s'ha produït un canvi abismal. De la persecució, l'extermini i la destrucció del patrimoni religiós s'ha passat a la tolerància i a una certa protecció de l'Església ortodoxa. Els nostres germans cristians de confessió ortodoxa avui compten amb tota la llibertat del món per a les seves activitats i per difondre el seu missatge. No tant els catòlics que es troben amb una doble dificultat: d'una banda la pressió dels ortodoxos que consideren l'Església romana com una competència deslleial i de l'altra el govern, que vol quedar bé amb la confessió majoritària i posa força problemes a una implantació catòlica en aquests territoris.

Per això la relació entre catòlics i ortodoxos no és gaire bona en aquests moments, lluny queden els temps en què enmig de la persecució a tot el que fos cristià, hi havia molta més unitat i sentiments de germans que patien per la mateixa causa. Amb la llibertat religiosa cadascú ha seguit un camí diferent: mentre els catòlics intenten implantar-se legítimament creant noves diòcesis i parròquies per al bon funcionament del seu apostolat, els ortodoxos creuen que se'ls està trepitjant el terreny i que s'està fent proselitisme en detriment seu.

En aquestes circumstàncies es fa difícil el tan anhelat viatge de Joan Pau II a Moscou. El Pontífex ha visitat gairebé tots els països del que va ser l'àrea de domini soviètic, però continua sense poder posar els peus a la seva capital. Els catòlics hem de pregar perquè aquest somni del Sant Pare es pugui fer realitat com més aviat millor i també perquè malgrat les dificultats i disputes es continuï treballant en el diàleg ecumènic entre germans que compartim una mateixa fe i un mateix Baptisme.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Lluís Serra i Miriam Díez ROMA; Guillem Ferrer, ILLES BALEARS; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc i Roman Casanova, TORTOSA; Fàtima Alemany, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Joan Antoni Mateo, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja, Joan Manuel Gutiérrez

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820
E-mail: catcris@ibernet.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Secretaria i subscripcions: Victòria Camps, Antònia Canals

Administració i comptabilitat: Isàbel Giralt

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 75,02 € (12.480 ptes.)
Resta d'Europa: 137,92 € (22.950 ptes.)
Amèrica i Àfrica: 169,49 € (28.200 ptes.)
Àsia i Oceania: 235,01 € (39.100 ptes.)

LA TIRA

Per Pilarín

en primer pla

Rússia: l'assignatura pendent

■ El cristianisme ortodox forma part intrínseca de la cultura russa

El Papa ha viatjat en els darrers anys a països de majoria ortodoxa com ara Romania, Bulgària, Grècia o fins i tot Ucraïna. La caiguda del règim soviètic ha facilitat també moltes d'aquests visites, que han acostat una mica més Roma i alguns patriarcats orientals. Però el país amb el nom-

bre més gran de cristians ortodoxos, Rússia, encara no ha pogut ser visitat pel Papa. Ara que ja no existeix el teló d'acer, que la llibertat religiosa en aquell país està més assegurada, les relacions entre Roma i Moscou, en contra del que seria lògic, no acaben de ser fluïdes. La veritat és, però, que els

contactes entre catòlics i ortodoxos russos han estat tradicionalment delicats. Els llastimosos malentesos de fa 500 o 1.000 anys no haurien de ser cap obstacle per a un apropament franc, i malgrat que s'han fet progressos, els fets del passat encara continuen pesant massa.

El cristianisme a Rússia ha estat des dels seus inicis al segle x de caràcter grec o ortodox, perquè hi va ser dut per missioners —la majoria monjos— de l'imperi bizantí. No és gens estrany, doncs, que a causa de la seva històrica vinculació amb el patriarcat de Constantinoble, el cristianisme d'arrel llatina o catòlica en territori rus hagi estat sempre molt minoritari o fins i tot inexistent.

Quan el 862 sant Ciril i sant Metodi, dos monjos bizantins de la ciutat grega de Tessalònica, comencen la predicació entre els pobles eslaus dels Balcans, obren la porta a la posterior cristianització de Rússia, llavors encara pagana. La tasca dels dos monjos aviat dóna fruit i així el 864 aconseguixen la conversió dels búlgars, i progressivament el cristianisme es va escampant per l'altra banda del Danubi, nord enllà. D'aquesta manera el 988 el rei de Kíev, Vladimir, converteix l'incipient estat rus en oficialment cristià. A partir de la cristianització, el reialme rus de Kíev coneix un període d'esplendor prou important, i és llavors que es comencen a fundar en el territori els primers grans monestirs, com ara el de les Grutes, a imitació dels prestigiosos cenobis de l'imperi bizantí, com els del mont Athos. El pes del monacat dins de l'Església i la societat russa és notable ja des del principi, i ho continuarà

sent al llarg dels segles fins a l'edat contemporània. El fet que l'evangelització dels russos la duguessin a cap principalment monjos hi va tenir un paper decisiu.

EL CISMA DEL 1054

Durant l'hegemonia d'aquest primer reialme va tenir lloc el cisma que va separar definitivament l'Església llatina i les ortodoxes; el 1054, discussions sobre la major primacia d'un o de l'altre van dur el patriarca de Constantinoble, Miquel Cerulari, i el papa Lleó IX a excomunicar-se mútuament. Aquesta llastimosa divisió, les conseqüències de la qual encara avui es noten, va ser fruit de la tensió i les males relacions entre Roma i Constantinoble, que ja s'havien deixat sentir des de finals de l'imperi romà. El cisma, òbviament, va situar Rússia, dependent de Constantinoble, en l'Església ortodoxa.

Aquest fet no va afectar l'estabilitat del reialme de Kíev, que no es va estroncar fins més tard, al segle XIII, per la invasió dels mongols, que van arrasar la capital. Tot i això, el renaixement polític i cultural de Rússia no va tardar a fer-se notar, i ja el 1325, situava la nova capital a Moscou. Des de llavors aquesta ciutat serà el cor indiscutible de Rússia, que a poc a poc s'anirà convertint en un gran imperi. Men-

tre l'imperi rus creix, el bizantí, en canvi, el que l'havia evangelitzat, es troba en plena decadència, i en aquesta època no és més que una mera ombra del que havia estat; el seu territori es redueix a la capital, Constantinoble, i poca cosa més. El continu desgast bèl·lic farà inevitable tard o d'hora la caiguda de la ciutat en mans dels turcs —cosa que succeirà el 1453. Moscou, conscient de la situació, se sent plenament hereva de la tradició religiosa, cultural i política de Bizanci, i per això, no amaga les aspira-

cions d'erigir-se en la tercera Roma; després que la Roma de Pere no pogués sostenir l'imperi i caigués en mans dels bàrbars, i atesa l'agònica situació de Constantinoble, per als russos Moscou n'havia de prendre el relleu. Aquesta idea va ser en la ment dels dirigents russos durant segles, i n'és una prova que el títol que duïen els emperadors de Rússia, *tsar*, no sigui més que una derivació de la paraula Cèsar. Queda clar, doncs, quin era el punt de referència.

L'imperi rus experimenta en els segles següents una gran expansió territorial més enllà dels Urals i comença a destacar en la política europea. Al mateix temps el poder i el prestigi de l'Església ortodoxa també va en augment, i així, el 1589 Moscou s'erigeix en patriarcat autònom, atesa la cada cop més debilitada Constantinoble. Amb els regnats de Pere el Gran (1682-1725) i Caterina II (1762-1796), Rússia assoleix el paper de gran potència europea i tendeix a occidentalitzar-se. Al mateix temps aquests tsars comencen a recelar d'una Església ja molt poderosa, i prenen mesures dràstiques per retallar-li les capacitats d'influència, com ara tancar directament més d'un monestir; una prova més de l'impressionant pes del monacat en la societat i la política russa.

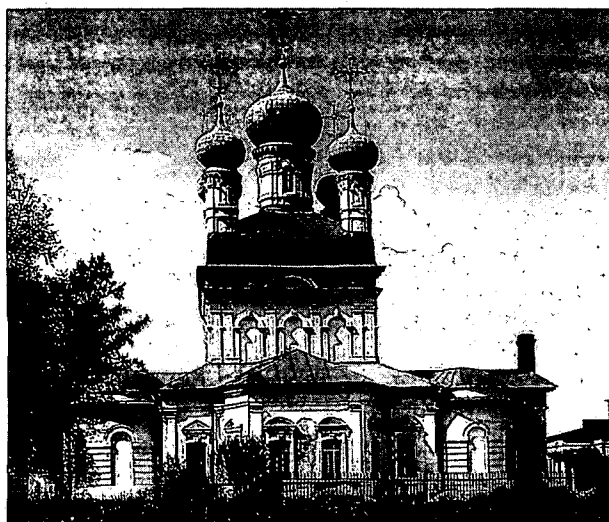
Però el vast imperi rus tenia gran part de la població immersa en la misèria, reprimia qualsevol expressió dels nacionalismes no russos i fins i tot va mantenir vigent fins a mitjan segle XIX l'esclavitud. El profund i comprensible malestar popular acaba esclatant violentament el 1917, amb el país embolicat en plena Primera Guerra Mundial. És el triomf de la Revolució bolxevic,

Passa a la pàg. següent

El monaquisme rus

Els primers monjos i anacoretes cristians van aparèixer al mediterrani oriental, en indrets inhòspits d'Egipte i Síria. I ha estat en el cristianisme oriental on el monaquisme ha tingut sempre una presència forta. Cenobis com el de Santa Caterina del Sinaí o els múltiples escampats pel mont Athos (Grècia) en són un testimoni. Rússia no n'ha estat pas una excepció. Va ser cristianitzada per monjos deixebles de Ciril i Metodi, i va acollir grans monestirs des dels primers temps de l'evangelització. Comunitats de monjos com les d'Optina, Sant Sergi o Valaam han exercit una influència decisiva en la cultura i la història del país i han fornint el santoral ortodox rus de noms com ara sant Sergi de Radonega (1314-1392), sant Nil de la Sora (1435-1508) o sant Serafi de Sarov (1759-1833).

També ha estat en els monestirs on s'ha anat elaborant al llarg dels segles l'art de la icona, una tasca que podia comportar amb facilitat anys d'aprenentatge, i que es

El monestir d'Optina, autèntic focus cultural de Rússia.

classe de cristians, sinó sobretot com un punt de referència per a tots els batejats; i continua dient que «el monaquisme ha estat, des de sempre, l'ànima mateixa de les Esglésies orientals». El Papa tampoc dubta a elogiar en aquest document oficial la profunda espiritualitat del monaquisme oriental encara avui.

que durà un règim totalment oposat a l'anterior. En la nova situació política totes les religions del país sense distincions es veuen fortament amenaçades, especialment sota el govern de Stalin: les persecucions, les execucions i els deportaments en massa a Sibèria es converteixen en pràctiques habituals. I per esborrar tot indici de la importància que havia tingut l'espiritualitat en el país, durant els anys més foscos del règim es tanquen la majoria de monestirs i són dinamitades moltes esglésies emblemàtiques. La persecució, a més, va comportar un exili massiu de creients cap a la resta d'Europa. La comunitat russa a l'exili, encara avui important, va crear l'any 1925 a París l'Institut de Teologia Ortodoxa Sant Sergi, per a l'estudi del cristianisme ortodox.

El desmembrament de l'URSS el 1991 va aturar l'anima-versió cap a tot allò religiós, si bé en els darrers anys del règim soviètic ja no es podia parlar de persecució oberta. Avui Rússia, tot i la implantació encara dominant de l'ateisme, coneix una revifalla de l'espiritualitat en general, però especialment entre els joves ortodoxos. Fins i tot alguns dels temples que Stalin va fer enderrocar han estat aixecats de nou tal com eren. Aquesta progressiva tornada a les llibertats religioses i la nova florida del cristianisme van coincidir pràcticament amb l'inici del patriarcat d'Alexis II, cap suprem de l'Església ortodoxa russa des del 1990.

SITUACIÓ DEL CATOLICISME

El catolicisme ha estat tradicionalment una confessió minoritària a Rússia; de la mateixa manera, per entendre'ns, que a casa nostra la presència ortodoxa ha estat sempre minsa. Si bé és cert que durant l'edat mitjana alguns missioners llatins havien visitat Rússia, els èxits aconseguits van ser més aviat escassos. No és fins a les

acaballes del segle XVI que la presència de catòlics en territoris del patriarcat de Moscou es fa sobtadament prou important per enrarir les relacions entre les dues esglésies. En aquella època la part més oriental del regne de Polònia, avui a Ucraïna, era de majoria ortodoxa i depenia de Moscou. Però per influència de la resta de Polònia, majoritàriament catòlica, molts ortodoxos van decidir passar a dependre de Roma, tot conservant la litúrgia oriental. L'acció dels escindits, tradicionalment coneguts com a uniats, va causar una gran commoció al patriarcat de Moscou, i ha estat al llarg dels

anys un dels principals entrebancs entre el Vaticà i Moscou.

Més tard, als darrers anys del segle XVIII, la incorporació de bona part de Polònia i Lituània, de majoria catòlica, a l'imperi dels tsars, incrementa òbviament el nombre de cristians dependents de Roma. La relació entre aquesta comunitat minoritària i l'ortodoxa tampoc serà fàcil: polonesos i lituans no només se senten marginats pel fet de ser catòlics, sinó que a

més tenen l'aspiració de recuperar un estat nacional propi, com el que havien tingut durant segles. Aquest ideal nacional estarà rere la revolució polonesa del 1863, que acaba en fracàs i que comporta una pressió encara més forta sobre els catòlics.

Sota l'URSS els catòlics compartiran la sort dels seus germans en la fe i també seran perseguits. Molts d'ells seran deportats a milers de quilòmetres, fins a l'Àsia Central. Avui els descendents encara són força nombrosos a la república ara independent del Kazakhstan.

La posició del Vaticà davant la política soviètica durant els anys vint va ser la d'intentar establir un diàleg. Així, durant la misèria i la fam que van afectar la població russa entre el 1921 i el 1923, Roma i el govern de Moscou van arribar a

El patriarca de Moscou Alexis II.

L'esplendor d'orient

Quan es consuma la separació de les esglésies amb el cisma del 1054 el cristianisme oriental se sent molt orgullós de la seva gran tradició cultural, i si ho mirem bé la veritat és que no li'n faltaven motius; de les dues parts en què es va dividir l'imperi romà ja oficialment cristià el 395, va ser occident la que va sucumbir estrepitosament al caos i les invasions dels pobles germànics. La part oriental, en canvi, va saber foragitar l'embat i fins i tot es va reviscolar. Mentre que a occident els invasors germànics intentaven en va estructurar uns estats a imitació del romà, a orient Bizanci era un autèntic imperi, organitzat i eficient de dalt a baix. Bizanci va ser capaç d'acabar l'any 537 a Constantinoble la catedral de Santa Sofia —símbol de tota l'ortodòxia— amb una cúpula d'enormes dimensions; a occident en canvi, hauran de passar uns mil anys fins a poder construir una cosa semblant. Vist el desgavell dels llatins a l'alta edat mitjana, doncs, des de les Esglésies d'Orient ningú no es podia prendre de debò les pretensions de Roma de ser la seu primada del cristianisme. Des de Constantinoble quedava clar que només orient havia sabut conservar l'herència cristiana i imperial al mateix temps malgrat totes les adversitats.

La visió que els ortodoxos tenien dels occidentals com d'uns cristians massa influenciats pels bàrbars i, per tant, perillosos es va confirmar segles després; el 1204 els cristians llatins van organitzar la IV Croada, que en principi es dirigia cap a Jerusalem per alliberar-la dels musulmans. Però a mig camí als integrants de la croada se'ls va ocórrer virar cap al nord i van saquejar Constantinoble amb el mateix entusiasme amb què mataven infidels a Terra Santa. Els ortodoxos, que mai s'haurien esperat una brutalitat semblant per part dels seus germans en la fe, van quedar esgarriats per anys, i com que les croades tenien el beneplàcit del Papa, el van acusar de no haver fet prou per evitar el saqueig. I encara al segle XIV els llegendaris almogàvers van fer també de les seves per terres gregues. Comprensiblement després d'aquestes experiències quan des de Roma sortia alguna iniciativa reconciliadora els orientals abans de dir que sí s'ho pensaven dues vegades. Queda explicada doncs la tradicional desconfiança cap a occident.

un acord per tal que el Vaticà pogués enviar religiosos que duïen ajuda alimentària i mèdica a Rússia, per bé que no se'ls va deixar predicar. Aquestes mínimes i difícils relacions es van interrompre definitivament el 1927.

Avui els catòlics continuen sent una franca minoria: uns 600.000, atesos per uns 215 sacerdots, en un país de prop de 150 milions d'habitants. Des de la desfeta de l'URSS el 1991 les condicions per als creients catòlics, i per als cristians i creients en general, s'han suavitzat força. Així el 1997 es va dictar la llei sobre llibertat de consciència i associacions religioses, la qual reconeix com a religions tradicionals a Rússia òbviament el cristianisme ortodox, però també l'islam (uns vint milions de fidels), el budisme (dos milions) i el judaisme (un milió). La no-inclusió del cristianisme llatí en aquesta llista va provocar un cert malestar entre la comunitat catòlica. De fet, contràriament al que hauria estat lògic, la caiguda del teló d'acer no va suposar un acostament entre l'Església

catòlica i l'ortodoxa russa. El que sí va comportar ben aviat el canvi de règim va ser un augment destacable del catolicisme i una entrada de sacerdots catòlics estrangers, perquè al país no n'hi havia prou. Aquesta nova situació ha estat vista, per l'Església ortodoxa com una ingerència innecessària.

Malauradament podem dir que el cisma de mil anys enrere encara es deixa sentir. Els darrers mesos no han estat exempts d'un cert malestar: la decisió del Vaticà d'eleva a la categoria de diòcesi quatre administracions apostòliques russes ha aixecat les queixes de l'Església ortodoxa, que la considera un acte de proselitisme. Això s'hi ha d'afegir l'expulsió del bisbe catòlic de la ciutat siberiana d'Irkutsk l'abril passat. Tot plegat fa, ara per ara, molt improbable la visita del Papa a Rússia, i també demostra que, tot i que en general el procés d'entesa ha millorat lleugerament, encara s'ha d'avançar molt més en aquest camí difícil, però a la vegada necessari per a tothom. (E.B.)

Esforços conciliadors

El primer gran intent per normalitzar les relacions entre l'Església de Roma i les orientals i trobar punts en comú va ser el Concili de Lió del 1274. Hi van assistir el papa Gregori X i el patriarca de Constantinoble Miquel Paleòleg, però també teòlegs i grans personalitats tant llatines (sant Albert Magne o sant Bonaventura) com ortodoxes. Però el Concili, que fins i tot per trobar punts d'acord va projectar fer un front comú contra l'islam, va fracassar. Per trobar una ocasió similar cal anar fins al 1435, a l'anomenat Concili de Florència. En aquesta reunió de caire ecumènic hi van assistir el papa Eugeni IV, l'emperador bizantí Joan VIII i el patriarca Josep II. Es va parlar seriosament de tornar a fer una sola Església. Fins i tot hi havia un arquebisbe rus disposat a acceptar la dependència de Roma. Però va ser justament aquesta disposició tan procatòlica la que va provocar un altre cop el trencament de les converses. Estava clar que l'opció de dependre directament de Roma més que ser vista com una solució ecumènica va ser entesa com una conversió descarada al catolicisme.

El següent pas decisiu cap a una convergència de les esglésies no el tornem a trobar fins molt recentment, al

segle XX. Com a resultat de la creació del moviment ecumènic modern, amb la fita cabdal de la Conferència d'Edimburg del 1910, els contactes entre les diferents confessions es van anar fent més habituals. Això va desembocar l'any 1965 en un fet de gran valor històric: el patriarca Atenàgores I de Constantinoble i el papa Pau VI van aixecar les excomunionis mútues vigents des del 1054!

Aquest gest va permetre posteriorment fer més passos cap a una futura entesa entre les esglésies, tasca en què Joan Pau II ha posat l'èmfasi molt sovint. En els seus innombrables viatges no ha deixat de visitar sempre que ha pogut els caps de les esglésies germanes, com acabem de veure a Bulgària. També ha estat ell el promotor de les trobades ecumèniques d'Assís, la darrera d'elles encara molt recent. I no cal oblidar la carta apostòlica *Oriental lumen* dedicada al cristianisme oriental. Per això, tot i que entre l'Església ortodoxa de Rússia i la catòlica no hi ha hagut la sintonia que tothom anhela, tots els indicis històrics més recents conviden a creure que l'entesa ha d'arribar necessàriament. Tant de bo una trobada semblant a la d'Atenàgores I i Pau VI es tornés a repetir entre el patriarca Alexis i el papa Joan Pau.

Atenàgores I i Pau VI.

Vladimir Lansdorff és cristià ortodox rus i catedràtic de Dret

«A Rússia les esglésies s'omplen de gent jove»

Vladimir Lansdorff-Galagane forma part de la nombrosa comunitat russa que viu a l'estranger. Ha viscut a diverses ciutats de l'Estat com ara Granada i Santiago de Compostel·la, i actualment viu a Barcelona, i assisteix sovint a oficis religiosos ortodoxos de la co-

munitat russa. Aquest catedràtic de Dret de la Universitat Autònoma de Barcelona coneix bé tota la persecució de què van ser objecte les religions sota el govern soviètic. També admet que les relacions entre catòlics i ortodoxos russos no estan en el seu millor moment.

—Després del període soviètic, ¿quina és a Rússia la situació i la pràctica del cristianisme en general?

—La situació no és la que voldríem, perquè encara que fa més de deu anys que no existeix l'URSS —i que per tant la pràctica religiosa està permesa— la majoria de la població no creu en res. La imposició de l'ateisme va ser molt forta, i encara és la postura més comuna. Es va voler eradicar qualsevol de les religions; jo m'he trobat, per exemple, amb gent que m'ha dit: «Sóc musulmà, però no crec en Déu.» És a dir prenen la religió, en aquest cas l'islam, com una referència cultural.

Tot i això és cert que en general es nota un renaixement de la fe. Tenim sants nous, per exemple, i també es nota un increment dels qui entren de nou a l'Església [ortodoxa]. Per a nosaltres és especialment esperançador veure que és entre els joves on reneix més la fe cristiana. A Rússia les esglésies els diumenges s'omplen de gent jove. És curiós veure que tot i que al meu país hem tingut dècades d'un govern obertament ateu i perseguidor de les creences, la fe vagi a més, i que en canvi als països occidentals, que no han patit cap persecució semblant, la fe tendeixi a decaure.

—Quines relacions van mantenir l'Església ortodoxa i la catòlica sota el comunisme?

—Sota el règim soviètic tant els cristians ortodoxos com els catòlics van ser víctimes de la política aferrissadament atea i anticlerical del govern. Aquesta política va anar de més a menys amb els anys. Als anys vint dir

Vladimir Lansdorff.

que eres creient podia implicar anar a la presó, el desterrament a Sibèria o, fins i tot, l'ajusticiament, i s'acostumaven a fer execucions massives. Això darrer va passar sobretot amb sacerdots i gent de la jerarquia eclesial. Als anys seixanta la violència directa va deixar pas a una política discriminatòria, però el règim sempre va mantenir l'hostilitat contra la religió.

Durant anys la repressió va ser tan forta que els cristians deixaven de banda les seves diferències doctrinals per ajudar-se mútuament en el que fos. Així, per exemple, la gent d'Ajuda a l'Església Necessitada, amb el pare Werenfried (catòlic) al capdavant, i els membres de l'Església ortodoxa col·laboraven estretament per preservar el cristianisme a Rússia. Avui encara es poden veure mostres d'aquells contac-

tes: no fa pas gaire Ajuda a l'Església Necessitada va construir un vaixell-església de culte ortodox per als pobles a tocar de la ribera del riu Volga que no tenen parròquies. Aquesta mena de col·laboració és exemplar.

—Va facilitar la caiguda de l'URSS el diàleg entre l'Església ortodoxa i la catòlica?

—Amb la caiguda del règim bona part d'aquella simpatia mútua s'ha començat a debilitar, i això que el govern actual ho posa més fàcil. És trist, perquè sembla que el canvi polític hauria d'haver estat propici per a una entesa. El fet és que des del 1991 han entrat a Rússia molts capellans catòlics per predicar. Si bé és cert que normalment es dirigeixen als agnòstics i no als ortodoxos, l'Església russa entén que li pertoca a ella convertir els no creients del seu país, de la mateixa manera que ella no pretén evangelitzar els nombrosos indiferents dels països occidentals.

—Rússia acaba de rebre un reconeixement especial dins de l'OTAN. Podria aquest fet ajudar a un acostament no només entre Rússia i occident sinó també entre les dues esglésies?

—Aquesta circumstància és totalment política i no crec que faci variar gaire les relacions actuals entre Roma i el patriarcat de Moscou. De moment tot el tema de l'ecumenisme, de trobar punts en comú, tot i alguns avanços, no és una tasca gens fàcil i bona part dels ortodoxos encara en reellen. Crec que haurem d'esperar. Més que de grans pactes és una qüestió de temps.

Reportatge: **Eduard Brufau**

Presenten a Roma i a Moscou l'«Enciclopèdia catòlica russa»

El primer volum dels quatre de l'Enciclopèdia catòlica russa ja és una realitat. Aquesta iniciativa sense precedents està dirigida al lector rus contemporani, creient o no, i no és un simple compendi de la història dels catòlics a Rússia, sinó que inclou informacions sobre l'Església ortodoxa i sobre història de l'Església en general. L'edició ha anat a càrrec dels franciscans menors conventuals de Moscou.

Rússia no és només ortodoxa, i els catòlics russos s'han proposat demostrar-ho. La petjada catòlica hi és present, tot i que un passat farcit d'incomprensions i d'hostilitats n'ha ofuscat el coneixement. Per al ciutadà rus mitjà, el catolicisme és el gran desconegut, i, sovint, el gran enemic. L'Enciclopèdia catòlica pretén omplir aquests buits i fomentar el diàleg ecumènic i la bona entesa amb la població.

El Papa va dir als redactors que està content que, malgrat les dificultats, el projecte hagi arribat a bon port. Per a Joan Pau II, «l'Enciclopèdia és una important aportació que pot contribuir a la mútua coneixença entre tots aquells que viuen l'Evangelí de Crist». La presentació del volum va tenir lloc el dia de Sant Jordi a l'aula de les tesis de la Pontifícia Universitat Gregoriana. Prèviament es va fer una presentació a Moscou on hi van assistir més de cinc-cents persones.

La nova enciclopèdia inclou entrades referides als personatges russos catòlics més rellevants com ara els jesuïtes Ivan Gagarin, la primera teòloga russa Elizaveta Volkonskaja, l'exarca dels catòlics russos de ritu oriental Leonid Fèdorov o el poeta i filòsof Vjaceslav Ivanov. Un lloc especial l'ocupa el filòsof Vladimir Soloviev. Els redactors continuen treballant en els propers volums i estan convençuts que contribuiran a «desideologitzar la història del cristianisme a Rússia».

Miriam Díez Bosch

La carta apostòlica «Orientale lumen»

L'any 1995 el papa Joan Pau II va donar a conèixer la carta apostòlica *Orientale lumen*. En aquest document pontifici, publicat amb motiu del centenari de l'*Orientale dignitas* del papa Lleó XIII, se'n parla en primer lloc de les característiques del cristianisme oriental, tot destacant-ne positivament l'espiritualitat elevada i la influència monacal. Després Joan Pau II expressa el profund desig de superar la divisió entre les dues esglésies amb les paraules següents: «El pecat de la nostra divisió és gravíssim: sento la necessitat que creixi la nostra disponibilitat comuna a l'Esperit que ens crida a la conversió, a acceptar i reconèixer l'altre amb respecte fraterno, a fer nous gestos valents, capaços de vèncer tota temptació de replegament. Sentim la necessitat d'anar més enllà del grau de comunió que hem assolit.»

El Papa, després d'afirmar que com a fill d'un poble eslav sent especialment la crida d'aquests pobles, entre ells el rus, reconeix que «en aquest moment algunes tensions entre l'Església de Roma i algunes Esglésies d'Orient fan més difícil el camí de l'estimació recíproca amb vista a la comunió (...) Desitjo afirmar amb fermesa que les comunitats d'Occident estan disposades a afavorir en tot la intensificació d'aquest ministeri de diaconia [a Orient]». Finalment també enumera alguns gestos del Vaticà cap als germans ortodoxos, com ara la creació de la Congregació per a les Esglésies Orientals el 1917, la institució del Pontifici Institut Oriental, la creació del Secretariat per a la Unió dels Cristians el 1960, i la promulgació del Codi de Cànon de les Esglésies Orientals el 1990 pel mateix Joan Pau II.

Alexis II i el pare Werenfried.

Ajuda a l'Església Necessitada

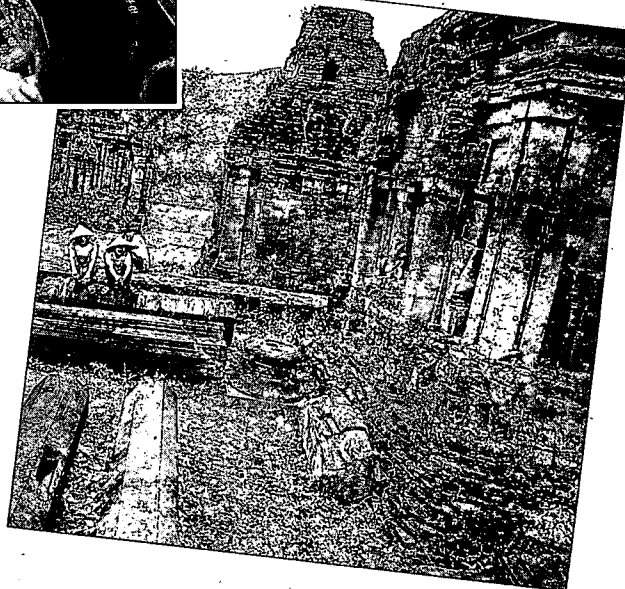
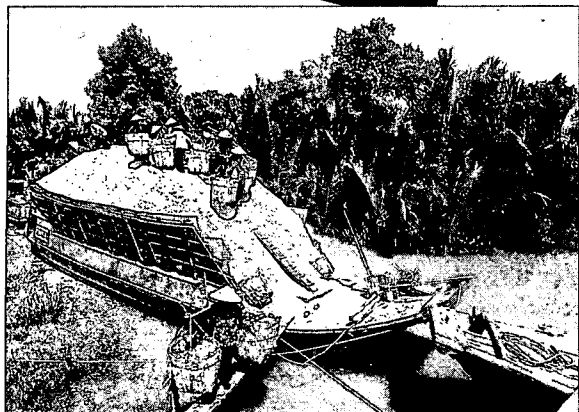
Ajuda a l'Església Necessitada, una associació pública fundada pel Vaticà, s'encarrega de donar suport a l'Església catòlica en tots aquells països o situacions que la facin perillar o és obertament perseguida. S'encarrega d'instruir laics i religiosos, de reparar o refer temples i edificis necessaris per als catòlics, d'imprimir i enviar Bibles i llibres de caire religiós, etc. Les seves actuacions s'han fet a diferents països de Llatinoamèrica i sobretot als antics països de l'Est. Durant els anys del govern soviètic l'organització, amb el pare Werenfried van Straaten al capdavant, va ajudar a mantenir viva la flama de la fe a l'URSS entre els catòlics, però també entre els ortodoxos quan calia. Actualment Ajuda a l'Església Necessitada encara és present a Rússia i un centenar de països més.

De l'11 al 26 de novembre del 2002

Viatge al sud-est asiàtic: VIETNAM / CAMBODJA

*Les tradicions orientals i la diversitat
paisatgística de la península d'Indo-xina*

VISITAREM:

AL VIETNAM:

- Hanoi
- Hoalu
- Hoa Binh
- Halong
- Danang
- Hoi An
- Hue
- Ho Chi Minh
- Vinh Long

Les coves de Tam Coc
Creuer pel riu Da
Poblet de minoria Dao
Poblet de minoria Muog
Creuer per la magnífica badia
de Halong (declarada per la
Unesco Patrimoni de la
Humanitat)
Creuer pel riu del Perfum
Túnels de Cu-Chi
Viatge en vaixell pel riu
Mekong

A CAMBODJA:

- Siem Reap
- Angkor
- Phnom Penh
- Wat Phnom

Ruïnes de Bayon
Complex d'Angkor
Temple de Ta Prohm en plena
jungla

oberta la inscripció

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

GC-612

DEMANEU INFORMACIÓ A: AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona, Tel. 934 092 700 - Fax 934 092 701

Vaticà

església en el món

El pare Pius, un nou sant per al poble

■ Roma es prepara per a una cerimònia multitudinària

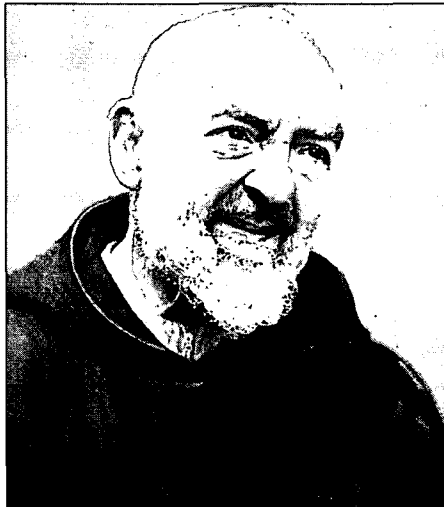
ROMA.— Si la beatificació del pare Pius de Pietrelcina va ser una de les més concorregudes de la història, la propera canonització el 16 d'aquest mes ho superarà amb tota probabilitat. La canonització del pare Pius es viurà amb especial força a Itàlia però també a altres indrets, com a la diòcesi de Tura, a l'Índia, on mentre el Papa estigui proclamant-lo sant, es posarà la primera pedra de l'església dedicada al frare de Pietrelcina.

Els dies previs a la canonització, els grups de pregària Pare Pius han intensificat les seves oracions i activitats. Segons Stefano Campanella, portaveu de la província caputxina dels Freres Menors de San Giovanni in Rotondo, és lògic que s'organitzin vetlles d'agraïment pel do de la santedat del frare dels estigmes.

El vicepostulador de la causa de beatificació del pare Pius, Gerardo Di Flumeri, afirma que la seva fama de santedat és un fet confirmat per molts testimonis diversos. En aquest sentit, el pare Onorato Marcucci, un dels testimonis cridats en el procés, explica com ja en vida el pare Pius gaudia de fama de santedat. Quan va morir, més de cent mil persones van assistir al seu funeral. Avui, aquesta fama s'ha estès i no es limita a categories con-

cretes de persones sinó que ha desenvolupat un fenomen popular i eclesial sense precedents.

Aquests dies, més que mai, ressonen les paraules que el Papa va adreçar el maig del 1999 als pelegrins que van assistir a la beatificació del beat dels estigmes: «Era un home de pregària i de patiment. Recollit completament en Déu, i duent sempre al seu cos la passió de Jesús, va ser pa partit per als homes afamats del perdó de Déu Pare.» Amb motiu de la beatificació, el Papa va recordar que el testimoni del pare Pius constitueix una forta crida a la dimensió sobrenatural, que no s'ha de confondre amb la miracleria, una desviació que sempre va rebutjar. Segons el Papa, els sacerdots i les persones consagrades s'haurien d'emmirallar en ell. Tot

Milers de persones assistiran a la canonització del P. Pius.

i que no es complaïa en el dolor, el va escollir com a camí d'expiació i purificació. Sigui com sigui, la seva intercessió és suplicada per milers de persones, de manera especial a Itàlia, que sens dubte ompliran Roma per assistir a la seva canonització.

Miriam Díez i Bosch

BÈLGICA

Els bisbes s'oposen a la llei de l'eutanàsia

BRUSSEL·LES.— «Bèlgica s'ha convertit en un d'aquells rars països del món on és permès assassinar deliberadament un ésser humà», assenyalen els bisbes belgues criticant la recent aprovació de la llei de l'eutanàsia en aquest país. Segons els prelatos, amb aquesta llei «el valor i la dignitat d'un ésser humà no depenen ja de la seva existència sinó de la seva qualitat de vida». L'episcopat també assenyalava que en el debat entorn de l'eutanàsia l'Església és acusada moltes vegades de «voler deixar patir les persones». En aquest sentit, recorda la impressionant obra que l'Església fa a través dels segles en la cura del malalt i l'auxili a qui pateix. (N.E.)

El Papa destaca la centralitat de l'Eucaristia a la vida cristiana

ROMA.— En l'Angelus del 2 de juny, el Papa va assenyalar que l'Eucaristia és el «tesor més preuat» per als cristians. Joan Pau II va recordar que en aquell dia molts països celebraven la solemnitat del Corpus Christi i va dir que «és Crist ressuscitat qui camina pels camins de la humanitat i continua oferint la seva "carn" als homes com a autèntic "pa de vida"». El Pontífex va subratllar que per apropar-se a aquest misteri cal una fe vivificada per l'amor, perquè «només qui creu i estima pot comprendre alguna cosa d'aquest inefable misteri, gràcies al qual Déu s'apropa a la nostra petitesse». El Papa va posar de relleu que l'Eucaristia és el centre motor de la comunitat i que el «diumenge és el dia del descans i de la lloança, però sense l'Eucaristia es perd el seu significat veritable». Per això, a la carta

apostòlica *Novo millennio ineunte*, torna a proposar com a nou compromís pastoral prioritari la revaloració del diumenge i de la celebració eucarística.

D'altra banda, el 30 de juny Joan Pau II va presidir a l'atri de la basílica de Sant Joan del Laterà la missa de Corpus Christi i va seguir la processó eucarística. El Pontífex va delegar la celebració de l'eucaristia en el cardenal Camillo Ruini, bisbe vicari de la diòcesi de Roma. El Papa es va adreçar al final als joves presents i els va dir: «Si algú de vosaltres experimenta la crida del Senyor a lliurar-se totalment a Ell per estimar-lo amb un cor sense divisions, que no es deixi aturar pel dubte o la por.» La processó del Corpus Christi pels carrers de Roma va ser reintroduïda per Joan Pau II en el seu primer any de pontificat. (N.E.)

Joan Pau II recorda que la missió és exigent

ROMA.— El Papa concep la missió com a inseparable de la vida consagrada, ja que «la dimensió missionera forma part de la natura de l'Església i no pot ser certament facultativa per als religiosos i religioses». Joan Pau II va rebre al Vaticà 240 superiors i superiores d'Instituts de Vida Consagrada i Vida Apostòlica dedicats a la missió i els va recordar la unitat que hi ha d'haver entre la missió *ad gentes* i la Santa Seu. En el seu discurs sobre la missió, el Papa va agrair la tasca dels missioners i va reconèixer els obstacles, renúncies, sacrificis i fins i tot el martiri de molts d'ells. En paraules del Papa, «la missió és certament exigent» i va alertar davant del risc del desànim o el cansament. El Papa va animar els superiors i superiores a no deixar-se contagiar pel perill de la rutina o per una certa aridesa espiritual. Per aconseguir-ho, el Papa els va instar a una unió profunda amb Déu.

Els superiors i superiores van analitzar els reptes que planteja avui en el marc d'un congrés, iniciativa de la Congregació per als Pobles, presidida pel cardenal Sepe. (M.D.B.)

El Sant Pare vol publicar una encíclica sobre l'Eucaristia

ROMA.— Joan Pau II té el projecte de redactar una encíclica sobre l'Eucaristia, en la qual recolliria els grans temes del seu pontificat. La redacció del document encara està en fase inicial. En la presència real de Crist en aquest sagrament, el Papa veu una connexió íntima amb tots els escrits del seu pontificat, que va començar amb l'encíclica *Redemptor hominis*, el 4 de març del 1979. En els seus gairebé 24 anys de pontificat, Joan Pau II ha publicat tretze encíclics, l'última és la *Fides et ratio*, firmada el 14 de setembre del 1998. (Zenit)

Posposat el viatge papal a Croàcia

ROMA.— Joan Pau II ha retardat la visita apostòlica que tenia programada per al mes de setembre a Croàcia, segons informa la Conferència Episcopal Croata. De la seva banda la nunciatura apostòlica de Zagreb havia comunicat a l'episcopat que, per aquestes dates, no es podria concloure el procés de beatificació del laic croat Ivan Merz, pioner de l'Acció Catòlica en la primera meitat del segle xx i gran intel·lectual. El comunicat de la Conferència Episcopal Croata explica que la visita podria tenir lloc a la primavera del 2003. (Zenit)

ALEMANYA

Primer document comú judeocristià sobre l'Holocaust

BERLÍN.— Per primer cop cristians i jueus han publicat un document conjunt sobre l'Holocaust titulat *Auschwitz, història i pensament*. Hans Joachim Meyer, president del Comitè Central dels Catòlics, ha explicat que «el document vol ser una contribució a la comprensió i a la reconciliació». Aquest text, assenyalava Meyer, pretén promoure «la sensibilització de l'opinió pública sobre la dimensió del dolor del poble jueu al camp de concentració». En aquest document han col·laborat nou autors jueus i divuit catòlics sobre l'Holocaust i les seves causes, i aporta testimonis de jueus supervivents del camp i d'exponents de l'Església catòlica com Maximilià Kolbe i Edith Stein. (SIR)

Bon dia!

Compren materials d'enderroc (teules, radiadors, fàbriques en desús, reixes, portals, etc.) i material antic (llibres, biblioteques, botigues velles, etc.).

Truqueu a en Raimon o en Pau al
972 645 262

COSM PRIMERA AGÈNCIA MATRIMONIAL DE CATALUNYA

La cerca de parella requereix les màximes garanties.

Més de 25 anys d'experiència.

Dirigida per Psicòloga col·legiada.

Garantia JAC Generalitat de Catalunya.

Informi-se'n gratuïtament i sense compromís, el nostre equip de psicòlegs li dirà si pot ajudar-lo/la.

COSM, c/ Balmes, 64, 3r 2a (xamfrà c/ Aragó)
08007 Barcelona

Tel. 934 877 180 - Fax 934 877 148

http://www.agenciamatrimonial.com

Estats Units

Secularització per als sacerdots que abusin de menors

■ El comitè de l'episcopat dona a conèixer les seves recomanacions

WASHINGTON.— L'Església catòlica podria secularitzar qualsevol sacerdot que abusi sexualment de menors en un futur, declara un comitè de l'episcopat nord-americà. En un document esborrany, el Comitè *ad hoc* sobre Abusos Sexuals proposa que les diòcesis del país comuniquin totes les acusacions d'abús sexual de menors a la policia.

El document conté una sentida petició de perdó pel comportament de sacerdots que van cometre abusos i per l'actuació inadequada dels bisbes en aquests casos. El text vol ser la resposta de l'Església a l'escàndol de sacerdots pederastes i els seus superiors que va sortir a la llum a principis d'any. El gruix de les propostes del document es basa en recomanacions que ja havia aportat la Conferència Episcopal dels Estats Units el 1992.

Les normes noves anirien més enllà i adoptarien una postura de «tolerància zero» envers els sacerdots que abusin de nens a partir d'ara. Pel que fa als que van abusar en el passat, es proposaria secularitzar qualsevol sacerdot que hagi estat diagnosticat de pederàstia o que s'hagi demostrat que va abusar de més d'un nen. «Amb

eficàcia immediata, només un sol acte d'abús de menors ja comportarà la petició de secularització, fins i tot, sense l'acord del clergue», afirma el text. «L'abús sexual de nens i joves per part d'uns quants sacerdots i bisbes, i la manera en què massa sovint els bisbes han manejat aquests crims i pecats, han provocat un dolor, una indignació i una confusió molt gran. Han malmès els vincles de confiança que ens haurien d'unir», reconeix el document.

Aquest esborrany proposa la implantació d'una Oficina per a la Protecció de Nens i Joves per ajudar les diòcesis a portar a terme aquestes propostes i per elaborar un informe anual sobre la seva evolució.

D'altra banda, l'arquebisbe de St. Paul-Minneapolis, Harry J. Flynn, i president del Comitè *ad hoc* de l'episcopat nord-

americà sobre Abusos Sexuals, escriu un article al *Wall Street Journal*, on destaca l'allau de crítiques que distorsionen «tràgicament» l'opinió sobre l'Església catòlica. El prelat reconeix que la presència de persones que abusen sexualment en moltes professions «no és excusa per a l'abús per part d'un sacerdot». Mons. Flynn subratlla que «és sorprenent que al compromís fidel de més de 45.000 sacerdots que treballen al país s'hi hagi dedicat una mera xerrameca mentre els mitjans de comunicació emprenen una persecució furiosa contra aquests pocs que van infringir la seva confiança».

L'arquebisbe s'oposa a les queixes que assegurin que la jerarquia de l'Església s'ha preocupat més dels «predadors que de les seves víctimes». «No hi ha cap dubte que part dels retrets són merescuts», escriu. I afegeix: «Hem de mantenir una actitud el més oberta possible davant d'aquest problema que incrementa la foscor; deixem que l'obertura ajudi a eradicar-lo. Hem d'actuar sempre amb rapidesa; els nens i els joves són massa vulnerables com per deixar-los en perill. Hem de treballar en oberta col·laboració amb les autoritats legals.» (Zenit)

XILE

Nou bisbe per a Valdivia

VALDIVIA.— El Papa ha nomenat Ignacio Ducasse Medina com a nou bisbe de Valdivia (Xile). El bisbe electe va néixer a Santiago de Chile el 1956. Va realitzar els seus estudis filosòfics i teològics al Pontifici Seminari Major de Santiago de Xile i va ser ordenat sacerdot el 1984. De 1987 a 1989 va estudiar a la Pontificia Universitat Lateranense, on va obtenir la llicenciatura en Dret Canònic. A la tornada, va ser nomenat preceptor propedèutic i professor de Dret Canònic del Seminari. Des del 1984 n'era el rector. (ACI)

Montserrat

Trobades d'Animadors de Cant per a la Litúrgia

MONTSERRAT - ESTIU 2002

Direcció musical

- I. Trobada: del 22 al 27 de juliol. XAVIER NOGUÉ
- II. Trobada: del 29 de juliol al 3 d'agost. RAÛL MARTÍNEZ
- III. Trobada: del 5 al 10 d'agost. MONTSERRAT MENESES
- IV. Trobada: del 19 al 24 d'agost. FRANCESC D'ASSÍS PAGÈS

A totes les trobades, instructors adjunts:
ANDREU MARTÍNEZ - GREGORI ESTRADA

PONÈNCIA

El ministeri de l'animador de la litúrgia
i els cants de la celebració per
Marc Sureda Jubany

Matrícula: 240 euros

Termini d'inscripció: 30 de juny del 2002

TROBADA GENERAL

a la parròquia de Sant Pius X (barri del Congrés) de Barcelona
9-10 de novembre del 2002

INFORMACIÓ:

Secretaria d'Animadors de Cant per a la Litúrgia
08199 Montserrat (Barcelona) —El Bages—
Tel. 938 777 766 (De 17.00 a 18.00)
Fax 938 777 762

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació,
ells o elles i encara
més persones llegiran
CATALUNYA CRISTIANA
cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 169,49 €** ☐
Àsia i Oceania: 235,01 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
(Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms

Adreça

Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐

Títular Data
Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: **CATALUNYA CRISTIANA**
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Testimoni des de Colòmbia

Memòries d'una guerra

SONSON.— A Colòmbia sembla com si ja haguéssim perdut el dret a morir de mort natural. Estimades germanes i germans, presenciar com estem presenciant avui a Colòmbia la destrucció de la vida, de les coses, de les possibilitats, de les esperances, és una cosa que m'ha posat davant de mi mateixa i de la meua manera d'entendre i de viure la vida. Hom aquí s'adona, enmig dels abusos constants a la dignitat humana sota totes les formes de violència fraticida, de com n'és, de curta i fràgil, la vida humana, de com en som, de febles, a l'hora de determinar-nos i defensar-la per damunt de totes les circumstàncies. Per més que es miri, no s'aconsegueix trobar definit un camí clar, principalment quan en aquest moment concret ens ho prenen tot, fins i tot el poder senzill, però fonamental, de la paraula. El silenci imposat per la por ens fa romandre inermes davant del dolor punyent dels germans. Ja no hi ha lloc immune davant de les bales.

Explicaré, per posar un exemple, el que passa al meu poble. Fa un any que de forma molt sovintejada s'hi assassinen entre 4 i 6 persones la setmana. Només que els innocents assassinats per equivocació abunden arreu. I la gran pregunta que ens fem els que restem vius: aquesta setmana, a qui li tocarà? No és una pregunta gratuïta ni inútil. El qui serà assassinat apareix en una llista negra d'un grup fraticida. És cruel saber que si apareixes en aquesta llista segur que te'n vas, tret que no emprenguis un llarg viatge cap a un indret desconegut, i això si comptes amb la sort de passar la frontera del conflicte amb vida, perquè no hem d'oblidar que estem a la línia marge del conflicte. Zona vermella, l'anomenem. Si s'adonen que fuges d'algú o d'alguna cosa...

Odio anar als panteons, em dol acudir a tants funerals, em demanen que resi pels morts perquè és la tradició, però jo insisteixo a resar pels vius i la gent ho comprèn. Què passa realment? Hi ha foc creuat a tot el territori nacional entre quatre fronts. Els uns contra els altres, de vegades tots contra tots. Les forces de l'Estat semblen incapaces de cobrir tots els llocs i d'estar efecti-

De Colòmbia arriben tristes notícies que ens recorden que la violència continua causant víctimes. Ha arribat a la nostra redacció el testimoni de Blanca Nubia Zapata c.t.s.j., una religiosa colombiana que ens transmet la cruesa de la realitat que viu el seu país.

vament a totes les zones, i és lògic, ja que hi ha molts territoris on la presència de l'Estat és nul·la des de fa molts anys. El govern vol recuperar el que mai no va perdre en cap guerra, sinó que ho va entregar per negligència d'anys i anys sense una reforma agrària sana per al país. Vol ser el salvador en aquest moment, però la veritat és que mai no ha governat per a la gent

sàpiga el que en realitat hi passa; atacar els principals llocs de refugi on suposadament no només s'hi pot resguardar la població civil sinó també l'enemic; impedir que arribi tota mena d'ajuda humanitària per assetjar més l'enemic... la població civil no importa, l'important és barrar tots els camins al bàndol contrari.

Els que poden fugen. Expliquen els

Després de l'atemptat, l'església va quedar destruïda.

humil. Les comunitats negres i indígenes continuen sent les grans desplaçades fins i tot de les campanyes polítiques excloents.

Les principals matances es fan en pobles dominats pels grups on no hi ha presència de l'Estat. La població civil és obligada a definir-se per un dels dos bàndols i, si s'hi neguen, ho paguen amb la vida. Definits o no, tenen poques possibilitats de sobreviure un cop són enmig del foc creuat. S'empren estratègies de guerra: volar ponts i torres elèctriques per tallar tota forma de transport que doni avantatges a l'enemic; tallar els mitjans de comunicació, aïllar els pobles i ciutats perquè no se

seus horrors, les pors, les penes, els altres es van morint pel camí. Els que aconseguen arribar s'amunteguen a les ciutats formant cinturons de misèria. Els aliments escassegen i cal demanar ajuda. Així anem passant la guerra. Als que estem a prop del conflicte, però sans i estalvis encara, només ens queda dedicar-nos amb tota l'ànima a continuar lluitant per la pau i la justícia. Cerquem formes de salvar les nostres obres benèfiques, però cada cop tenim menys possibilitats de sobreviure econòmicament en aquesta situació. Paradoxalment, es tanquen simultàniament més hospitals; les escoles i col·legis pateixen profundes retallades pressupostàries; les entitats sense ànim de lucre es veuen empresonades per un afany desmesurat del govern a captar totes les ajudes internacionals per al gran Fons de Solidaritat Nacional, que en la seva majoria acaben al fons de les forces militars per subvencionar la guerra. El tan discutit Pla Colòmbia, entre els seus molts defectes, genera una mena d'hipnosi popular. Les grans quantitats de diners que arriben als municipis suposadament es destinen a promoure les famílies

més pobres i a fomentar en els joves una participació més activa en les administracions i els plans de govern. Però això només és, segons la meua manera de veure-ho, un muntatge increïblement ben fet per justificar els milions de dòlars que es desvien per a la guerra.

És aquí enmig del dolor i de la incertesa on m'he adonat de com en resulta, de fàcil, perdre el temps quan estem bé, quan no ens assetgen problemes existencials. Quantes vegades passem per damunt de la vida sense viure-la i quantes vegades passem per damunt del temps sense aprendre a viure. Quan surto al matí cap a la feina, al carrer de les amargures, i descobreixo espurnes d'esperança en les mirades opaquies dels que fugen, dels que caminen en el seguici fúnebre dels germans i veig com arrossegueu els passos com si arrosseguesin la vida... la sang s'acumula de cop i una mena de foc intern consumeix les meves entranyes i de seguida m'adono que cal triar la vida. Que no és a les nostres mans tornar la vida del germà caigut, però sí que hi és aprofitar fins al darrer sospir per viure honestament, per proclamar l'Evangeli de la vida fins i tot en els gestos més senzills sense deixar-se emportar per la por, sense deixar que el soroll de les bales faci callar els crits d'auxili de milers de famílies ferides de mort per la crueltat d'uns pocs.

La meua opció ha estat sempre donar suport a tot gest per la recerca de la pau i la reconciliació. En el camí he ensopegat amb rostres d'individus professionals de matar la vida, l'esperança, d'espitar qualsevol moviment, de disfressar la veritat i de mentir el poble manipulant-ne els sentiments més profunds. Potser no podré estimar-los plenament com a germans, però tampoc no puc odiar-los com a enemics, perquè quan t'esforces a viure en la llei de l'amor, l'odi, la venjança i el menyspreu no tenen lloc al teu cor.

Els meus estimats germans en la fe es preguntaran moltes vegades el mateix que jo: quan s'acabarà aquesta guerra a Colòmbia? S'acabarà quan els que la van provocar i la continuen provocant tinguin satisfets tots els seus interessos. Sembla que encara no n'hi ha hagut prou amb quaranta anys de sofriment del poble. Els més de 200.000 colombians caiguts en els darrers deu anys d'agudització del conflicte tampoc no han estat prou. La corrupció política, econòmica i administrativa continua sent el fre més important a tot el que sigui recerca real i eficient de la pau. Som un poble sense memòria. Tenim una capacitat increïble, jo no sé si donada per la natura o per la necessitat de sobreviure, d'oblidar, de relativitzar, de contemporitzar i de somriure malgrat tot... No sé si això és un defecte o una qualitat, però som així!

Desitjo de tot cor molta Pau, Vida i Amor a tothom i us envio l'abraçada fraterna de sempre, units en el Déu de la Vida.

La diòcesi de Quibdó respon a la guerrilla

BOCAÏÁ.— Les FARC (Forces Armades Revolucionàries de Colòmbia) han llençat dures acusacions a la diòcesi colombiana de Quibdó després de la matança de 120 civils que va tenir lloc a l'església de Bellavista, a causa d'una bomba llençada per aquest grup guerriller. En un comunicat, les FARC acusen de proselitisme la diòcesi i la seva tasca de caritat duta a terme a través de la Comissió Justícia i Pau i l'Associació Camperola Integral per a l'Atrato. La diòcesi ha replicat a aquestes acusacions mitjançant una nota: «Efectivament, com vostès afirmen, nosaltres no som neutrals perquè hem triat donar suport a les víctimes del conflicte

social i armat que viu el nostre país. (...) Des que es va iniciar el bloqueig socioeconòmic de la regió de l'Atrato, el 1996, amb les incursions paramilitars i les continuades accions de restricció de gèneres alimenticis, combustible, medicines per part de la força pública, així com les perpetrades a l'abril per les FARC, no hem deixat de denunciar les responsabilitats de totes les parts.» Així mateix, la nota recorda que la diòcesi va denunciar la matança dels 120 civils i «les responsabilitats dels paramilitars que han fet servir els civils com a escuts humans, i de l'Estat per les seves omissions i per no haver escoltat les alarmes llençades abans de la matança». (Misna)

Residència Universitària Esclaves del S. C. de Jesús

Carrer Mallorca, 234 - 08008 Barcelona. Tel. 932 152 509 - Fax 934 873 398
a/e: resibarna@terra.es

Ofereix un servei en la societat actual a les joves universitàries. La residència està situada a la zona de l'Eixample, entre la Rambla de Catalunya i el carrer Balmes, amb un accés fàcil al metro, als ferrocarrils catalans i als autobusos.

Si desitgeu més informació, poseu-vos en contacte amb nosaltres.

Espanya

Els bisbes denuncien la crítica «injusta i desproporcionada» contra l'Església

■ Cardenal Carles: «Un president de govern no pot dir immorals als bisbes»

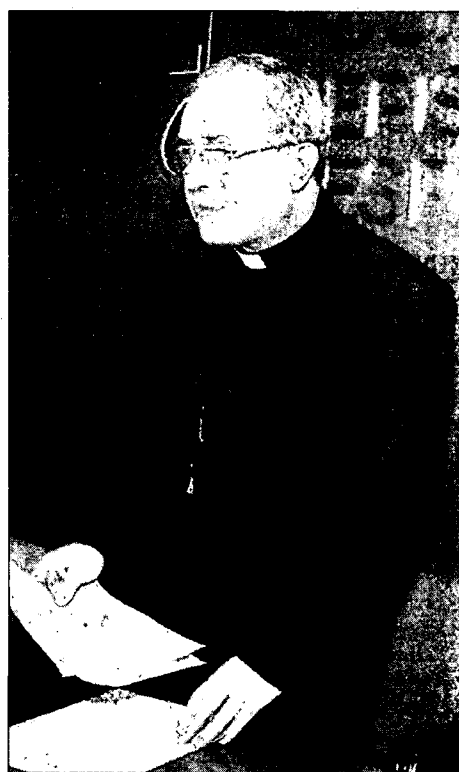
MADRID.— El Comitè Executiu de la Conferència Episcopal Espanyola, reunit el 6 de juny, va reflexionar sobre l'allau de crítiques desencadenades contra l'Església arran de la publicació de la carta pastoral dels bisbes bascos. Abans de començar la reunió, responent a preguntes dels periodistes, el cardenal Carles afirmava que «un president de govern no pot dir immorals als bisbes».

El cardenal Ricard M. Carles recordava, a més, que els bisbes «han tingut molta paciència amb una llei tan important com la de la classe de religió» i afegia que «també els bisbes han pogut pronunciar-se sobre la moralitat de determinades lleis que precisament fan els polítics». En una nota de premsa la Conferència Episcopal assenyalava que en la pastoral dels bisbes bascos hi ha una condemna clara i terminant del terrorisme, així com d'aquells que col·laboren amb les accions terroristes, una actitud constant en el magisteri episcopal dels bisbes bascos. Així, davant l'allau de crítiques que acusaven els prelats del País Basc de no tenir en compte les víctimes del terrorisme, l'episcopat espanyol deia: «En la mateixa (carta pastoral)

es proclama el compromís de l'Església en la defensa, acompanyament i protecció dels amenaçats i de les víctimes, així com la seva aposta inequívoca per l'eliminació del terrorisme. No és just afirmar que en l'esmentat document s'opta per un partit polític concret.»

La Conferència Episcopal també es mostrava rotunda en denunciar la crítica, injusta i desproporcionada, a què s'ha vist sotmesa l'Església en els darrers dies: «La llibertat d'informació i d'opinió no autoritza cap instància social a desfigurar el sentit del document, ometent parts essencials o fent-li dir el que realment no diu. Amb aquesta crítica desqualificadora es danya greument l'Església.»

Si el president del govern, José M.

Mons. Asenjo, portaveu de la Conferència Episcopal, va llegir la nota.

Aznar, titllava de «perversió moral i intel·lectual greu» la pastoral dels bisbes bascos, la Conferència Episcopal convidava a «tenir en compte que el terrorisme suposa sempre una perversió molt greu de la consciència moral, la rectificació de la qual no es veurà facilitada amb institucions com l'Església». Prèviament a aquesta reunió, el govern havia presentat al nunci del Vaticà a l'Estat espanyol, Mons. Manuel Monteiro de Castro, el seu malestar per la carta dels prelats bascos. Mons. Monteiro valorava la rotunda condemna del terrorisme de la carta, però també hi veia «clars aspectes inoportuns». Per la seva banda, el Vaticà, en paraules del subdirector de la sala de premsa, el P. Ciro Benedettini, declarava que «de moment, la Santa Seu no hi intervindrà».

Des de Catalunya alguns grups catòlics de tipus progressista o nacionalista donaven suport a la pastoral basca i rebutjaven les crítiques fetes des de diferents sectors de la societat als prelats bascos. (C.C.)

«Preparar la pau»

La carta pastoral dels bisbes de Bilbao (Ricardo Blázquez), Sant Sebastià (Juan María Uriarte i Carmelo Echenagusía) i Vitòria (Miguel Asurmendi) es divideix en 10 punts, dels quals n'ofereix uns extractes.

1. Marcats pel desacord i la incomunicació: «Un any després de les eleccions del 13 de maig els partits polítics mantenen pràcticament intactes els seus greus desacords interiors. (...) L'Església advoça de manera neta i decidida per la comunicació entre els diversos grups polítics, a través d'un diàleg pacient que busca l'acord. (...) Dialogar no equival a claudicar. (...) El diàleg és l'avinguda que condueix a la plaça major de la pau. Tancar-se al diàleg equival a renunciar a la pau verdadera, que no consisteix en la victòria, sinó en l'acord.»

2. La pau és incompatible amb el terrorisme: «Són molts els motius pels quals reiterem un cop més que ETA ha de desaparèixer. Viola greument el dret a la vida, a la integritat física i a la seguretat personal. (...) La valoració moral del terrorisme d'ETA ha de ser greument negativa. Aquesta valoració afecta en la proporció oportuna totes aquelles persones o grups que col·laboren amb les accions terroristes, les encobreixen o les defensen. Totes les persones i grups socials i polítics, sense excepció, tenim l'obligació moral de definir-nos netament davant d'ETA.»

3. Un repte a la vida, a la llibertat i al sistema democràtic: «Atemptar contra un regidor per haver assumit i promogut l'opció política dels seus votants és assèstar un cop rude a la mateixa democràcia. (...) Els edils en risc greu són una part de la nombrosa població amenaçada. (...) Tots hem de preguntar-nos si som prou sensibles al drama que ells i els seus familiars pateixen. Des d'aquesta sensibilitat sorgirà en nosaltres la necessitat de defensar-los, acompanyar-los i protegir-los.»

4. No tot s'hi val contra el terrorisme: «La societat té el dret i el deure de defensar-se davant del flagell terrorista. Ha de fer servir en aquesta defensa tots els mitjans que siguin alhora moralment lícits i políticament correctes. En cap cas ha de traspasar el llinar dels drets inviolables de les persones.»

5. Gestionar el conflicte entre identitats nacionals contraposades amb vista a la pau: «La pacificació d'aquest país comporta la desaparició d'ETA i el net esforç concertat per combatre-la. Però els problemes que cal resoldre per aconseguir la pau no acaben aquí. (...) Tots els sondejos revelen amb estabilitat obstinada la coexistència d'identitats nacionals totalment o parcialment contraposades i de vegades conflictives. (...) Tots són ciutadans de ple dret en aquesta comunitat i han de ser respectats com a tals. Aquesta pluralitat conflictiva

d'identitats reclama trobar una fórmula de convivència en la qual cadascun dels grups moderi les seves legítimes aspiracions polítiques en nom d'una pau social que és un valor notablement més preciós i necessari que el compliment impossible de totes les aspiracions de tots els grups.»

6. Valor i relativitat de les diferents fórmules polítiques: «Les fórmules polítiques que el poble ha aprovat o assumit majoritàriament tenen sens dubte gran valor i han de constituir l'eix vertebrador de la nostra convivència. (...) Si el valor superior de la pau postula que tots revisem el propi model per acceptar-ne un altre de construït entre tots i per a tots, és evident que cap d'aquests models no té valor absolut i intangible.»

7. Distingir nacionalisme i terrorisme: «Ser nacionalista o no ser-ho no és ni moralment obligatori ni moralment censurable. (...) Cadascuna de les diverses sensibilitats existents al nostre país ha de respectar la identitat de les altres. (...) Són nombrosos els nacionalistes que, odiant de manera pública el terrorisme, se senten justament ferits quan es confon sovint nacionalisme amb terrorisme.»

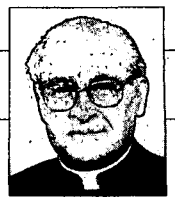
8. Un assumpte candent i rellescós: Sobre la reforma de la llei de partits, «la convivència, ja greument alterada, no patiria potser una deterioració més gran als nostres pobles i ciutats? Probable-

ment la divisió i la confrontació cívica s'aguditzarien. No veiem com un clima social així pugui afectar favorablement la seguretat dels més febles: els amenaçats. Més aviat temem que aquesta seguretat es torni, malauradament, més precària.»

9. Optar per la pau: «La pau és l'objectiu prioritari d'aquesta societat. (...) Cal optar per la pau. Optar per la pau vol dir no manipular-la, posant-la al servei d'altres interessos. Ningú no ha de jugar amb la pau oferint-la a canvi d'un determinat model de país; (...) comporta per a cadascuna de les opcions polítiques una disposició a retallar "el meu projecte" de país perquè pugui sorgir en l'intercanvi "el nostre" projecte compartit; (...) donar suport efectivament als moviments socials que procuren obrir camins; (...) oferir signes de distensió i aproximació. Una política penitenciària que permetés als presos complir la seva condemna més a prop del seus llocs d'origen implicaria un gest d'humanitat; (...) educar per la pau especialment les joves generacions; (...) pregar incessantment per la pau.»

10. Revifar l'esperança: «L'esperança d'un poble és cabdal. (...) L'esperança d'aquest poble està afeblida per la cruesa, la durada i la complexitat dels problemes que l'afligeixen. L'Església pot i ha de contribuir a mantenir aquesta esperança.»

Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

L'alegria cristiana, do i exigència

Parlar de l'alegria és parlar de la vida, perquè l'hem de mirar amb mirada de fe. Necessitem un canvi de mentalitat.

Moltes vegades el nostre dia es converteix en una lamentació contínua: necessitem canviar de mentalitat per veure la realitat amb ulls d'esperança.

Mirar el món amb ulls de fe és mirar la realitat com Déu la veu, és ser realistes des de la fe, des de l'Evangeli: «El que existia des del principi, el que hem vist i sentit, us ho anunciem. Que la vostra alegria sigui completa» (Jn 1). La vida de l'home és vida de comunió amb Déu, amb el Pare i el Fill en l'Esperit.

Estem alegres quan busquem aquesta Vida. Moltes vegades prescindim de la vida i busquem l'alegria fora de nosaltres, en coses petites amb les quals no tenim prou. No som alegres quan busquem motius concrets per ser-ho, sinó quan busquem la vida com Déu l'ha pensat per a nosaltres i no d'una altra manera.

En néixer a aquesta vida pensada per Déu som rebuts per l'alegria i la joia de Déu: la nostra alegria és ressò de la de Déu. L'alegria és quelcom més totalitzant que els moments en què *sento alegria*. És com si de dia m'entesto

a buscar punts de llum: només he de mirar al meu voltant per trobar la llum. L'alegria envaeix tota la meua vida quan ve de dalt, és a dir, de dins. Quan estem tristos és perquè Déu ens demana quelcom que ens costa i ens resistim a acceptar el que Ell ens demana.

«La felicitat és la possessió d'un bé desitjat o esperat.» La felicitat és un do i una tasca, la de posar-nos a l'abast. És un fruit de l'Esperit Sant. Qui és l'Esperit Sant? És l'Amor entre el Pare i el Fill, és la més íntima presència de Déu en mi. Quan de vegades meditem les paraules de Jesús «si algú m'estima el Pare i jo vindrem a ell i farem estada en ell», podem pensar: i l'Esperit? Doncs bé, jo crec que és el meu enamorament personal del Pare i del Fill: això és l'Esperit Sant.

Cap als 14 o 15 anys hi ha un moment decisiu en la vida d'un jove, que ha de triar una forma de vida. Aquest moment es repeteix en la nostra vida cada vegada que ens convertim al Senyor. És el moment de triar entre reptar o volar. Sempre que busqui la meua alegria i posi les meves il·lusions i les meves forces per aconseguir alguna cosa superficial, estic reptant.

Sant Agustí diu referint-se a això: «Noi, cuida les

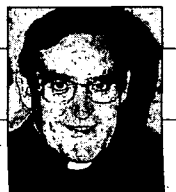
teves ales.» Resulta molt simpàtic l'exemple de l'orenetta, ja que és un ocell que mai no pot tocar terra, n'és incapaç perquè no podria tornar a volar. Està feta per a les altures.

Ser cristià és un camí costerut, que dona preferència sempre a les coses del Regne, però que condueix a la felicitat. És necessària la sensibilitat per captar les petites alegries de cada dia: és signe de frescor interior, perquè, si no, podem atordir la nostra capacitat de viure amb alegria.

Sentir-nos a les mans del Pare, encara que les coses siguin difícils: viure les benaurances, que volen dir alegria i al mateix temps comporten una gran exigència. Així com el batec de la vida ens envaeix d'alegria, el batec de la vida de Déu en nosaltres també ens envaeix d'alegria.

L'alegria de Jesús brolla dins nostre i ens fa superar el que sembla negatiu. A la muntanya, el cansament no se supera sinó amb un esforç més gran; no es tracta de baixar nivells, sinó de pujar-los. Hem de viure la vida cristiana des de l'agraïment del que Déu em dona i no des de la urgència del que em demana. Déu, el primer que ha fet ha estat donar-me, i per això brolla en mi, de forma espontània, l'exigència de donar-li.

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Primat

La presència de l'Esperit

La presència de l'Esperit Sant en la vida dels cristians és ben cabdal. Tanmateix, sovint ens referim al Pare o a Jesús. I és cert que no podem creure en el Pare i en el Fill sense creure a la vegada, i en un mateix acte, en l'Esperit Sant.

L'Esperit Sant és Déu. Té la seva personalitat pròpia i la seva manera d'actuar en el món i en la història. És alè de vida. Després de la resurrecció fa present Jesús sempre i arreu; suscita els creients, els instrueix i els porta a la «veritat plena»; és el consolador i el defensor enmig de les dificultats i persecucions.

Sant Pau ens diu que «ningú no pot dir: Jesús és el Senyor, si no és sota l'acció de l'Esperit Sant». I afirma també que «Déu ha enviat als nostres cors l'esperit del seu Fill, que crida: «Abbà, Pare»». Aquest coneixement de fe només és possible amb l'Esperit Sant.

Després de la resurrecció, Jesús promet als apòstols l'Esperit Sant. La Pentecosta és, per a l'Església, una experiència trasbalsadora i alliberadora: el do de l'Esperit Sant li dona la força per encarar-se amb la por i el dubte. La

presència de l'Esperit en l'Església va acompanyada de conversions i de miracles, però també de signes més discrets, com l'alegria, l'amor fraternal i el coratge davant la persecució.

Els apòstols, plens de l'Esperit Sant, predicaren al poble aquell dia de Pentecosta, a Jerusalem. I tots els oients vinguts dels més diversos països els van entendre. S'ha posat en relleu que el fet que cadascú els entengués en la seva llengua pròpia és un signe de la vocació universal de l'Església. Aquest esdeveniment és el punt de partença de la seva missió. Un dinamisme irresistible fa dels apòstols testimonis agosarats i valents de la resurrecció del Mestre, malgrat les dificultats. Aquest esdeveniment es reitera constantment en l'Església de sempre.

L'obra de l'Esperit Sant és quasi sempre silenciosa, però es fa percebre d'una manera sorprenent en moltes ocasions. Pel baptisme i la confirmació els cristians som temple de l'Esperit Sant. Gràcies a l'Esperit Sant Déu és, com deia sant Agustí, «més íntim a nosaltres que nosaltres mateixos».

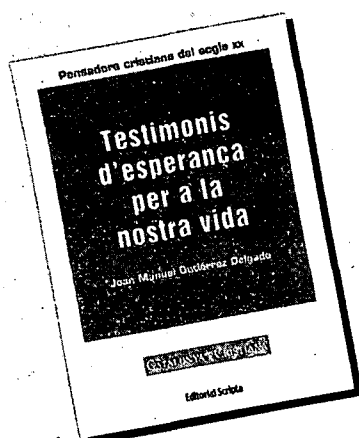
L'Església beu de la sagrada Escripura com de la seva

font. Hi troba la gràcia i el coratge de la pregària, de la lluita i del perdó. Amb l'Escripura, l'Esperit Sant ens parla i ens santifica. Jesús ens ha dit: «Ell us farà comprendre tot el que us he dit.» Sense l'Esperit Sant, l'Escripura fóra lletra morta, i l'Església, sense ànima.

La tradició rebuda dels apòstols de Crist continua dintre l'Església sota l'acció vivificadora de l'Esperit Sant i ens és transmesa per aquells qui, com a successors dels apòstols, han rebut un «carisma cert de veritat», en expressió del Concili Vaticà II. Així, l'Esperit encamina l'Església cap a la plenitud de la Veritat.

Els cristians, moguts per l'amor de l'evangeli, tenen la vocació de comprendre tots els signes que tradueixen les necessitats i les aspiracions dels homes i dones d'avui. L'Esperit Sant ensenya a reconèixer i a discernir els signes que Déu envia en la història, i a respondre-hi amb fe, esperança i caritat. Aquesta és la manera pròpia d'estar, els cristians, ben presents en el món, per tal d'aportar-hi la riquesa única de la bona nova de Jesús. La humanitat té dret a rebre aquest do, i els cristians, el deure d'oferir-lo.

Si t'han agradat els
«Pensadors cristians del segle XX»,

**NO US
PERDEU EL
LLIBRE**

Regala't el llibre i ajudaràs el setmanari

Desitjo rebre el/els llibre/s: Testimonis d'esperança per a la nostra vida
Testimonios de esperanza para nuestra vida

catlà: _____ castellà: _____ total llibres: _____ a 9,62 € = _____ €
(com a donatiu, despeses d'enviament incloses)

Nom: _____

Adreça: _____

C.P.: _____ Població: _____

Forma de pagament:

☐ gir postal ☐ enviament xec ☐ es pot presentar un càrrec a:

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Entitat Oficina DC Compte

ENVA LA BUTLLETA A:

Catalunya Cristiana, Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014-Barcelona

opinió

Punt de vista

Josep Casellas
Capellà i periodista

El silenci dels pobres

L'absència, en la societat catalana, d'un debat social sobre la pobresa explica, almenys en gran part, per què no hi ha prou sensibilitat política per plantar cara a aquest fenomen i no es prenen les decisions més adequades per combatre'l. Aquest és, en síntesi, el diagnòstic que feia recentment Josep Oliver, professor d'Economia Aplicada de la UAB, en una conferència a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans. Oliver ha dirigit la realització de l'informe sobre la pobresa a Catalunya promogut per la Fundació Un Sol Món de Caixa Catalunya. Segons aquest treball, que es basa en les dades de l'enquesta de pressupostos familiars de l'INE de 1990-1991 i les del padró d'habitants de 1996, hi havia l'any 1996 a Catalunya 300.504 llars pobres (el 14,3 per cent del total) en les quals vivien 668.326 persones (l'11 per cent del total de la població). Aquestes tres-centes mil llars pobres són les que se situen per sota de les 525.703 pessetes anuals de l'any 1996, xifra que correspon al cinquanta per cent de la mitjana del consum equivalent.

Una altra dada rellevant, i inquietant, d'aquest estudi, és la que fa referència al nombre d'infants pobres menors de 16 anys: 105.000, que pertanyen a més de 60.000 llars. Si els ajuntéssim tots s'ompliria el Camp Nou. Amb l'agreujant que, d'aquests, més de la meitat viuen en llars enquadrades en el que s'anomena pobresa extrema (amb menys de 40.000 pessetes de l'any 1996 al mes).

Davant d'aquest panorama, que un país com Catalunya que vol ser i és modern no es pot permetre, com molt bé va dir el conferenciant, calen mesures de protecció al rendiment escolar dels infants i d'atenció específica a aquest col·lectiu ja que, com també va subratllar Oliver, la pobresa infantil anticipa exclusió futura.

La conclusió de l'informe de la Fundació Un Sol Món és que la principal víctima de la pobresa és una població envellida, femenina, sola i sense veu. «És una pobresa molt silenciosa», va dir Oliver. És silenciosa la que afecta els vells

que viuen sols, a qui ningú no s'escolta i no tenen mitjans per fer sentir la seva veu. I també ho és la que afecta els infants, tal com suggereix l'etimologia del mot, que ve del llatí *infans*: el que encara no pot parlar. Però que sigui silenciosa, aquesta pobresa, no significa pas que no existeixi ni que no tingui conseqüències ara i amb vista al futur, i no només per als pobres sinó per a tota la societat.

En el marc d'una societat democràtica poden aparèixer polítics sense escrúpols que es presentin com a protectors dels desprotegits o defensors dels pobres quan en realitat el que els mou és una ambició de poder posada al servei de projectes poc o gens respectuosos amb la pluralitat i al capdavant amb la democràcia. Després del primer torn de les eleccions presidencials franceses Marcel Manóel, president de l'Església reformada d'aquell país, va fer aquestes reflexions, ben evangèliques: «Le Pen ha agafat aquesta figura molt hàbil del pare que diu a les víctimes: us reconec, sou els oblidats, els fills estimats, i jo restitueixo la vostra dignitat.» I afegia: «Aquí hi ha un tema teològic extremadament fort que ha estat captat i d'alguna manera pervertit, i això justifica que ho treballem teològicament.»

La figura del pare provident o del bon pastor que coneix i estima les seves ovelles és familiar a jueus i cristians i coneguda pels polítics de països de tradició cristiana com ara el nostre. Hauria de ser un motiu de reflexió i d'interpretació correcta per tots els qui tenen responsabilitat sobre algun col·lectiu. Altrament poden venir persones extremistes, algunes sempre a l'aguait, que aprofitant-se de la insatisfacció que provoquen la pobresa, la marginació i l'exclusió social —o el temor, justificat o no, de ser exclòs— pretenen fer-se passar per pares i pastors dels pobres i de tota mena d'exclusos, en una paraula: per salvadors. Però, com assenyala encertadament Manóel, «del món de la política no n'esperem pas cap salvador, sinó polítics que treballin».

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Responsabilitat i realisme

La persona humana demostra la seva maduresa en la responsabilitat. La responsabilitat prové del llatí *respondere* i significa contestar, prometre, complir, assumir que sóc l'autor d'un determinat esdeveniment o acció... Ens ha estat donada la llibertat. Gran do! Qui és veritablement lliure és també necessàriament responsable. El regal del lliure albir és complet quan s'hi respon amb els deures que l'acompanyen. Correspon a la nostra naturalesa accomplir les obligacions contretes d'una manera realista.

A propòsit de les precedents afirmacions, un coneixedor del capteniment moral recorda la dita de Plató: «Cadascú és la causa de la seva elecció.» I també el que Cervantes posa en boca del Quixot: «Cadascú és fill de les seves obres.» Invitacions a acollir la responsabilitat. A ser coherents amb les nostres decisions. A tenir una mirada que reconeix les pròpies errades. Perquè és llei de vida acceptar el resultat de les pròpies decisions. I treure'n experiència per no errar en una altra ocasió.

Al costat de la responsabilitat hi ha d'haver sempre la visió realista. La realitat és com és. El problema rau a captar-la segons la seva veracitat. I suposa saber captar la realitat. És el que anomenem el coneixement objectiu, és a dir, el que és en ella mateixa una decisió i les conseqüències que se'n desprenen. I si aquesta decisió és la més encertada o la que du a un

carreró sense sortida. El realisme comporta carregar amb el pes i el risc de les nostres determinacions.

La realitat és un teixit format per una correcta visió de mi mateix, del meu entorn, del que suposen les relacions amb els altres —distints de mi! També s'han de tenir en compte, per tant, les lleis del tracte amb el proïsme, el sentit de les distàncies i les aproximacions amb els altres...

Forjar la personalitat demana ser «jo mateix». El nostre jo autèntic ha de ser forjat adequadament. No és fàcil conèixer-se a si mateix, però tampoc no és impossible. Hi ha ocasions en què detallem la manera de ser dels altres i sense adonar-nos de limitacions semblants que posseïm. El «jo» madur requereix un criteri personal. És deficient dependre sempre de les idees i postures dels altres, ni que semblin les de la majoria. I alerta amb les decepcions, perquè de vegades és el resultat del poc coneixement de la vida i de les persones.

Necessitem una ascètica, acompanyada d'un discerniment sobre la realitat personal, les necessitats i la manera de ser dels nostres familiars, la postura adequada en el camp laboral, la consciència que som éssers socials, el coneixement del món cultural... Una gràcia divina serà que sapiguem dosificar els nostres objectius i aspiracions. No fos que féssim realitat el principi de Peter: «Arribar a assolir el màxim de la nostra incompetència.»

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@cresmas.net)

Joventut, oferta i demanda

Volia continuar parlant del Papa, però no vull ser reiteratiu: del seu últim viatge em van impressionar dues coses sense gaire importància. Primerament la seva nostàlgia quan es va dirigir a la joventut de Bulgària, em va recordar Pau quan deia als cristians que no el tornarien a veure (He 20,25). Em va emocionar l'actuació musical de joves en la trobada amb líders religiosos i de la cultura, a l'Azerbaidjan. Sorpren que en un país amb aquestes característiques religioses, geogràfiques i culturals, es canti el *Gloria in excelsis Deo* i l'*Ave Maria* de Schubert, totes dues peces en llatí.

Sovint sentim a dir que l'Església perd la joventut, que les esglésies estan buides de joves, o que cal recuperar-los. Sembla que haguem d'omplir forats. I es recorre al que sigui, per tal d'aconseguir-ho. Els agrada això, doncs que ho facin, allò té èxit, doncs que s'interpreti als nostres «festivals». La joventut és així. Es renuncia a qualsevol cosa. Fins i tot s'ha arribat a prescindir i a modificar el text del Parnostre que ens va ensenyar nostre Senyor Jesucrist. Actituds com aquestes resulten antievangèliques. Jesús no va dir: «Aplegueu molta gent», sinó «sigueu llevat que transformi.» L'objectiu de la nostra tasca evangelitzadora no ha de ser l'èxit dels nostres grups, tot i que siguin molt macos, sinó la transformació, per a bé, de molts, que no passa necessàriament per aconseguir multituds. Si els proporcionem, «caramels espirituals *light*» aconseguirem, potser, no quedar-nos sols. Però, potser, els condemnem a la futura trista condició del tedi.

L'evangelització dels més petits a vegades s'assembla a un entreteniment senzill, i oblidem que en el catàleg ric dels sants, tenim nens de 7, 10 o de 12 anys i que s'ha iniciat el procés de beatificació d'una nena de 6.

És curiós constatar que enfront d'aquesta manca d'exigències, abans d'obstinat-se a ignorar les mancances greus que pateix la nostra joventut s'acudeixi a donar satisfacció al que es creu que els agrada. Déu no ens ha cridat a aconseguir omplir recintes o a aconseguir concentracions nombroses. Quan el Papa s'hi dirigeix, no satisfà els seus petits gustos, sinó que proclama exigències radicals. Heu de ser llum, cal que us convertiu en sal de la terra. És la invitació per a Toronto.

Només és un exemple. A vegades he preguntat a companys sacerdots: «Tu preguntes als nois que coneixes si volen ser sacerdots?» I m'han dit que no. Crec que aquesta realitat és conseqüència d'una insatisfacció en la vivència de la seva vocació (una cosa que seria tràgica) o de creure que oferir programes d'aprenentatge de tolerància, de prendre consciència de solidaritat amb altres pobles, a qui avui es visita i demà s'oblida, respectar el medi ambient, encara que de grans tot el desig sigui apropiat-se de coses que el perjudiquen, sigui el més just. Presentar aquests programes a uns quants els sembla suficient. Insatisfets després, abandonen per aconseguir currículums, atresorar titulacions, assistir a cursos de grau i de postgrau. Finalment cauran en la depressió i fins i tot arribaran al suïcidi, encara que eufemísticament l'anomenem mort per sobredosi.

Notes insignificants

Germà Adrià

Deixar-se enganyar

Manuel ha descobert que els frares i les monges ens deixem enganyar més fàcilment.

I des que va sortir de la presó fa uns quants mesos, s'ha degenerat tant, que ja només serveix per demanar enganyant.

A mi també em va enganyar ja a la presó.

I a mi també m'ha tornat a enganyar.

Abans d'ahir em va venir a veure de part d'una monja. Portava un paper on em demanava que l'ajudés, perquè havia d'anar a València a l'enterrament de la seva mare.

Això m'ho va demanar en un bar. Ell encara no sabia que ara tinc el despatx al carrer Nou.

Aquest matí ha vingut al despatx.

Ha trucat, sense saber que el del despatx era jo. Li havien dit que un capellà ajudava la gent. I ha vingut perquè el capellà l'ajudés... i, el capellà era jo. A un jove que li ha obert la porta li ha donat un paper de part d'una altra monja.

I quan ha entrat al meu despatx, gairebé cau a terra de l'ensurt.

Avui no venia a demanar-me per anar a l'enterrament de la seva mare com abans d'ahir. Avui venia a demanar-ne per tornar a la presó de Figueres, perquè se li acabaven els dies de permís.

S'ha quedat de pedra.

L'he fet asseure i senzillament li he dit que m'expliqués la nova mentida.

I m'ho ha dit. Ha d'inventar-se mentides. I la gent no el creu... però sempre hi ha un capellà o frare o monja que sí, que el creu...

I ja no el creu ni sor Genoveva, que l'ha ajudat de veritat moltes vegades. Ni el crueen ja les

germanes que el van coneixent.

Però, si no enganya què pot fer?, tornar a robar i que l'agafin i tornar a la presó?

Què pot fer?, treballar?... Però si no ha treballat mai de la vida!

I els vuit anys de presó no el van rehabilitar. I ni tan sols li van donar capacitat per treballar.

No li he donat diners per anar a la presó de Figueres. Però, sí que li he donat diners per esmorzar al bar de davant, on l'he encaminat.

A quin frare podrà enganyar la propera vegada? Ens hem de negar sempre a deixar-nos enganyar?

No hem de ser els capellans i els frares i les monges, els més accessibles a les persones a les quals ja ningú no pot atendre?

Fa pocs dies, una dona que dorm al carrer moltes nits, em deia que ja no enganya el rector. Perquè ha descobert que és tan bo, que no cal enganyar-lo: perquè t'ajuda sempre que pot. Vas i li dius què et passa. Et fa un somriure, et porta al despatx, et dona el que pot i et diu que miris de gastar-ho bé.

M'ha dit la dona, que fins i tot alguna nit ha pogut dormir en un banc de la parròquia. Que això no ho fa cap més capellà.

I, diu, a aquest, ja no l'enganyo més.

Al capellà bo el titllen que fa beneficència.

Ell va contestar que val més «fer beneficència», que deixar una sola persona sense menjar.

Jesús va fer molta beneficència. Aquest capellà encara no ha donat menjar a milers de persones de cop, i totalment de franc.

Manuel tampoc no s'atreveix ja a abusar-ne.

Zoom

Eduard Brufau

Marie Béatrice Umutesi va fugir de Ruanda el 1994 per culpa de la brutal guerra civil entre hutus i tutsis i va viure en un camp de refugiats del Zaire (avui Congo) fins que també va haver de fugir-ne per culpa de noves matances. Avui refugiada a Bèlgica, ha escrit en el llibre *Fugir o morir al Zaire la tragèdia d'aquells països*. Umutesi també hi acusa les multinacionals amb interessos a Àfrica d'aquestes situacions i denuncia la indiferència d'Occident. El llibre d'aquesta supervivent és una font fiable per entendre i no oblidar uns conflictes que han provocat uns sis milions de víctimes.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluis.serra@fms.it)

Efecte allau

La quantitat d'informació de què disposem en l'actualitat constitueix una riquesa a la vegada que genera el problema de la selecció i de la verificació. Sovint, coneixem reaccions i ignorem els fets que les han provocat. Es tracta del que se m'acut anomenar «efecte allau». Una pedra que cau per una muntanya nevada provoca una allau, és a dir, una gran massa de neu que es desprèn de les muntanyes amb violència i estrèpit. Entendre l'allau desconeixent la pedra que l'ha originat és pràcticament impossible i ens dificulta tenir un judici propi dels esdeveniments. A la vegada, som més fàcilment manipulables. L'informe de Coleen Rowley, agent de l'FBI, que havia donat pistes molt creïbles sobre el que després seria l'atemptat de l'11-S, n'és una mostra. El govern nord-americà va semblar que gaudia de patent de cors per caçar els terroristes d'arreu del món perquè l'enemic estava fora. Coleen Rowley ha posat en evidència que a dins van haver-hi errades greus de coordinació i de professionalitat que van impedir una possible prevenció de l'atemptat. Els autors responsables de l'atac van ser els terroristes, d'això no n'hi ha cap dubte. Però també hi va haver actituds internes dels serveis nord-americans que no van ajudar gens a la prevenció. Abans de conèixer aquest informe, qualsevol crítica al govern nord-americà per la seva política antiterrorista era jutjada de falta de patriotisme. Avui es matisa més perquè es disposa de més dades.

He experimentat l'efecte allau en la carta pastoral dels bisbes de Bilbao, Sant Sebastià i Vitòria: «Preparar la pau.» Les reaccions fortes que s'han produït en alguns àmbits m'han impulsat a no perdre'm en la massa de neu i a buscar la pedra que va poder donar origen a aquest estrèpit. He buscat la carta pastoral i he llegit els deu punts que conté. Estan clarament redactats, els he trobat interessants, fan pensar i permeten observar la complexitat i el dramatisme que es viu a Euskadi. He intentat conèixer-ne també les reaccions. He llegit la nota breu de l'Oficina d'Informació de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE), que es resumeix en quatre punts, així com el text íntegre de la declaració de Pío Cabanillas, que va pronunciar abans de transmetre als periodistes les principals novetats i acords del Consell de Ministres, editorials de periòdics, alguns articles més i he escoltat comentaris radiofònics. La nota de l'Oficina d'Informació de la CEE, tot i que ha estat considerada per un editorial com una manera còmoda de rentar-se les mans, crec que és justa i ponderada sense deixar-se utilitzar en nom d'enfrontaments estèrils. Es desmarca de la carta pastoral ja que la CEE no n'és l'autora, però en el quart punt ofereix una lectura positiva del document, i afirma que l'Oficina d'Informació «vol posar en relleu la condemna ferma que fa el document del terrorisme d'ETA que no té cap justificació, ni moral, ni jurídica, ni política». Tant de bo que els lectors més significatius de la carta pastoral haguessin fet servir una clau integral d'interpretació! S'hauria afavorit el diàleg sobre el seu contingut, amb els punts d'acord i de confrontació. En molts casos, s'ha passat a la desqualificació global i, fins i tot, a l'insult. Quan a les taules dels polítics, fins i tot en la ment dels ciutadans, s'acumulen temes conflictius, l'estat d'ànim pot ser més fràgil. La proximitat de la vaga general afavoreix una certa crispació. Una llei d'il·legalització de partits pot tenir aspectes positius però converteix en invisibles els militants d'aquests partits. Opinar sobre l'oportunitat i les conseqüències d'aquesta llei és plenament democràtic. L'objectiu d'eliminar ETA pot ser compartit per una gran majoria, però els camins per aconseguir-ho no són fàcils i no és estrany que hi hagi discrepàncies.

Reaccionar sobre reaccions és continuar una cadena que no sempre se sap d'on ve ni cap on va. Descobrir la pedra que ha originat l'allau permet formular judicis personals i un pensament propi. La desqualificació se situa en l'àmbit dels sentiments però no facilita el diàleg ni la recerca de la veritat. Buscar la pedra en aquest cas consisteix a fer una lectura atenta de la carta pastoral. Cadascú pot extreure'n les seves conclusions.

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent

24 hores

Ens desplaçem a domicili

Tramitació
d'enterramentsEn cas de defunció,
què s'ha de fer?

Truqueu al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

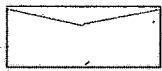
□ En defensa de Jacint Verdaguer

Mn. Jacint Verdaguer, per als catalans, és mestre de llenguatge («muntanyes regalades són les del Canigó, elles tot l'any floreixen, primavera i tardor») i apòstol de la fe («al blasfemar fem guerra, en nom de Déu etern, traïem de nostra terra la llengua de l'infern»). Un cant molt actual davant de la poca cultura lingüística que es palesa a través de mots grollers i bruts a la televisió.

En les seves obres completes, a més dels poemes *Canigó* i *L'Atlàntida*, destaquen les poesies que lloen la Mare de Déu, els cants eucarístics a Jesús Infant i a la devoció dels sants, cants místics diversos i innumbrables versos de temes patriòtics, religiosos i pastorals replets de pietat, d'humanitat i de caritat cristiana («riereta avall baixava una rosa, riereta amunt volava un ocell»). Recordem, d'infants, les ensenyances apreses en els seus versos. «Cantem, glòria, glòria, al Déu de victòria, que ha ressuscitat!», mentre els avis resaven cantant: «Si vols ben morir, diràs cada dia, Jesús i Maria, pietat de mi.»

També crítics literaris agnòstics, amb motiu del centenari de la seva mort, parlen amb elogis de Verdaguer com a poeta i prosista. Acostumen, però, alguns d'ells a passar per alt l'ànima sacerdotal, que era el mòbil de la seva vida, i posen un èmfasi especial en els problemes personals que, per circumstàncies gens propícies, van afectar el poeta. Silencien que, per damunt dels seus dolors i neguits, es va mantenir fidel, com a sacerdot que era, a l'amor a Maria, a l'eucaristia, a Jesús Infant i a l'Església catòlica i als seus prelats, fins que es van desfer els malentesos. Ens dol que algun crític, avui, no valori l'esperit místic i religiós de Mn. Cinto per damunt dels entrebancs humans. La raó és molt clara:

Cartes del lector

molts d'aquests crítics, més que defensar Verdaguer, el que pretenen és ofendre i desprestigiar l'Església. Cal que els catòlics d'avui estiguem a l'aguait!

FRANCESC A. PICAS
La Jonquera

□ Un cas exemplar

A mesura que es va diluint l'esperit religiós, la idea de Déu en la formació del jovent va desvetllant comportaments gairebé anàrquics: violència a les escoles, al futbol, al carrer... i indisciplina amb els superiors. Anem de mal en pitjor, talment semblen dubtosos els resultats de les noves ètiques. Si busquem solucions, per què no fer ús de procediments tradicionals amarats d'un vernís posat al dia? Precisament, el 7 de maig passat, al programa *Así son las cosas* de TVE-1, se'ns va donar una lliçó aprofitable al respecte.

Van entrevistar un nen de quinze anys afectat per una greu malaltia respiratòria, solucionada amb un trasplantament de pulmons. Un nen extraordinàriament optimista en el seu calvari pels hospitals, en els quals actuava fins i tot de clown en la seva entrega i ajuda al proïsme. Entre altres coses, va manifestar que desitjava anar al Vaticà per donar gràcies. Per què?, li van preguntar. «Perquè sóc religiós i estimo Déu», va dir el jove.

Cal remarcar la digna reacció del canal de televisió, que es va comprometre a sufragar-li el viatge a ell i als seus pares, alhora que li van assegurar la concertació d'una audiència particular amb el Sant Pare, tot recomanant-li que procurés donar una injecció del seu compor-

tament a un Joan Pau II sacrificat i malt.

Creiem que és un exemple que mereix tenir-se en compte. Si més no, que podem témer d'unes pràctiques religioses que únicament busquen perdó, ajudar i estimar?

GENÍS DE TERA i TEIXIDOR
L'Estartit

□ Per ser constructor de pau

Per ser constructor de pau, atesa la feblesa humana, es reclama de cadascú un domini constant d'ell mateix i una renúncia a la violència oral, física i econòmica, temptació fàcil que es presenta a l'abast de tothom. La pau és fruit de l'amor, el qual sobrepassa tot el que la injustícia pot fer. La pau és un repte, un quefer, una aventura, una exigència per a l'home de fe. Déu, donador de pau, compta amb tu per tal que aquesta es concreti en el món en què vivim. Déu espera de tu que siguis un constructor de pau. La pau es va fent, és el fruit del quefer de cada dia, de cadascun dels membres de la humanitat.

La pau és conquesta i defensa. La pau és el fruit, la conseqüència i l'efecte de múltiples activitats humanes que comprenen la persona d'una manera integral. La pau és una realitat que tots volem i anhelem en el més profund del nostre ésser, la pau que identifiquem amb la felicitat, que sovint concebem com a benestar, com a harmonia entre nosaltres i la natura, entre nosaltres i les altres persones, i amb Déu, com a adquisició del que està bé en oposició al que està malament.

RAQUEL SERNA AVENDAÑO
Barcelona

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL,
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Vagues

—Voldria saber, des del punt de vista de la moral, quan es pot considerar legítima una vaga. La meua pregunta ve motivada per uns quants esdeveniments recents a Barcelona i altres de previsibles a la resta de l'Estat.

—El Catecisme de l'Església catòlica en el número 2.435 diu textualment: «La vaga és moralment legítima quan es presenta com un recurs inevitable, o necessari, amb vista a un benefici proporcionat. És moralment inacceptable quan va acompanyada de violències, o bé si se li assignen objectius no directament relacionats amb les condicions de treball o contraris al bé comú.»

És indubtable que en el procés històric del reconeixement dels drets justos dels treballadors, el recurs a la vaga ha estat moltes vegades un camí del tot inevitable. Però, com vostè i molts ciutadans, jo em pregunto si certes vagues actuals es justifiquen moralment. Segons la tradició moral sobre l'ús de la vaga com a mitjà de pressió, perquè aquesta sigui moralment lícita, s'han de donar determinades condicions: que la causa sigui justa, que sigui l'últim recurs i que els mals previsibles siguin menors que la injustícia que es vol solucionar. De la tercera condició se'n deriva la il·legitimitat de certs tipus de vagues, per exemple: la dels serveis públics necessaris per a la vida d'una comunitat (comunicacions, sanitat...), perquè, preferint un bé particular per damunt del bé comú, perjudiquen, i a vegades de manera molt greu, ciutadans que no tenen res a veure amb el conflicte i tampoc no hi poden posar remei. La vaga que es fomenta amb finalitats polítiques tampoc no es justifica, perquè aleshores els sindicats entren a fer política directa, cosa que no els competeix. Aquests principis generals de la doctrina social cristiana han de ser discernits i aplicats en cada situació concreta, i això, a vegades, no és fàcil. En la pràctica es plantegen qüestions difícils de resoldre com, per exemple, determinar la justícia de la causa que motiva la vaga. Normalment la decideixen els agreujats, que són jutge i causa en el conflicte.

Una anècdota per acabar. Recordo que, una vegada, passant per un carrer de Barcelona, hi havia una dona que demanava almoïna. Tenia un nen petit als braços i vaig observar que per cridar l'atenció i fomentar la compassió, cada vegada que s'apropava algú que intuïa que podia ajudar-la, la dona donava un pessic al nen, el qual, indubtablement, arrencava a plorar estrepitosament. A mi em sembla que hi ha vagues, moralment inacceptables, que actuen d'una manera semblant. Per reivindicar causes que poden ser justes, fan pessigades, i sovint fortes, als pobres ciutadans que no tenen res a veure amb aquella situació. Un mal no justifica un altre mal.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com - catcris@ibernet.com - www.balmesiana.org - apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

□ El matrimoni s'acaba quan l'amor se'n va?

Com deia en Capri, l'humorista, «l'amor se'n va, però ella es queda». No, no és això, companys, no és això! M'agradaria començar dient, com un intel·lectual francès, «Déu ha mort, l'home ha mort i jo no em trobo gaire bé». Si Déu ha mort és perquè l'home ha intentat matar-lo, llençar-lo del seu pensament i de la seva vida i, és clar, no ha passat gaire temps fins que els que s'ho van proposar han hagut de reconèixer que «a la mort de Déu s'esdevé inexorablement la mort de l'home». Milers d'homes i dones no es troben gaire bé, és a dir, suporten els efectes de malalties que, amb caràcter d'epidèmies, s'han anat estenent pel món a una velocitat accelerada.

Actualment existeix aquesta set insaciablè «de tenir i d'acaparar» abans de «ser i compartir». Penso que aquesta manera de fer és una de les principals «males llavors» que no floriran mai amb una bona collita de cap mena.

Cada home o cada dona porta dintre d'ell, i en cada moment, el seu passat. L'infant és el pare de l'adult i la iaia conserva aquella frescor plena i neta dels vint-i-cinc, perquè el que és promesa en l'adolescència, és realitat en la maduresa i en la senectud adquireix la inevitable bellesa de la

fidelitat. El matrimoni no és la solució dels egoismes personals, justament perquè s'origina en l'amor i serveix per estimar cada dia més i millor.

Estimar de veritat suposa deixar de viure per un mateix i passar a viure per l'altre. S'ha de tenir molt clar que tan sols posseeix el qui es dona. La veritable felicitat per una flor no consisteix a tallar-la per posar-la seca a la botiga d'un herbolari, sinó a regar-la cada dia per ajudar-la a convertir-se en fruit. Totes pot superar si hi ha rectitud d'intenció i bona voluntat per arreglar-ho. El meu avi deia que «la paciència és la virtut dels forts, i la dels fluixos que volen deixar de ser-ho».

L'arrel per a la felicitat del matrimoni és que no es pot començar amb una situació viciada; no hi pot haver voluntat d'una nova generació si no s'ensenya el valor del sacrifici, la generositat i la renúncia. Quan «hi ha por» d'allò irrevocable, quan el «per sempre» repugna més o menys, quan «manca coratge» per arriscar la vida, no es pot ser feliç. Un amor condicionat és un amor que està podrit. Un amor «a veure com funciona» és una mentida esfereïdora entre dos. Un amor sense condicions sí que pot fracassar, d'acord... però un amor amb condicions no és solament que neixi fracassat, és que és un amor que no arribarà mai a néixer.

PAU - M. JUVENTENY VERGÉS
Barcelona

«La fe que ens gloriem de professar...»

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Una afirmació repetida

Molt sovint, durant la cinquantena pasqual sobretot, es fa en les esglésies la renovació de la fe del Baptisme. Això succeeix especialment en la celebració de la confirmació. Els qui van a ésser confirmats comencen per renovar la seva professió de fe, i aquesta acaba amb una invitació a tota l'assemblea perquè manifesti la seva adhesió i comunió amb la fe professada: «Aquesta és la nostra fe. Aquesta és la fe de l'Església, que ens gloriem de professar...»

Sovint, quan repeteixo aquestes paraules, esperant l'assentiment de l'assemblea amb l'Amén final, penso en aquelles altres paraules de sant Agustí quan parla del *gaudium de fide* («el goig de la fe»). Altres vegades, penso en les afirmacions repetides del papa Joan Pau II sobre la necessitat de l'esforç missioner, quan fa constar que l'obra de la missió no ha fet més que començar. I, ben cert, si comparem el nombre de cristians amb el dels habitants de la terra, ens adonem de com l'afirmació

del Papa és absolutament realista. La proximitat de la solemnitat dels apòstols Pere i Pau ens convida a fer una reflexió sobre aquests punts.

Una constatació massa freqüent

No cal anar gaire lluny per trobar-se amb persones que no han sentit a parlar de Jesucrist. I potser encara més a la vora trobaríem persones que ens en donarien una definició poc concordant amb la professió de fe de Pere: «Vós sou el Messies, el Fill del Déu viu.» Quan això passa entre nosaltres, els cristians que «ens gloriem de professar la fe de l'Església» no podem quedar indiferents.

Els i les catequistes són testimonis del nombre d'infants que arriben a la catequesi sense les mínimes referències al contingut de la fe cristiana. La dedicació i l'esforç d'aquests col·laboradors de la missió pastoral fan que arribi a aquests infants el coneixement de Crist en la fe de l'Església. Tanmateix, la incidència d'aquest ensenyament en els

infants que estan en aquesta situació no és humanament massa esperançadora. Si han arribat a la catequesi d'aquesta manera, això vol dir que no hi ha hagut un entorn cristià propici a la transmissió de la fe. Però això no és motiu per pensar que no val la pena fer res, sinó que és un estímul per a la revisió i per a la creativitat. Deixar d'esmerçar l'esforç en la catequesi seria el mateix que renunciar a la missió de l'Església. Limitar l'esforç a catequitzar els qui tenen un entorn cristià assegurat seria, a la llarga, conformar una societat pagana en la qual només alguns potser professarien la fe.

El repte del segle present

La responsabilitat d'anunciar l'Evangeli i d'educar els batejats en la fe de l'Església és precisament de l'Església. De la Mare Església. Gràcies a Déu, aquesta consciència està desperta en els nostres dies; però cal confirmar-la constantment, sense defallir. I cal també mantenir l'esperit obert a les variants

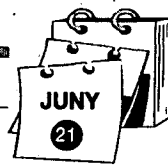
del temps, sense creure que allò que fa uns anys era suficient ho és encara actualment.

Una de les dificultats reals que troba avui la catequesi és, d'una banda, el nombre i la preparació de catequistes, i de l'altra banda el temps i l'ambient propici perquè els infants i adolescents puguin ésser catequitzats. Dos aspectes prou importants. El primer es converteix en una crida als cristians perquè ofereixin el seu temps, generosament, a preparar-se per realitzar aquesta tasca tan decisiva per a la fe, i presentin als pastors la seva col·laboració. El segon és de més difícil resposta, però cal també fer-hi atenció.

No em sembla que sigui un dramatisme innecessari afirmar que ens enfrontem amb el repte de l'extensió de la presència de la fe cristiana en aquest segle XXI que comencem. Si «ens gloriem de professar la fe de l'Església» no podem restar passius davant la implacable onada de paganisme que assetja els batejats, i allunya del Baptisme no pocs infants nascuts de pares batejats.

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

- ☐ Neix a Castiglione, Itàlia, el 1568
- ☐ Fill de l'alta aristocràcia, decideix fer-se jesuïta i viure austerament
- ☐ Atén els més pobres i té cura dels malalts de pesta
- ☐ Mor el 1591 a Roma
- ☐ Patró de la joventut, va ser canonitzat per Benet XIII el 1726

Lluís Gonzaga era fill de l'aristocràcia més poderosa del moment. El pare era marquès de Castiglione i membre d'una de les nissagues més nobles d'Itàlia. La mare formava part de la cort del rei Felip II. Va gaudir de les màximes comoditats i luxes de l'època, no li faltava de res. Creix en un ambient on l'ús de les armes i l'assoliment fàcil d'alts càrrecs i l'intercanvi de favors són pràctiques habituals. I tot i créixer en aquest ambient, ja d'adolescent comença a veure que aquest no és el seu camí, que el que predica Jesús i la vida que menen tots els qui l'envolten es contradiuen escandalosament. Una entrevista amb sant Carles Borromeu i el contacte amb els qui no tenien la seva sort, els pobres, el convencen encara més.

Lluís va més enllà i comença a anar clarament contra corrent quan decideix fer-se religiós, malgrat que son pare el volia veure militar.

Sant Lluís Gonzaga

Tria entrar a la Companyia de Jesús perquè els seus membres no accepten càrrecs eclesiàstics. I amb només divuit anys entra al noviciat de Roma. Als novicis ja se'ls ensenyava normalment a tenir cura dels malalts i dels pobres, però Lluís va tenir l'oportunitat de dur-ho fins a l'extrem, perquè l'any 1591 Itàlia va patir una de les epidèmies de pesta més fortes en molts anys. La gent que agafava aquesta malaltia altament infecciosa queia abatuda pels carrers; eren pocs els qui s'atrevien a recollir-los. Sant Lluís Gonzaga era un d'aquests pocs. Sabia perfectament a què s'exposava, i quan ell va emmalaltir ho va acceptar amb humilitat. Ell, que havia nascut per viure en la riquesa va morir en una cel·la senzilla, i víctima de la malaltia que li havien encomanat els pobres. Hauria pogut triar la vida fàcil i superficial de la noblesa, però va preferir el camí difícil que Déu li tenia reservat. I això bé es mereixia la canonització.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial II)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 3)

JUNY

16. Diumenge

XI de durant l'any. Verd. Lectures: Èxode 19,2-6a / Salm 99 / Romans 5,6-11 / Mateu 9,36-10,8

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Quirze i Julita, mrs.; Ferriol, prev. i mr.; Ilpidi, mr.

Festa Major: a Calella, Llívia i Sant Quirze de Besora.

17. Dilluns

Fèria. *Verd.* Lectures: 1 Reis 21,1-16 / Salm 5 / Mateu 5,38-42

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gregori Barbarigo, b.; beat Pau Buralls, b.; Santes, Emília Vialar, vg. i fund.

18. Dimarts

Fèria. *Verd.* Lectures: 1 Reis 21,17-29 / Salm 50 / Mateu 5,43-48

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Marc i Marcel·lí, mrs.; Ciríac i Paula, mrs.; Santes, Marina, vg. i mr.

Festa Major: a la Pobla de Segur.

19. Dimecres

Fèria. *Verd.* Lectures: 2 Reis 2,1-6-14 / Salm 30 / Mateu 6,1-6.16-18. Si es vol: *Sant Romuald (MLI) Blanc.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gervasi i Protasi, mrs.; Santes, Aurora, vg. i mr.; Juliana Falconieri, rel.

20. Dijous

Fèria. *Verd.* Lectures: Eclesiàstic 48,1-15 / Salm 96 / Mateu 6,7-15

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Silveri, p. i mr.; Santes, Florentina, vg.

21. Divendres

Sant Lluís Gonzaga (MO). Blanc. Lectures: 2 Reis 11,1-4.9-18.20 / Salm 131 / Mateu 6,19-23. LLEIDA: *Sant Ramon de Roda (MO). Blanc.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Adolf, b.; Santes, Demètria, vg. i fund.

Festa Major: a Camprodon.

22. Dissabte

Fèria. *Verd.* Lectures: 2 Cròniques 24,17-25 / Salm 88 / Mateu 6,24-34. Si es vol: *Sant Joan Fisher i Sant Tomàs More (MLI). Blanc.* BARCELONA: *Sant Paulí de Nola (MO)*, altres diòcesis, MLI, *Blanc.* LLEIDA: *Sant Lluís Gonzaga (MO), Blanc.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, beat Innocenci V, p.

Lectures bíbliques

Diumenge XI de
durant l'any

Lectura primera

Ex 19,2-6a

Senyor, que ara ens ha reconciliat, tenim l'honor de gloriar-nos en Déu.

*Vosaltres sereu el meu reialme sacerdotal,
la meua nació sagrada*

Al·leluia

Mc 1,15

Lectura del llibre de l'Èxode:

En aquells dies, els israelites arribaren al desert del Sinaí, i acamparen allà, davant la muntanya. Moisès pujà a la muntanya de Déu. El Senyor el cridà des de la muntanya i li digué: «Parla a la casa de Jacob, comunica això als israelites: Vosaltres heu vist el que he fet als egipcis, i com us he pres sobre les ales igual que una àguila, i us he portat fins a mi. Ara, doncs, si vosaltres m'escolteu i observeu les condicions de la meua aliança, sereu la meua possessió personal, a part de tots els pobles, encara que tota la terra sigui meua. Vosaltres sereu el meu reialme sacerdotal, la meua nació sagrada.»

Salm responsorial

99

Aclameu el Senyor arreu de la terra,
doneu culte al Senyor amb cants de festa,
entreu davant d'ell amb crits d'alegria.

R. Som el seu poble i el ramat que ell pastura.

Reconeixeu que el Senyor és Déu,
que és el nostre creador i que som seus,
som el seu poble i el ramat que ell pastura. *R.*

Que n'és, de bo, el Senyor!
Perdura eternament el seu amor,
és fidel per segles i segles. *R.*

Lectura segona

Rm 5,6-11

*Si vam ser reconciliats amb Déu
al preu de la mort del seu Fill,
molt més serem salvats gràcies a la seva vida*Lectura de la carta de sant Pau als cristians
de Roma:

Germans, quan nosaltres érem encara incapaces de tot, Crist va morir pels qui érem dolents. ¿Qui trobaríem disposat a morir per un home honrat? Potser sí que per un home bo trobaríem qui tingués la valentia de donar la vida. Doncs bé, Déu donà prova de l'amor que ens té quan Crist morí per nosaltres, que érem encara pecadors. Però després que ell ens ha fet justos per la sang de Crist, amb molta més raó, per Crist, ell ens salvarà de la pena. Perquè si vam ser reconciliats amb Déu al preu de la mort del seu Fill quan érem encara enemics, molt més ara que ja estem reconciliats serem salvats gràcies a la seva vida. Encara més: gràcies a Jesucrist, el nostre

*El Regne de Déu és a prop.
Convertiu-vos i creieu en la Bona Nova.*

Evangeli

Mt 9,36-10,8

Jesús cridà els seus dotze deixebles i els envià

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu:

En aquell temps, Jesús, en veure aquella multitud de gent, malmenada i desesperançada com les ovelles sense pastor, se n'apiadà, i digué als seus deixebles: «La collita és abundant, però hi ha pocs segadors. Demaneu a l'amo dels sembrats que hi faci anar més segadors.» Llavors cridà els seus dotze deixebles i els donà poder de treure els esperits malignes i de guarir tota malaltia. Els noms dels dotze apòstols són, primer Simó, anomenat Pere, i Andreu, el seu germà, Jaume, fill de Zebedeu, i Joan, el seu germà, Felip i Bartomeu, Tomàs i Mateu, el cobrador d'impostos, Jaume, fill d'Alfeu, i Tadeu, Simó, el zelota, i Judes, l'Iscaiot, que el va trair. Jesús envià aquests dotze tot fent-los aquestes recomanacions: «No us encamineu a les terres dels pagans ni entreu a la província dels samaritans. Aneu més aviat a les ovelles perdudes del poble d'Israel. Pel camí prediqueu, anunciant que el Regne de Déu és a prop. Cureu malalts, ressusciteu morts, purifiqueu leprosos, traieu dimonis. No heu pagat res per rebre aquest poder; doneu-ho també sense pagar.»

Catalunya

diòcesis

Balanç anual de Càritas

■ Augmenten les persones soles

BARCELONA.— L'exclusió guanya terreny a causa de l'augment de les persones soles, sense recursos i en condicions laborals precàries. Això és el que es desprèn de la memòria de Càritas de l'any 2001, que van presentar a la seu central de l'entitat el dijous de Corpus Núria Gispert, directora, i Joaquim Sabater, secretari general. Amb el títol «Una finestra oberta a l'exclusió» es van presentar les dades referents a les 20.582 persones que Càritas va atendre durant l'any 2001.

Segons Núria Gispert, «tothom és susceptible de ser exclòs. El fenomen de l'exclusió no només es troba en els barris marginals o desestructurats». Factors com l'atur i els contractes laborals precaris, la manca d'habitatge i els lloguers exageradament cars, la no-escolarització i el fracàs escolar, i les malalties o discapacitats i les addiccions, poden desembocar en una exclusió. Aquest procés passa per tres fases: la pobresa, l'aïllament social i la sensació de manca de sentit de la pròpia vida.

Respecte de l'any 2000, Càritas ha ajudat gairebé unes 1.500 persones més, amb un augment clar dels sol·licitants de nacionalitat estrangera, que ja representen el 60% de les persones ateses. La directora de Càritas atribueix aquest increment a «l'individualisme ferotge

que regeix actualment la nostra societat». També destaca que «sense els més de 3.200 voluntaris que tenim a tota la diòcesi acollir tota aquesta gent que ens ve a trucar a la porta ens seria impossible».

Es va aprofitar per presentar la campanya del Dia de la Caritat, amb el títol «Joves protagonistes. El seu futur, el present de tots», ja que els joves entre 16 i 34 anys representen el 26,6% de les persones ateses per Càritas. Núria Gispert va fer una crida al govern per impedir l'exclusió amb mesures com l'impuls d'unes xarxes comunitàries per evitar l'aïllament social, l'establiment d'una política favorable a la família o la promoció d'habitatge social per a persones necessitades.

Sara Antoja Xirau

Càritas va atendre 20.582 persones durant el 2001.

«Darrere de les dades hi ha moltes persones»

TARRAGONA.— Càritas diocesana de Tarragona ha divulgat, per primer cop en un acte públic, la memòria de l'exercici tancat corresponent a l'any anterior i ha donat comptes de la recaptació i distribució dels recursos econòmics obtinguts. La gestió realitzada durant l'any 2001 es pot resumir dient que 186 milions de pessetes —era vigent l'antiga moneda— s'han destinat a l'atenció i ajut a gent necessitada o, el que és el mateix, que s'han destinat a favor de 21.679 persones o famílies, a través dels programes desenvolupats. L'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, assenyala en la salutació que insereix la memòria que «darrere de les dades hi ha moltes persones. Principalment, els pobres i marginats, en els quals hem de veure el rostre de Crist, perquè Ell ens ho ha dit». Per la seva part, Mn. Santiago Soro, delegat diocesà de Càritas, diu en la presentació de la memòria que «aquesta és una eina per visualitzar el nostre treball i prendre consciència del que tenim entre mans. Que serveixi per descobrir, no tan sols les accions de Càritas, sinó, i sobretot, les raons de Càritas: la caritat organitzada de l'Església de Tarragona, com a resposta a l'exigència evangèlica d'estimar i servir els més pobres i senzills».

Els programes de formació i ocupació, acollida i tercera edat van ser els que van tenir un nombre més gran de destinataris. «A partir d'un seguit d'activitats relacionades amb la formació, gairebé vuit mil persones o famílies van poder encarrilar la seva vida cap a la reinserció laboral», va declarar Maria Victòria Forns, responsable d'Acció Social de Càritas diocesana de Tarragona. Altrament, la secretària de Càritas, Maria del Carme González, va destacar «el paper important del voluntariat, que, en el nostre cas, és xifrat en més de 700 persones». (Joan Boronat)

III Jornades de Formació

Els dies 31 de maig i 1 de juny es van reunir al Seminari salesià Martí-Codolar de Barcelona 192 agents de les diferents Càritas de Catalunya en les III Jornades de Formació. Inaugurades per Mons. Josep M. Guix, bisbe de Vic, i presidides per Mn. Josep M. Mauri, president de Càritas Catalunya, es van estructurar en tres espais: les conferències marc, els grups de treball i la taula d'experiències.

José Félix Lozano, catedràtic de Ciències de l'Educació i Filosofia Política de la Universitat de València, va pronunciar la ponència sobre Ètica i globalització, una reflexió sobre l'impacte ètic de la globalització i els mecanismes per al desenvolupament d'una globalització més justa. La segona ponència, de títol *Nova cultura econòmica, noves formes de pobresa*, a càrrec de Jordi Feu, sociòleg de la Universitat de Girona, va girar a l'entorn de les transformacions socials i econòmiques del món modern, i com impliquen una

relectura del concepte clàssic de pobresa. Segons Feu, «tenir un nivell d'instrucció baix, la "incompetència" lingüística, el treball precari, l'economia submergida, viure en habitatges poc dignes..., són elements constitutius de pobresa». El tema de la immigració va ser tractat en la tercera ponència. *Pedagogia de l'acollida i pedagogia de la integració* va ser el títol sota el qual Xavier Torrens, professor del Departament de Ciències Polítiques de la Universitat de Barcelona, va discernir basant-se en set preguntes i set respostes claus per desenvolupar el tema en tot el seu context. «Cal saber interpretar les dades sobre el fenomen de la immigració», va dir Torrens.

Els assistents a les jornades van comptar amb la presència del cardenal Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona, que es va adreçar a l'auditori amb paraules d'agraïment per la tasca que des de Càritas es fa a favor dels exclosos. (C.C.)

Toc d'alerta sobre la immigració

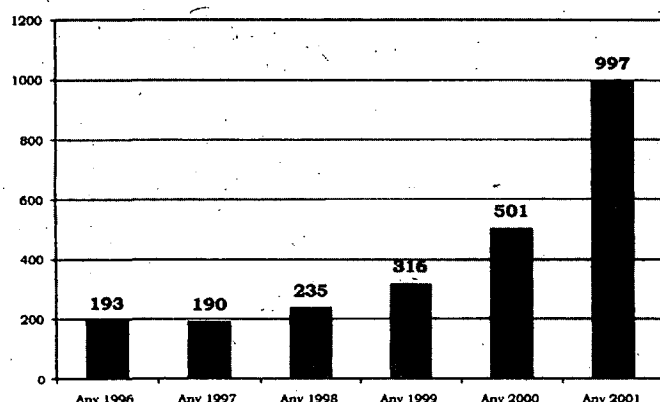
SOLSONA.— En una roda de premsa al bisbat de Solsona el dimarts 28 de maig, Càritas diocesana de Solsona va presentar la seva aposta per la integració d'immigrants i l'ocupació juvenil, amb el Programa d'Immigrants, davant el fet que en els darrers sis anys s'ha multiplicat per cinc el nombre de persones immigrants ateses per l'organització, i el Pla d'Inserció laboral de joves entre 16 i 35 anys; a partir d'un conveni amb organismes i fons europeus.

De l'any 1996 al 2001 les persones immigrades ateses en les diferents Càritas parroquials de la diòcesi de Solsona han passat de 193 a 997, això suposa un augment del 516,6%. En un principi les atencions donades a aquestes persones eren esporàdiques, però, de la mateixa manera que han augmentat el nombre de persones ateses, també ho han fet les demandes que arriben a Càritas. Hi ha més consultes legals i, donats els canvis freqüents en legislació d'estrangeria, no sempre són fàcils de resoldre. Igual-

ment hi ha una demanda creixent de classes. Així mateix, ha augmentat també la detecció d'altres necessitats en relació amb el col·lectiu d'immigrants: necessitat de suport psicològic; manca de sortides legals per a les persones sense possibilitat d'obtenir un permís de residència i treball, cosa que pot dur a un treball precari i a un augment del risc de marginalització i de les conductes delictives; falta de sensibilització de la població, que augmenta la por envers el fenò-

men migratori i les conductes racistes, xenòfobes i de rebuig envers els nouvinguts, i poca o nul·la implicació de l'Administració en l'assistència a aquestes persones, cosa que ocasiona que entitats de caire privat com Càritas supleixin serveis de responsabilitat pública.

La realitat es torna exigent i els serveis de Càritas es veuen obligats a especialitzar-se cada vegada més, cosa que per manca de recursos no és possible ni és el paper que li toca desenvolupar a Càritas. Càritas sovint està al capdavant de la detecció de les noves pobreses. En aquest sentit, el bisbe de Solsona, Mons. Jaume Trasserra, ha recordat que cal una implicació de l'administració: «El meu neguit és com ajudar les persones. L'Església ha d'aportar afecte, no resoldre els problemes socials. Correspon a tothom resoldre la immigració.» D'altra banda, Adolf Cid, director de Càritas diocesana de Solsona, ha manifestat que «per la seva envergadura i qualitat volem donar a conèixer a la societat els programes d'atenció als immigrants i d'inserció laboral, i que les administracions es posin a treballar en col·laboració». (Ramon Estany)

Gràfica de l'augment dels immigrants atesos a la diòcesi.

Barcelona

Mn. Domènec Cols estrena l'«Oratori de les Hores»

BARCELONA.— Mn. Domènec Cols i Puig (Sant Pau d'Ordal, Alt Penedès, 1928), organista titular de la catedral de Barcelona des del 1991, es compta entre els 820 preveres que van ser ordenats a l'estadi de Montjuïc durant el Congrés Eucarístic Internacional del 1952. Amb motiu de les seves noces d'or de prevere i músic d'Església, el 31 de maig va estrenar a la

catedral de Barcelona la seva darrera i més monumental obra de música litúrgica: l'*Oratori de les Hores*. D'altra banda, i fins al 30 de juny, es pot visitar al Museu Diocesà de Barcelona *Laudis canticum*, un recorregut per l'obra de Mn. Domènec Cols i per l'espiritualitat de les comunitats religioses que amb la seva música ha ajudat a configurar.

Si la vocació al sacerdoci va impulsar un jove Domènec Cols a ingressar al Seminari de Barcelona, va ser durant aquesta llarga etapa de formació de capellà que va néixer en ell una altra vocació que l'havia d'acompanyar durant tota la seva vida: la musical. «Era una vocació molt misteriosa, com un impuls inexplicable», recorda Mn. Cols. Els tres darrers anys al Seminari ja els va passar d'organista.

Un cop ordenat prevere, el seu primer destí pastoral va ser de vicari organista al Vendrell, parròquia aleshores integrada a la diòcesi de Barcelona, entre els anys 1952 i 1954. A partir d'aquell moment, i després d'haver estat vicari a Sant Just i Pastor de Barcelona, va ser mestre de capella i organista segon de la catedral, alhora que començava els estudis oficials de música. «Totes dues coses, fer de vicari i fer de músic, m'atreien molt, però al final

va acabar prevalent dedicar-me més a la música, sobretot quan amb el Concili Vaticà II vaig començar a compondre», explica Mn. Domènec Cols.

Actualment és canonge de la catedral de Barcelona i responsable i director de l'Escolania-Coral de la Santa Creu i Santa Eulàlia, que està al servei del culte de la seu barcelonina. La seva tasca com a compositor i pedagog és molt extensa i reconeguda. L'ha exercida durant més de trenta anys, a prop de moltes comunitats religioses i també al Centre d'Animadors del Cant Litúrgic que ell mateix va fundar l'any 1975.

L'estrena de l'*Oratori de les Hores*, interpretat per la Coral Polifònica de Puig-reig, l'Escolania de la Santa Creu i Santa Eulàlia i l'Orquestra Simfònica del Vallès, constitueix l'esdeveniment musical més important d'aquesta celebració de noc

d'or sacerdotals. Ho és per la seva magnitud, pel seu contingut litúrgic, per l'originalitat de l'estructura i pel fet que sigui en llengua catalana. Mn. Domènec Cols ha fet una acurada selecció de les seves obres musicals tenint en compte l'any litúrgic: Advent, Nadal, Quaresma, Pasqua i dia del Senyor.

El fet que en la seva estructura original Mn. Cols hagués pensat bàsicament en les comunitats religioses —cants per a una, dues i tres veus iguals— no ha impedit la transcripció de tota l'obra per a quatre veus mixtes, solistes i orgue, cosa que ha implicat mig any més de treball. Però potser la part més original d'aquest *Oratori de les Hores* són els enllaços instrumentals que uneixen els canvis de tonalitat dels cants, així com el fet que pràcticament tots els textos siguin litúrgics o bíblics; a excepció d'un cant, justament l'únic

Mn. Domènec Cols és organista titular de la catedral.

en castellà, que és una *letrilla* de sant Joan de la Creu que serveix d'introducció de caràcter popular al Nadal: «*Del Verbo divino / la Virgen preñada / viene de camino: ¿si le dais posada?*»

«La música, ja en la litúrgia romana, és inalienable respecte del valor del text», afirma Mn. Domènec Cols, «i compleix tres funcions: donar plenitud als textos litúrgics, crear solemnitat i construir la comunitat. La música, sense ser essencial, perquè sempre està al servei de la Paraula, és el segon element en importància».

Carme Munté

La ràdio amable

Freqüències

- 106.6** Barcelona
- 93.7** Catalunya central
- 103.4** Girona
- 105.0** La Seu d'Urgell
- 107.5** Andorra

www.radioestel.com

Solemnitat del Corpus Christi

lleida

La custòdia sota tàlem, durant la processó pel claustre de la Seu Vella.

Corpus a la Seu Vella

La incomparable Seu Vella de Lleida va acollir el diumenge 2 de juny la festa del Corpus. Centenars de lleidatans van aplegar-se a la catedral vella de la ciutat, per assistir a les solemnitats religioses de la diada. La celebració va iniciar-se a les sis de la tarda i va ser presidida pel bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, i concelebrada per una trentena de rectors i sacerdots de la ciutat. En l'homília, el bisbe es va referir a l'Eucaristia com el sagrament de l'amor, alhora que va significar el Dia de la Caritat, convocat per Càritas, institució solidària i caritativa a la qual va ser destinada la col·lecta de la missa. Finalitzada l'Eucaristia, es va iniciar una solemne processó amb la custòdia sota tàlem, que era duta pel bisbe Ciuraneta. La processó eucarística va sortir de les naus de l'antiga seu acompanyada pels fidels, per recórrer el claustre i retornar de nou al temple, on va tenir lloc l'adoració al santíssim sagrament, per acabar amb la benedicció eucarística que va impartir amb la custòdia el bisbe Ciuraneta. (Jordi Curcó)

barcelona

El Santíssim enfila la processó pels carrers de la ciutat.

Missa i processó pels carrers de Barcelona

A dos quarts de set de la tarda del diumenge 2 de juny va començar al pla de la catedral de Barcelona la solemne celebració del Corpus Christi. El cardinal Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona, va presidir l'eucaristia, concelebrada pels bisbes Pere Tena, Josep Àngel Sáiz i Ramon Malla, i per un gran nombre de preveres de la diòcesi. En l'homília, el cardinal Carles va tenir un record del Congrés Eucarístic Internacional, celebrat a la ciutat de Barcelona ara fa cinquanta anys, alhora que va fer esment a dues personalitats profundament devotes del Corpus Christi i que enguany són actualitat: Antoni Gaudí i Jacint Verdaguer. Així mateix, el cardinal Carles també va voler posar l'accent en les exigències socials de la fe eucarística: «L'Eucaristia, des dels primers segles, és inseparable de la caritat.» Després de l'eucaristia, tots els presents es van disposar a seguir la processó amb el Santíssim pels carrers de Barcelona. (Carme Munté)

La Garriga no falta a la seva cita anual

Un any més la població de la Garriga es va tornar a vestir de gala per a la festa de Corpus, considerada per tot-hom com la festa més important del municipi. La Garriga va rebre el 2 de juny la visita de 20.000 persones que van poder gaudir de la bellesa i la devoció de les 22 catifes de flors que enguany es van exhibir pels carrers més cèntrics de la ciutat. No hi van faltar tampoc, com és habitual, el Concurs de Cartells de Corpus, el Premi de Pintura Honda, el Concurs d'Aparadors, el Concurs de Foto Corpus i la Trobada de Puntaires. La festa va acabar amb una missa solemne i una processó pels encatifats carrers de la Garriga. Aquest últim acte, a més, va comptar amb un al·licient afegit: l'estrena del nou rector, Mn. Santi Collell. (C.C.)

Més informació sobre la festa i fotografies a www.corpuslagarriga.org

menorca

Foto: «Diario Menorca»

Mons. Piris: «Cal revisar la cultura de la gratuïtat»

CIUTADELLA.— El bisbe de Menorca, Joan Piris, va llençar en la festivitat del Corpus Christi un missatge sobre la necessitat de revisar la cultura de la gratuïtat social per millorar l'atenció als més necessitats, indicant que aquest segle XXI queda marcat per «ser el segle de les migracions». Mons. Piris va dir que «hem de continuar defensant el dret a establir-se a qualsevol país», tot indicant que l'emigrant i tota persona és «ciutadana del món». Per al bisbe cal insistir en la cultura de la comunitat que atén al respecte, la solidaritat, la tolerància i l'acollida sense límits. El prelat va fer aquesta crida a la catedral de Menorca, durant la celebració de l'eucaristia, a la qual van assistir molts fidels de Ciutadella, voluntaris de Càritas i feligresos de les diferents parròquies i comunitats de la ciutat, així

com membres de les diferents confraries de la ciutat. Al terme de l'ofici els carrers de Ciutadella van acollir la tradicional processó del Corpus Christi, a la qual van assistir un bon nombre de fidels.

A Maó es va celebrar l'ofici religiós a la parròquia de Santa Maria. Posteriorment, es va fer la processó eucarística pels carrers del centre de la ciutat. En els darrers anys aquesta processó ha assistit a un auge d'afluència a Maó de confraries i membres de diferents parròquies de la ciutat. Per la seva part, a Ciutadella, després d'anys de certa decadència d'assistència en aquesta processó, molts fidels van secundar la iniciativa processional, en què es van poder veure joves de les confraries de la catedral i d'altres comunitats cristianes, i molts membres i voluntaris de Càritas. (Guillem Ferrer)

AJUDA'NS A SALVAR una vida!

- Centres d'acolliment de mares amb problemes.
- Ensenyament de planificació familiar natural.
- Grups de joves PRO-VIDA que promouen una cultura de la vida.

TELÈFONS DE LA VIDA
932 047 111 i 932 805 683

PRO VIDA

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA
BONAPLATA, 42, 1º, TEL. 204 71 11 08034 BARCELONA

COL-LABORA FENT-TE'N SOCI

☐ SÍ A LA VIDA, DESITJO REBRE EL BUTLLETÍ INFORMATIU PRO-VIDA

NOM

Adreça

Població

Província

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA - BONAPLATA, 42, 1º, TEL. 204 71 11 08034 BARCELONA

25 anys d'història d'un centre pioner en el camp bioètic

Institut Borja de
Bioètica

L'Institut Borja de Bioètica fa enguany un quart de segle de vida. Els seus primers 25 anys d'història no només han consolidat la seva important tasca científica sinó que alhora han obert al nostre país el camí en el camp bioètic. Han estat uns anys de treball intens, de grans esforços i fins i tot de dificultats econòmiques. El Dr. Francesc Abel, pare i ànima de l'Institut, no ha deixat de lluitar ni un sol dia per aconseguir que

l'Institut esdevingués un punt de referència a escala internacional.

Vint-i-cinc anys després, aquella fita ja ha estat plenament assolida, però encara queden moltes coses a fer. Amb l'inici del segle XXI i els grans avenços que s'estan produint en el camp científic l'Institut assoleix nous reptes, sense renunciar a les seves arrels cristianes i obert a les perspectives del progrés científic i tecnològic.

NÚRIA TERRIBAS I SALA ÉS L'ACTUAL DIRECTORA DE L'INSTITUT BORJA DE BIOÈTICA

«L'Institut Borja continua sent un referent en matèria de bioètica»

Des de fa gairebé deu anys Núria Terribas treballa freqüentment amb el Dr. Francesc Abel, en totes les qüestions que fan referència al biodret. Aquesta relació tan intensa la va dur el 1999 a la direcció del centre, tot i que reconeix que el Dr. Abel continua sent «el nostre cap visible per a tots els aspectes més científics». Terribas també dirigeix la revista trimestral *Bioètica i Debat* i alhora, des de fa sis anys, forma part del Comitè d'Ètica Assistencial de diferents hospitals de Catalunya.

—Al llarg d'aquests 25 anys, quina ha estat la principal aportació de l'Institut Borja de Bioètica?

—Jo diria que no ha estat una aportació principal sinó diverses i totes elles notòries. L'Institut Borja de Bioètica va néixer l'any 1976 com a primer centre de bioètica a Europa, i això sol ja és una aportació al camp de les ciències i les humanitats de primer ordre. Després, amb la seva tasca incansable en el camp de la docència i recerca en bioètica durant aquests anys ha assolit algunes fites importants; jo en destacaria quatre. Primer, el fet d'haver creat i fet créixer la biblioteca i centre de documentació especialitzat en bioètica més important d'Espanya i dels millors d'Europa, atès que és un instrument essencial en la tasca de tots aquells que volen entrar en aquesta disciplina mitjançant la reflexió i el diàleg de les qüestions que, relacionades amb els avenços biomèdics i en general amb les ciències de la vida, susciten conflictes de valors. Segon, el fet d'haver creat el Grup Internacional d'Estudis de Bioètica, sota l'empareda de la FIUC (Federació Internacional d'Universitats Catòliques), que durant 12 anys va dur a terme més de 20 congressos internacionals sobre la matèria, i posteriorment l'Associació Europea de Centres d'Ètica Mèdica, de la qual forma part com a membre. Tercer, el fet d'haver estat pioner en la docència en bioètica, per ajudar a formar tots aquells professionals de les ciències de la salut que dia a dia en la seva tasca han de fer front a problemes i conflictes de valors derivats de l'assistència als malalts. La formació d'aquests professionals (metges, infermeres, treballadors socials...),

quan acaben els seus estudis reglats, no inclou l'estudi ni la reflexió de la professió des de l'ètica, ni la reflexió antropològica del concepte d'home, etc. Aquesta mancança és la que pretén cobrir la bioètica, buscant sempre que amb la seva aplicació tendeixin a l'excel·lència professional. Finalment, destacaria la seva tasca en el camp de l'assessorament, mitjançant la participació en comitès d'ètica assistencial d'hospitals, en comissions assessores del Govern de Catalunya i alhora en altres institucions públiques o privades que així ens ho demanen.

Considero que ara per ara, malgrat que en els darrers anys han sorgit altres centres

que treballen la bioètica, l'Institut continua sent un referent en matèria de bioètica, no només a Catalunya sinó a tot l'Estat espanyol i també a Europa.

—Per què ha estat un centre pioner en l'àmbit de la bioètica?

—Essencialment per voluntat del seu fundador, el Dr. Francesc Abel, que després de viure als Estats Units als anys setanta el naixement dels dos primers grans centres de bioètica del món —el Kennedy Institute of Ethics i el Hastings Center— va tornar a Catalunya decidit a crear a casa nostra el primer centre de bioètica d'Europa.

Llavors a Europa, i molt menys encara a l'Estat espanyol, no es parlava encara de bioètica, ni se sabia de què es tractava, i precisament la tasca consistia a ajudar i fomentar la reflexió sobre tots aquests temes, promoure'n la formació i donar a conèixer aquesta disciplina i els beneficis que el seu coneixement podia donar a la nostra societat. No obstant això, la manca de recursos feia difícil que es pogués arribar a tothom.

—Què en podria dir de la tasca del Dr. Abel, «ànima» de l'Institut al llarg d'aquests 25 anys?

—Considero que Francesc Abel no només ha estat l'ànima de l'Institut des de la seva creació sinó que des del punt de vista docent i científic ho continua sent, i desitjo que per molts anys, malgrat que comptem amb altres professionals de diferents àmbits que a temps parcial treballen per a l'Institut.

És innegable que ha estat la seva tenacitat i esperit de lluita el que ha permès a l'Institut sobreviure durant aquests anys. Cal tenir present que els inicis van ser molt difícils, sense pràcticament recursos ni mitjans, i que fins i tot dins del mateix Centre Borja, residència del Dr. Abel i seu de l'Institut fins fa uns mesos, aconseguir l'espai físic per ubicar la biblioteca i despatxos no va ser gens fàcil.

Núria Terribas exerceix com a directora del centre des del 1999.

El Dr. Francesc Abel és l'ànima de l'Institut Borja.

La seva consolidada formació —pensem que Francesc Abel és doctor en Medicina en l'especialitat de ginecologia i obstetrícia, llicenciat en Filosofia i Teologia i en Sociologia— li donen un perfil gairebé inigualable per a la reflexió i la recerca en bioètica. Tots els professionals amb què comptem avui a l'Institut són gent de vàlua en els seus respectius àmbits de coneixement —filosofia, medicina, dret...—, però no tenen la diversitat de coneixement que té ell i que li permet abordar els temes amb una visió molt més àmplia.

Alhora, jo destacaria d'ell dues qualitats molt importants: una és la visió avançada i de futur en moltes qüestions; dóna sovint una opinió que va més enllà d'allò que és comunament acceptat i, l'altra, la capacitat de connectar i comunicar amb els seus interlocutors, siguin de la disciplina que siguin.

Amb tot, malgrat ser el fundador del nostre Institut i la seva altíssima qualitat científica i humana, la modèstia i l'absència total d'afany de notorietat de Francesc Abel, i alhora la manca de recursos, va fer que la seva existència i treball passessin força desapercibuts durant bastants anys per a la majoria de gent, fora d'aquells entorns amb què directament es relacionava.

Després, però, de la seva dilatada trajectòria podem afirmar que avui ell i l'Institut són coneguts en el camp de la bioètica tant a nivell nacional com internacional.

—Quines dificultats implica treballar

La nova seu de l'Institut està situada al nou Edifici Docent de l'Hospital de Sant Joan de Déu.

El nou emplaçament obre una nova etapa en la història de l'Institut.

en l'àmbit bioètic, de tanta responsabilitat?

—Jo diria que una de les principals dificultats és la poca sortida que té aquesta disciplina, des del punt de vista de la seva valoració econòmica. Pretendre l'autofinançament a través de les activitats que desenvolupem és una cosa utòpica, perquè si bé la bioètica és una disciplina cada dia més reconeguda i acceptada com a necessària per al bon progrés de la ciència i noves tecnologies des del punt de vista de l'home i la societat, en canvi hi ha encara poca disposició de compromís econòmic. Costa molts esforços obtenir finançament per a una publicació o la captació d'alumnes dels cursos, per exemple, ja que les institucions a què pertanyen aquests professionals estan disposades a finançar abans un curs de qualsevol altra cosa que de bioètica, i evidentment l'esforç d'haver de pagar de la pròpia butxaca requereix molta voluntat de formació i sensibilitat per aquests temes per part dels professionals.

—Quina importància han tingut en la seva tasca les seves arrels cristianes?

—En tot moment l'Institut ha viscut amb fidelitat els principis de la teologia moral catòlica procurant integrar-hi el progrés que s'ha anat donant en el camp de les ciències. Aquesta tasca, gens fàcil, ha portat sempre tensió, a vegades amb persones o grups que creuen que la posició plantejada no era *secundum Lucam*. Exemples en serien el trasplantament d'òrgans, retirada o continuació d'hidratació i nutrició en persones amb di-

«El ràpid desenvolupament de la ciència i els avenços en la investigació biomèdica obliguen a fer un esforç per reciclar-se constantment»

agnòstic cert d'estat vegetatiu permanent, o l'estatut ontològic de l'embrió humà (gamètic o somàtic), plantejat de forma recurrent i especialment en els darrers temps a partir de les investigacions amb cèl·lules mare, la destinació dels embrions sobers de tecnologies de reproducció assistida, etc.

—Què és el que sempre ha prevalgut a l'Institut?

—La independència de criteri i la llibertat de pensament. Precisament aquesta és una característica que ens agrada remarcar i de la qual ens sentim orgullosos, perquè ni les dificultats econòmiques, que sovint et menen a establir pactes o acords condicionadors, ni les arrels cristianes del nostre Institut, han estat obstacle per mantenir sempre una opinió fonamentada i sòlida, sense haver de raure ni en el dogmatisme científic ni en el dogmatisme religiós.

—Quin ha estat el moment històric més

important en la trajectòria de l'Institut?

—Potser un dels moments més importants va ser l'any 1984 quan l'Institut va adquirir personalitat jurídica pròpia i es va constituir com a fundació privada, auspiciat pel cardenal Narcís Jubany, ja que aquest fet li donava més independència.

Des de la vessant més acadèmica, podríem destacar l'impuls del Grup Internacional d'Estudis de Bioètica i la creació de l'Associació Europea de Centres d'Ètica Mèdica, totes dues fites per la seva transcendència i relleu internacional, que encara avui en mantenen els fruits en forma de relació amb altres centres i institucions d'arreu d'Europa que treballen la bioètica i alhora amb persones de gran vàlua científica i humana.

—Quins avenços o realitats biomèdiques han implicat per a vostès un esforç més important?

—En els darrers anys hi ha hagut avenços molt importants, com els progressos fets en els camps de la fisiologia de la reproducció i la fisiologia del sistema nerviós i en el camp de la biologia molecular. D'aquests se'n deriven la possibilitat del clonatge de mamífers o la seqüenciació del mapa del genoma humà, que a mig i llarg termini obre un camp immens de possibilitats a la medicina preventiva i predictiva, i també a la terapèutica, així com el qüestionament de l'estatut ontològic i jurídic de l'embrió humà en els seus primers estadis de desenvolupament.

Evidentment el ràpid desenvolupament de la ciència i els avenços en la investigació biomèdica obliguen a fer un esforç per reciclar-se constantment i integrar els canvis en la reflexió i en els nostres treballs i activitats docents.

Hi ha, però, una realitat social que té també una evident transcendència en el camp de la bioètica, com és la democratització de la nostra societat i, per tant, el fet que els ciutadans cada vegada són més conscients dels seus drets i de les seves llibertats. Això es tradueix amb una més gran consciència de l'autonomia de l'individu i per tant amb una voluntat expressa de ser cada vegada més participants en la presa de decisions que afecten la persona. És evident que en el camp de la sanitat i l'assistència mèdica aquest fet té una importància cabdal, i obliga a un esforç notable tots els estaments professionals im-

plicats per passar del model paternalista a una pauta d'actuació més autònoma.

—Quins seran els nous reptes de l'Institut a partir d'ara?

—Crec que el repte més important per a nosaltres és consolidar i fer créixer l'Institut com a estructura, sobretot humana, i mantenir i, si es pot, millorar el nivell i la qualitat de la nostra feina. Alhora potser

caldrà obrir el nostre camp d'actuació a altres àmbits que no són estrictament la bioètica clínica, és a dir, tendir a abastar allò que es coneix com a «bioètica global» i que ens porta a ampliar el subjecte de la bioètica més enllà de l'home: a l'ecosistema i, en general, a tots els éssers vius, en el tractament dels quals la mà i la voluntat de l'home tenen un paper decisiu.

—Per què és tan important avui el paper de la bioètica?

—Crec que la bioètica té encomanada una tasca fonamental per al progrés humà, com és la possibilitat d'establir un diàleg i una comunicació entre diferents disciplines. Vivim en una societat que cada vegada més

Nova seu

Després de gairebé 25 anys al Casal Borja de Sant Cugat del Vallès, l'Institut Borja de Bioètica ha estrenat fa uns mesos una nova seu. Ara els podem trobar a:

Edifici Docent de Sant Joan de Déu
C/ Santa Rosa, 39-57, 3ª planta
08950 Esplugues de Llobregat (Barcelona)
Tel. 936 006 106 / Fax 936 006 110
<http://ibb.hsjsdcbn.org>

tendeix a la superespecialització en tots els àmbits i, per tant, aconseguir que davant d'un determinat problema s'asseguin a discutir i posar en comú els punts de vista científics i humanistes és una gran riquesa que hem de potenciar i enriquir.

Crec que prescindir-ne significaria un empobriment per a la societat, i el que hem de procurar és difondre-la i posar-la a l'abast del gran públic, sempre, però, amb rigor i qualitat.

Samuel Gutiérrez

Molts àmbits entren en joc en el camp bioètic, especialment pel que fa a la vida humana.

L'Institut imparteix diversos cursos i postgraus i elabora les seves pròpies publicacions.

Catalunya

Centenari del naixement d'Escrivà de Balaguer

■ L'abat de Montserrat anima els laics a prendre consciència de la seva missió en l'Església i en la societat

MONTSERRAT.— L'abat de Montserrat, Josep Maria Soler, va presidir l'1 de juny una eucaristia d'acció de gràcies pel centenari del naixement del beat Josepmaria Escrivà de Balaguer. Davant de 4.000 persones, l'abat va recordar que «l'objectiu proposat pel centenari és que moltes persones s'apropin a Déu», i va animar els laics a «prendre consciència de la seva missió en l'Església i en la societat, sobretot per mitjà de la seva santificació en la professió, en la família i en les realitats de cada dia».

Durant l'homilia, l'abat va parlar de la relació que el beat Escrivà va mantenir amb Montserrat, en afirmar que «diverses vegades el beat Josepmaria va pujar amb devoció a aquesta muntanya i va venerar la Mare de Déu», i va fer referència a la correspondència que van mantenir el P. abat Aureli M. Escarré i el beat Escrivà, «una col·lecció de 62 cartes intercanviades, a més dels telegrams i targetes de felicitació per Nadal, per Pasqua, per la festa del 27 d'abril i en ocasió d'altres esdeveniments». Josep Maria Soler va comentar que quan es van conèixer personalment, el 1943, «van quedar corpesos mútuament i lligats amb una amistat espiritual que durà tota la vida. Era l'encontre de dos

homes que somiaven en un ressorgiment de l'Església i de la societat tot promovent un cristianisme ardent, però fortament fonamentat sobre les virtuts humanes».

L'abat va destacar que «tal com es desprèn de l'epistolari, l'Opus Dei, en la seva etapa fundacional, té arrels a Montserrat», i va afegir que «al llarg de tota la correspondència es veu com l'abat Aureli encoratja el beat en la seva obra, com li assegura pregàries i com se'n fa avalador davant els membres de l'episcopat i davant d'altres instàncies que hi mostren una certa reticència. I com el beat va seguir la vida del nostre monestir amb molt d'interès i amb molta estimació, a més d'encomanar-se insistentment, ell i la

L'abat de Montserrat, durant l'eucaristia.

seva obra, a les pregàries dels monjos».

Josép Maria Soler va afegir que «el Concili Vaticà II va recollir molts dels ideals que es troben reflectits ja en la relació dels nostres dos personatges; fona-

mentalment: la crida universal a la santedat, el paper actiu del laicat en l'Església, la reforma litúrgica i l'humanisme cristià amb la seva obertura al món contemporani». (C.C.)

Les petjades del beat a les terres de Lleida

LLEIDA.— El 28 de maig va tenir lloc a Lleida un acte acadèmic organitzat pel patronat de la Fundació Club Estel, en commemoració del centenari del naixement del beat Josepmaria Escrivà de Balaguer, celebrat a l'auditori del Centre Cultural Fundació la Caixa, ple de gom a gom. L'acte es va iniciar amb la projecció de l'audiovisual *Petjades del beat Josepmaria Escrivà de Balaguer a les terres de Lleida*, en què es recull la relació històrica d'aquest amb la capital de ponent i les seves comarques, principalment pel que fa a Balaguer i la ciutat de Lleida, on Escrivà va dirigir tantes d'exercicis espirituals a seminaristes i sacerdots. En el decurs d'una d'elles, celebrada al Seminari Diocesà, va rebre la notícia de la mort de la seva mare.

Finalitzada la projecció, es va iniciar l'acte acadèmic pròpiament dit sota la presidència del bisbe de Lleida, Mons. Francesc

Xavier Ciuraneta. El primer d'intervenir-hi va ser el Dr. Jaume Aurell, professor d'Història de la Universitat de Navarra, que va parlar sobre l'origen històric de la família Escrivà. Segons aquest historiador es tracta d'una família d'origen medieval al segle XII, que a partir del segle XVI s'estableix a la plana de Balaguer. Cinc són els trets distintius dels Escrivà: alts i baixos econòmics, afició per les professions liberals, ferma tradició cristiana, obertura ideològica i interès per la cosa pública.

Seguidament va prendre la paraula la professora Isabel Torra, que va fer una gènesi del llibre de la vida i obra del beat dirigida als infants, *Història d'un sí*, i del qual n'és autora. D'aquest llibre, ja se n'han fet set edicions i ha estat traduït a dotze llengües. Torra significa que ella ha escrit aquest llibre sense haver estat ni ser membre de l'Opus Dei. L'autora va dir que la

vida del beat Josepmaria és curulla de valors humans i espirituals, «és per això que vaig pensar que calia fer una biografia d'ell dirigida als més joves i que podia fer molt de bé». Isabel Torra va agrair les atencions que va tenir envers ella l'anterior prelat de l'Opus Dei, Mons. Álvaro del Portillo. «*Història d'un sí* va néixer per iniciativa del Senyor i impulsada pel Dr. Álvaro», va afirmar l'escriptora amb un estil planer i cordial.

Tot seguit, el director del *Diari de Tarragona* i fill d'Ivars d'Urgell, Antoni Coll, va parlar d'Escrivà de Balaguer i la premsa, tot assenyalant que era un home a qui no li agradava ser notícia: «El beat no volia ser més protagonista del necessari, per això no feia rodes de premsa. En vida només va fer set entrevistes personals, en què responia als qüestionaris amb delicadesa, però també amb contundència.»

Finalment va ser el bisbe de Lleida, Mons.

Francesc Xavier Ciuraneta, qui va prendre la paraula per parlar del llegat del beat i va assenyalat que la seva figura té ja una dimensió universal: «La seva aportació a l'Església ha estat molt important. En la seva propera canonització podrem veure una concreció pràctica de la universalitat de la seva figura.»

En aquest sentit, el bisbe Ciuraneta va concretar quines eren per a ell les aportacions del beat a l'Església, tot assenyalant la seva crida universal a la santedat, personal i heroica, «sants de veritat, deia ell». En segon lloc la seva concreció de la missió dels laics, «que per al nostre beat no eren cristians de segona categoria». Com a tercera aportació del beat a l'Església el bisbe Ciuraneta es va referir a la santificació del treball, alhora que va acabar agraint a tots els assistents la seva presència i seguiment de les petjades de l'avui encara beat Josepmaria Escrivà. (J.C.)

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

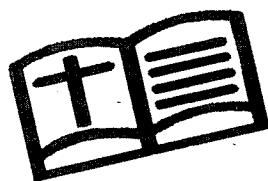
C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

Curset bíblic

Pregar, sentir, caminar
amb
Los hechos de los apóstoles

P. Secundino Castro, o.c.d.
Dr. Universitat Pontificia Comillas de Madrid

DESTINATARIS: Religiosos/es i seglars interessats a tenir un coneixement actual de la interpretació dels *Fets dels apòstols*.

LLOC: Seminari salesià Martí Codolar de Barcelona

DIES: Del 20 de juliol, després de dinar, al 26 de juliol, després d'esmorzar.

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS:

Salomé Guerri, Tel. 937 264 273 - mòbil 610 297 588
fax 937 261 239

Lleida

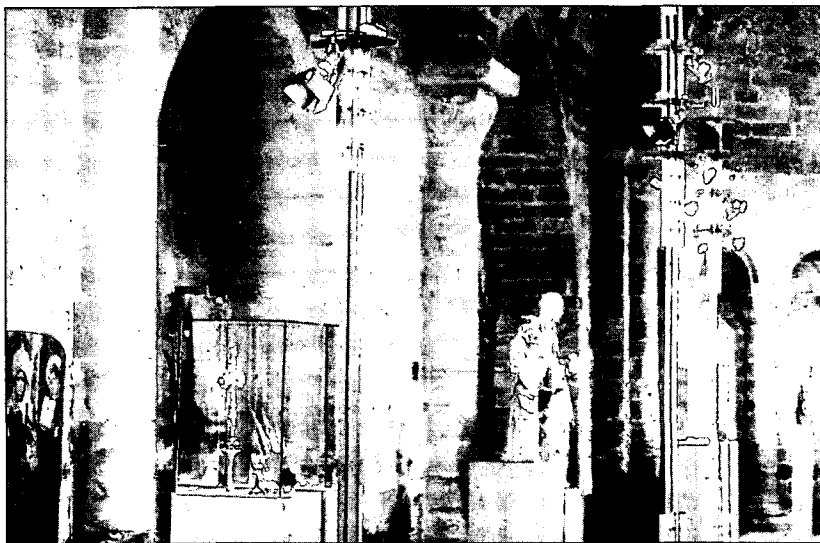
El bisbe demana la restitució de les obres del Diocesà

LLEIDA.— El bisbe de Lleida, Francesc Xavier Ciuraneta, va fer públic el 31 de maig que la diòcesi de Lleida havia presentat un memorial a la Signatura Apostòlica que demanava la restitució *in integrum* de les obres d'art del Museu Diocesà en litigi amb el bisbat de Barbastro-Montsó.

L'anunci el va fer el mateix bisbe llegint una nota oficial de premsa, davant els mitjans de comunicació de Lleida, acompanyat pel conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Jordi Vilajoana; el president de la Diputació, Josep Pont; i l'alcalde de Lleida, Antoni Siurana. Tots ells van aplaudir el bisbe de Lleida i el van felicitar efusivament per haver recorregut davant el Vaticà. Tots quatre havien participat moments abans a la delegació de Cultura de Lleida en una reunió convocada pel consorci del Museu Diocesà i Comarcal de Lleida, que presideix el conseller de Cultura. En la reunió a alt nivell, va aprovar-se la immediata construcció del futur museu en el que havia estat l'antiga Llar de Sant Josep.

El bisbe Ciuraneta va assenyalar que els treballs de la Comissió, nomenada per

decret del nunci el 19 de juny de 2001 per dur a terme l'aplicació del decret de la nunciatura de 29 de juny del 1998, han suposat un aprofundiment en el tema de la propietat de les peces del Museu Diocesà de Lleida. El mateix Ciuraneta va informar que havien aparegut clars indicis documentals que el bisbat de Lleida té raons canòniques que avalen la propietat de les peces, «i donada l'obligació que té el bisbe de Lleida d'administrar diligentment els béns de la seva diòcesi, que li ha estat confiada pel Sant Pare, he cregut que era obligació presentar aquest nou recurs».

Una petita part de les 1.800 peces del seu fons s'exposen a la mostra de l'església de Sant Martí.

Suspensió dels treballs de la comissió

El bisbe de Lleida ha demanat també a la Signatura Apostòlica i a la nunciatura que, mentrestant, se suspenguin els treballs de la comissió. Aquesta comissió paritària d'experts del patrimoni artístic,

creada el 17 de setembre de l'any passat per la mateixa nunciatura, havia d'analitzar i decidir quines obres d'art sacre procedien de les parròquies segregades d'Aragó i de les quals se'n discutia la propietat.

Mons. Ciuraneta va dir alhora que havia comunicat per carta i després també via telefònica la nova acció del bisbat de Lleida en la defensa del seu patrimoni artístic i religiós; tot asseverant, però, que les relacions personals amb el bisbe de Barbastro-Montsó, Juan José Omella, són molt bones: «Hi ha amistat i bon tracte, com així han de ser les relacions entre els bisbes.» El conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, de la seva banda, va agrair públicament al bisbe Ciuraneta «haver defensat sempre els drets de la diòcesi de Lleida, així com la prudència que sempre ha caracteritzat l'actuació del bisbat de Lleida».

En la pràctica, la presentació d'aquest recurs significa reiniciar de nou tot el procés, «però des d'un altre punt de vista», en paraules del mateix bisbe Ciuraneta, el qual ha posat especial èmfasi en el fet que tot ha de discórrer amb pau i sense cap enfrontament amb la diòcesi germana de Barbastro-Montsó.

Jordi Curcó

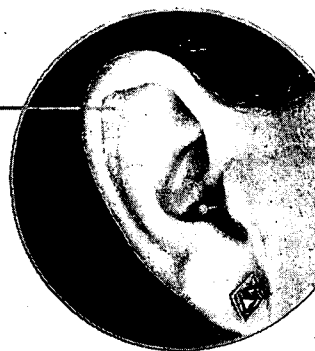
A GAES podem ajudar-lo

Més de 50 anys d'experiència en correcció auditiva.

Envii el cupó adjunt o bé truqui al **902 39 39 40** per a concertar dia i hora de la seva **revisió auditiva gratuïta.**

Els nostres audífons són:

- còmodes
- invisibles

REGAL ESPECIAL

GAES

CENTRES AUDITUS

Si ens visita durant els propers 15 dies rebrà un regal exclusiu.

Cupó reserva de Revisió Auditiva GRATUÏTA.

Adopti una decisió que millorarà la seva vida.

☐ Si, desitjo concertar una visita per a la meua revisió auditiva gratuïta i rebre de forma totalment gratuïta el meu regal sorpresa, sense cap compromís per la meua part.

Envii aquest cupó de reserva amb les seves dades a: **GAES, S.A. Dpt. Màrqueting, Pere IV, 160, 08005 Barcelona**

DADES PERSONALS

NOM I COGNOMS:

ADREÇA:

..... PIS: PORTA:

POBLACIÓ:

C.P. PROVÍNCIA:

DATA DE NAIXEMENT: / / TELÈFON:

La informació que ens facilita quedarà recollida en el nostre fitxer. Vostè té dret a accedir a aquesta informació i rectificar-la o cancel·lar-la, en cas de ser errònia. Si desitja que les seves dades quedin en els nostres fitxers, però no desitja rebre informacions comercials d'altres empreses, faci'ns ho saber. (lleï orgànica 5/1992).

CC 06/02

Tortosa

Conferència de l'arquebisbe Martí Alanis

■ Celebració de la Jornada de Santificació del Clergat

TORTOSA.— El dilluns 3 de juny, i al Seminari diocesà de Tortosa, va tenir lloc la trobada sacerdotal del tercer trimestre per celebrar al mateix temps: Jesucrist, gran sacerdot per sempre; sant Joan d'Àvila, patró del clergat espanyol, i la Jornada de Santificació del Clergat. Enguany la conferència inicial tenia molt d'interès en el tema, *Els mitjans de comunicació i l'Església*, i en el ponent, l'arquebisbe Joan Martí Alanis, bisbe d'Urgell.

En la conferència, Mons. Martí Alanis va desenvolupar amb claredat i confiança la seva visió sobre el tema de la situació en el moment actual referida als mitjans de comunicació i l'Església. Aquesta és la

L'arquebisbe Martí Alanis amb Mons. Xavier Salinas.

senyera combatuda, ja que és la institució més emblemàtica i també pel missatge que porta, que no agrada prou al nostre temps i als cercles de pensament dominants en la nostra societat i en els de la

comunicació social. «L'actitud ha de ser la de viure la creu, però també ens hem de defensar amb les armes de la veritat i la caritat», va indicar Mons. Martí Alanis. Respecte de la tasca que ha de fer un

sacerdot, el ponent va insistir en la unitat interna. Cal també formar-se bé, llegir, estudiar amb profunditat i cal aprendre a comunicar. «Tots els mitjans de comunicació són eines bones per fer present el missatge de l'evangeli. El que escrivim queda i al moment oportú pot donar el seu fruit», va dir l'arquebisbe d'Urgell.

Després de la conferència es va celebrar l'eucaristia, presidida pel bisbe de la diòcesi, Xavier Salinas, i concelebrada pel prelat convidat a la jornada i gairebé un centenar de sacerdots de la diòcesi. Els diaques i els seminaristes també hi van participar. En l'homilia, el bisbe de Tortosa va exhortar els pastors de l'Església a mantenir-se fidels a la seva missió i treball.

Roman Casanova

Pelegrinatge a Lourdes amb malalts

TORTOSA.— L'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes organitza del 28 de juny al 2 de juliol el pelegrinatge diocesà a Lourdes amb malalts i discapacitats. Aquest pelegrinatge, que espera superar el nombre de 500 participants, serà presidit pel bisbe de la diòcesi, Xavier Salinas. El viatge a Lourdes es fa en autocars des dels punts de sortida: Benicarló, Tortosa, Móra la Nova i Gandesa. Els preus van des dels 300 euros, classe A, fins als 180 euros per als malalts; 224 euros per als joves, que, a més, poden comptar amb el descompte d'una bonificació. El bisbe diocesà, en l'exhortació al pelegrinatge, diu: «Anar a Lourdes és peregrinar, lleuger d'equipatge, guiats per una fe que ens diu que Déu no ens abandona; per una esperança que ajuda a no tancar-se en les limitacions i malalties; per un amor que ens encoratja a oferir la nostra vida a Déu i als altres.» (R.C.)

Noces d'or sacerdotals de Mn. Simon Romero

TORTOSA.— Mn. Simon Romero Julian és un sacerdot totalment vinculat al Seminari diocesà de Tortosa. Els cinquanta anys de sacerdoci que celebra han estat vinculats a aquesta institució, que també enguany celebra les seves noces d'or a l'actual edifici. Simon Romero Julian va néixer a Fortanete (Terol) i després va viure també a les poblacions de Cantavieja i de Villafranca del Cid. Va ingressar al Seminari diocesà de Tortosa i va ser ordenat de prevere en el Congrés Eucarístic Internacional, celebrat a Barcelona l'any 1952. Tot el seu ministeri ha estat relacionat amb el Seminari en les funci-

ons d'educador, rector i professor. La seva etapa com a rector va des del 1970 fins al 1984. La seva residència ha estat durant aquests cinquanta anys el Seminari diocesà i, per tant, ha estat testimoni de les diverses transformacions que ha tingut aquest edifici, des de la construcció fins a l'adaptació als nous temps; des d'un Seminari que ocupava tot l'edifici a la pràcticament total ocupació actual per part del col·legi Sagrada Família i altres institucions diocesanes; des de les aules plenes d'alumnes a la manca de vocacions dels darrers anys. A part d'aquest ministeri, també és canonge de la catedral de

Tortosa i des de fa ja anys és capellà de les Carmelites Descalces del Jesús; així com també confessor de comunitats religioses.

El 31 de maig va tenir lloc la celebració del seu aniversari al mateix Seminari, amb una eucaristia en què van ser llegits els missatges de felicitació del bisbe Xavier Salinas i del cardenal Ricard M. Carles, que li va encomanar el servei de rector del Seminari. Els seus companys al Seminari el van obsequiar amb una benedicció papal i amb un quadre amb el Crist de les pintures de l'altar major de la capella del Seminari diocesà. (R.C.)

SOLSONA

La catedral estrena nova il·luminació

SOLSONA.— No queda gaire perquè la catedral de Solsona i la façana principal del Palau Episcopal es puguin veure de nit. Durant les darreres setmanes s'han fet les primeres proves del nou sistema d'il·luminació d'aquest conjunt monumental, que quedarà enllestit ben aviat. Amb aquesta actuació, finançada gràcies a una subvenció de la fundació Endesa, les façanes de l'Assumpció i del Palau Episcopal, els tres absis romànics, l'absis gòtic i les cúpules de la catedral es mostraran amb tota la seva esplendor.

Sota la supervisió dels representants del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, els responsables del projecte d'il·luminació de la catedral van comprovar sobre el terreny el funcionament dels focus instal·lats de forma provisional a la zona dels absis i de la plaça del Palau Episcopal, amb l'objectiu d'avaluar-ne l'eficàcia i detectar possibles problemes. A mitja tarda, es va instal·lar provisionalment una columna metàl·lica amb els focus que apuntaven a la façana de l'Assumpció, cosa que va deixar sorpresos els solsonins pel volum i l'alçada de la torre. Tanmateix, un dels arquitectes responsables del pla director de la catedral, Jaume Cuadrench, ha aclarit que aquesta columna s'ha instal·lat de forma provisional per fer les proves, i la definitiva serà molt més prima —d'uns 15 centímetres de diàmetre— i més baixa.

Cuadrench també ha destacat que, per il·luminar les dues façanes de la plaça del Palau Episcopal, només caldran 1.800 watts de potència, ja que s'utilitzaran focus de baix consum, i d'aquesta manera les despeses de manteniment seran mínimes.

Es va comprovar el funcionament dels focus instal·lats de forma provisional.

A la zona dels absis s'aprofitaran els pals dels fanals que ja hi ha instal·lats per posar-hi els focus, tot i que se n'haurà d'afegir algun. En conjunt, es considera que en aquest indret caldran uns 2.400 watts de potència. La subvenció d'Endesa, valorada en uns 78.131 euros, també ha permès renovar el sistema d'enllumenat interior de la catedral. Ara, l'Ajuntament i el bisbat de Solsona s'hauran de posar d'acord per concretar els horaris en què es posarà en funcionament l'enllumenat i la manera de finançar-ne el cost. (R.E.)

VIATGES HELENA

ORGANITZA VIATGES A LOURDES

TOTS ELS CAPS DE SETMANA

D'ABRIL - MAIG - JUNY - JULIOL

AGOST - SETEMBRE I OCTUBRE

- SORTIDA DISSABTES AL MATÍ
- TORNADA DIUMENGES A LA TARDA
- VIATGE AMB AUTOCAR D'ANADA I TORNADA
- ESTADA A LOURDES
- HOTEL SITUAT AL COSTAT DEL SANTUARI
- HABITACIONS AMB BANY O DUTXA
- PENSIO COMPLETA, VI I AIGUA
- ASSEGURANÇA DE VIATGE

També autocars d'anada o tornada

PER INFORMAR-SE I RESERVAR LES PLACES
NO NECESSITA DESPLAÇAR-SE, POT FER-HO TRUCANT AL TELÈFON

93 419 17 00 PLACES MOLT LIMITADES
RESERV JA!!!

PASSEM A RECOLLIR PROP DE CASA VOSTRA

Av. Josep Tarradellas, 64 - 08029 BARCELONA - Tel. 934 191 700 - Fax 934 100 256

Mallorca

Diàleg fe-cultura al campus universitari

■ L'Espai de Silenci Ramon Llull actuarà com a espai religiós per als membres de la comunitat educativa

PALMA.— El campus universitari de la UIB (Univesitat Illes Balears), ubicat a la carretera de Palma a Valldemossa, acollirà un edifici per a la promoció del diàleg fe-cultura, que actuarà com a espai religiós per als membres de la comunitat educativa universitària.

El projecte, anomenat Espai de Silenci Ramon Llull, és promogut des del bisbat de Mallorca juntament amb la Conselleria d'Educació del govern balear i la mateixa UIB, que formen el patronat fundacional constituït el mes de novembre passat.

La iniciativa pretén oferir un espai que desenvolupi l'àmbit espiritual de la persona i que fomenti l'intercanvi cultural entre religions. El projecte planteja la construcció d'un edifici en el campus, davant del rectorat, amb una capacitat de 120 persones, a més d'un altre local annex

La iniciativa fomenta l'intercanvi cultural i religiós en l'àmbit universitari.

com a Centre d'Interpretació Ramon Llull, que tindrà com a objectiu la divulgació de la vida i el missatge d'aquest reconegut pensador i teòleg, la causa de canonització del qual porta endavant el bisbat mallorquí.

En l'actualitat el bisbat de Mallorca està pesent al campus universitari a través

de la Delegació de Pastoral Universitària, que serà l'encarregada de gestionar el projecte i de cercar el finançament neces-

sari per portar endavant l'edificació. El projecte serà presentat el pròxim 20 de juny a Palma amb la presència d'institucions i personalitats intel·lectuals.

Figures rellevants com Miquel Batllori, Félix Pons, Antoni Roig Muntaner, Federico Mayor Zaragoza, Josep Massot i Raimon Panikkar avalen la iniciativa amb la seva firma. També hi són presents els bisbats de Menorca i Eivissa, els tres consells insulars de les Illes i l'Ajuntament de Palma. El comitè d'honor serà presidit pel president del govern balear, Francesc Antich. En el patronat hi són representades les institucions fundacionals encapçalades pel bisbe Teodor Òboda, el rector de la UIB, Llorenç Huguet, i el conseller de Cultura, Damià Pons.

Guillem Ferrer

Quart aniversari del Casal Balear

PALMA.— El Casal Balear de Mallorca ha celebrat durant el mes de maig el seu quart aniversari amb l'objectiu d'acollir els familiars de malalts de Menorca, Eivissa i del pobles mallorquins que han de traslladar-se a Palma acompanyant els seus familiars hospitalitzats.

El total de persones ateses en aquesta iniciativa del bisbat de Mallorca que gestiona la Delegació de Pastoral de la Salut ascendeix a 1.817 en aquests quatre anys. Segons les dades del Casal, el nombre de famílies ateses agrupades per malalts ha

estat de 625. Els menorquins són els més assidus, amb un total de 1.132 assistències, un 62% del total. Els residents d'Eivissa, 534; 47 de Formentera, i 104 d'altres pobles.

El Casal Balear compta actualment amb deu habitacions dobles i sis d'individuals. La Delegació de Pastoral de la Salut de Mallorca ha manifestat la seva satisfacció per l'acollida d'aquest servei. La delegació compta amb el suport tècnic de les delegacions de Menorca i Eivissa, que realitzen la tasca d'enllaç per canalitzar l'assistència al Casal. (G.F.)

MENORCA

La diòcesi celebra la seva patrona

EL TORO.— Malalts de tots els pobles de l'Illa, membres de la Fràter, voluntaris i visitadors de malalts, familiars i professionals de la sanitat van pujar al santuari de la Mare de Déu del Toro per acompanyar la Mare de Déu en la festa patronal, el 5 de maig passat. El dia anterior, la patrona va acollir la trobada anual de preveres, religiosos i religioses, i a la nit la Vetla de Santa Maria. Els dos actes van ser presidits pel bisbe de la diòcesi, Mons. Joan Piris.

Diversos autobusos i vehicles privats i també de Creu Roja i la Coordinadora de Minusvàlids van acompanyar els malalts de totes edats i moltes persones majors per acudir a l'ofrena floral i a la missa solemne organitzada per la Delegació de Pastoral de la Salut i presidida pel bisbe Joan Piris. Al principi de la celebració es va fer la tradicional benedicció dels camps i termes de l'Illa. L'ofici religiós va ser acompanyat per la

Formació Orquestral i Rondalla de l'Acadèmia de Música Adagio, que també va oferir un concert al final de la missa. Centenars de menorquins es van atansar a la patrona a disposar les flors, al presbiteri central.

El bisbe Joan Piris va convidar tots els fidels menorquins desplaçats fins al santuari a escoltar la crida a la vida i a l'amor que Déu ofereix a tots els homes i dones, especialment dirigida als malalts. Per a Mons. Piris «el projecte de Déu és el de superar les dificultats que no ens ajuden a viure». Encara que la fe, va indicar, «no ens llevarà el dolor, les llàgrimes i l'angoixa, així i tot ens ajudarà a no llençar la tovallola, perquè Déu no ens ha deixat de la seva mà». El bisbe va convidar a mirar la Mare de Déu, «que ens ajudarà a dir sí a Déu, a promoure l'amor, que ha circulat per les venes, com a actitud cristiana constructiva». La malaltia, va indicar el bisbe, «posa a prova les raons del viure». (G.F.)

Recaptació de la campanya «darreres pessetes»

CIUTADELLA.— Càritas diocesana de Menorca ha recaptat 2.158,90 euros a través de la campanya de recollida de les «darreres pessetes» que ha portat a terme des de l'entrada de la nova moneda europea en vigor. Càritas ha repartit més de 250 guardioles entre els diversos establiments comercials dels pobles de l'Illa. La quantitat recollida serà enviada a Càritas Jerusalem davant la greu situació de la zona i com a resposta a les diverses crides internacionals que es fan per pal·liar les deficiències. (G.F.M.)

AQUEST GEST AJUDA L'ESGLÉSIA

FES UN GEST GRATUÏT

Amb aquest gest aportaràs un 0'52% dels impostos que ja pagues.

EXERCEIX AQUEST DRET

Tant si fas tu la declaració com si demanes que te la facin.

QUÈ EN FARÀ L'ESGLÉSIA?

Un millor servei pastoral i social.

“El Concili Provincial Tarraconense anima i insta els fidels cristians a destinar un tant per cent dels seus ingressos al manteniment de l'Església com a criteri indicatiu podria ser un 1% i qui pugui més també ha de ser més generós (res. 166 i 167).”

BISBATS
DE CATALUNYA

"GERMANOR"

Gràcies

Catequesi

APRENEM QUINA ÉS LA NOSTRA FE: EL CREDO

Apunts dels
comentaris
que pot fer
el catequista
a cada punt

Crec en
un Déu

DÉU

Pare totpoderós,
creador del cel
i de la terra

PARE

I en Jesucrist, únic Fill seu i Senyor nostre; el
qual fou concebut per obra de l'Esperit Sant,
nasqué de Maria Verge; patí sota el poder de
Ponç Pilat, fou crucificat, mort i sepultat; davallà
als inferns, ressuscità al tercer dia d'entre els
morts; se'n pujà al cel, seu a la dreta de Déu, Pare
totpoderós; i d'allí ha de venir a judicar els vius i
els morts.

FILL

CREC EN DÉU

- Hi ha un sol Déu
- a. Déu és un de sol, i en ell hi ha tres persones: Pare, Fill i Esperit Sant. És el Misteri de la Santíssima Trinitat.
- Déu és amor
- b. La Trinitat s'estimen amb un amor infinit.
- Si volem estar amb sintonia amb Déu, hem d'estimar.
- Déu és a tot arreu
- d. Jo puc parlar sempre amb Déu, i Déu m'escolta sempre i a tot arreu: a casa, a l'escola, a l'església, quan vaig a la muntanya...
- Déu ho pot tot
- e. No hi ha cap cosa que Déu no pugui fer.
- Tot el que Déu fa és bo, perquè Ell és bo.
- f. De vegades, Déu fa "miracles", coses que als homes ens és impossible.

PARE

- És Déu Creador de les coses del cel i de la terra
- a. Al principi, no hi havia res.
- Del no-res, Déu ha fet tot el que existeix.
- Diem que Déu és Pare perquè ha fet totes les coses, i a nosaltres també.
- M'estima perquè és el meu Pare del Cel
3. Pel Baptisme sóc el seu fill
4. Sempre té cura de mi
- d. Providència de Déu.

FILL

- És Déu Redemptor dels pecats del món
- a. "Redimir" vol dir perdonar, netejar, salvar.
- Jesús és qui ens porta el perdó.
2. Jesús és el Fill de Déu, que nasqué de Maria Verge
- c. Jesús és el primer i unigènit Fill de Déu.
- d. La Mare de Jesús, és Mare de Déu perquè Jesús és Déu.
- e. Maria és la nostra mare perquè Jesús ho ha volgut així.
3. Va morir a la Creu, i va ressuscitar el Diumenge

Crec en
l'Esperit Sant

ESPERIT
SANT

El Credo

Crec en un Déu,
Pare totpoderós, creador del cel i de la terra.
I en Jesucrist, únic Fill seu i Senyor nostre;
el qual fou concebut per obra de l'Esperit Sant,
nasqué de Maria Verge;
patí sota el poder de Ponç Pilat,
fou crucificat, mort i sepultat;
davallà als inferns,
ressuscità al tercer dia d'entre els morts;
se'n pujà al cel,
seu a la dreta de Déu, Pare totpoderós;
i d'allí ha de venir a judicar els vius i els morts.
Crec en l'Esperit Sant;
la santa Mare Església Catòlica,
la comunió dels sants;
la remissió dels pecats;
la resurrecció de la carn;
la vida perdurable.
Amén.

L'ESGLÉSIA

- És la família dels fills de Déu
- a. El gran fill de Déu és Jesús.
- b. Igual que la família de la terra, l'Església té:
 - Un pare: Déu Pare
 - Una mare: la Mare de Déu
 - Uns germans: Jesucrist, tots els batejats, i els sants, són els meus germans.
- La va fundar Jesús amb els 12 apòstols
- c. Els apòstols d'avui són els bisbes.
- d. De la mateixa manera que Sant Pere era el cap dels apòstols i tots li feien cas, el Sant Pare és el cap dels bisbes i tots li fem cas.
3. Pel Baptisme sóc membre de l'Església
- e. Per formar part d'una família, cal néixer.
- f. El Baptisme és el naixement a la família de l'Església.
4. Ens reunim cada diumenge per celebrar l'Eucaristia
- g. Cada diumenge els membres de la família dels fills de Déu ens reunim amb Jesús per escoltar junts la seva paraula i prendre la comunió.

la santa Mare
Església
Catòlica

ESGLÉSIA

la comunió
dels sants

COMUNIO
DELS
SANTS

la remissió
dels pecats

COMUNIÓ DELS SANTS

1. Hi ha una comú unió entre tots els amics de Jesús
2. Els amics de Jesús ens ajudem i preguem junts
3. Els sants del cel també ens ajuden
4. La comunió dels sants és l'Església

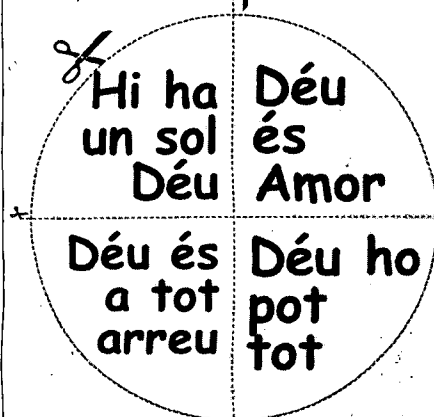
LA REMISSIÓ DELS PECATS

1. Només Déu pot perdonar els pecats
2. El pecat és una desobediència a la llei de l'amor de Déu
 - a. Quan faig un pecat, cal que demani perdó a qui he ofès.
 - b. Com que Déu estima tothom, si faig mal a algú, faig mal a Déu, i li haig de demanar perdó també a Ell.

3. El Baptisme ens perdona tots els pecats
4. Si peco, pel Sagrament de la Penitència Déu em perdona
- c. La manera normal com Déu em perdona, és quan dic els pecats al mossèn. Quan el mossèn em perdona, és Déu que em perdona.

LA RESURRECCIÓ DE LA CARN I LA VIDA PERDURABLE

1. Déu ens dona una vida després de la mort
2. Tornar a viure i no morir mai més és ressuscitar
3. Jesús va ressuscitar amb el seu mateix cos
4. Nosaltres també ressuscitem al final dels temps

la resurrecció
de la carn i
la vida perdurable.Crec en
un Déu

APRENEM QUINA ÉS LA NOSTRA FE: EL CREDO

Aquest material pot ser molt adient per ensenyar als nens els grans continguts de la nostra fe: el Credo.

MATERIAL

Està dividit en tres sèries:

- 1.- Un full amb l'enunciat sencer del Credo.
- 2.- Una sèrie de 8 fulls, cadascun amb un fragment de l'enunciat del Credo, i un cercle d'un gris més fosc amb el títol de l'article de fe. Els farem servir com una plantilla sobre la qual anirem posant els quarts corresponents de la segona sèrie de fulls.
- 3.- Una segona sèrie de 8 fulls semblants als de la primera sèrie: els cercles són més clars i cada quart conté una frase. Aquests cercles caldria retallar-los per la línia de punts (està indicat).

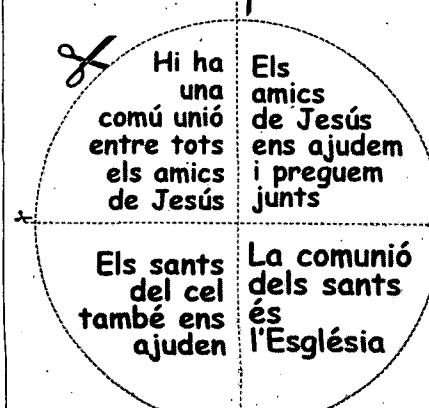
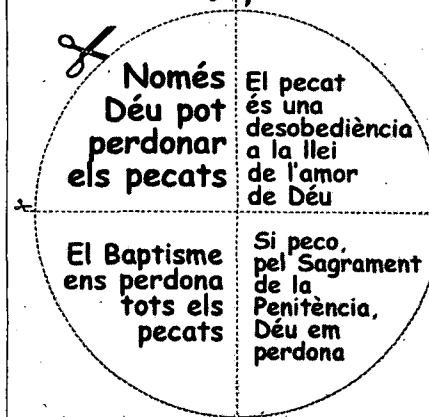
PREPARACIÓ

- 1.- Retallem els cercles i quarts de la segona sèrie de cercles.
- 2.- Col·loquem els fulls de la primera sèrie de la manera més convenient sobre la taula (o a la paret de la sala, si n'hi ha prou!), es a dir, a la vista de tots els nens.
- 3.- És molt important poder preparar-ho abans amb el mossèn i la lectura prèvia del Catecisme de l'Església catòlica, que ens donarà força recursos per a l'explicació, i ens evitarà dubtes.

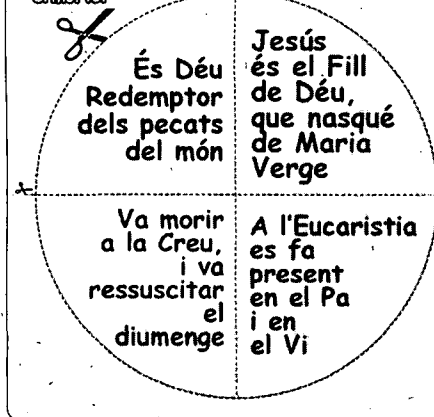
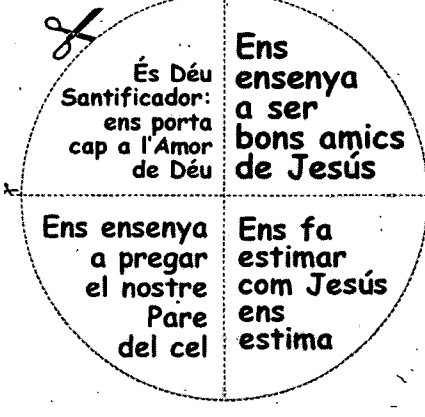
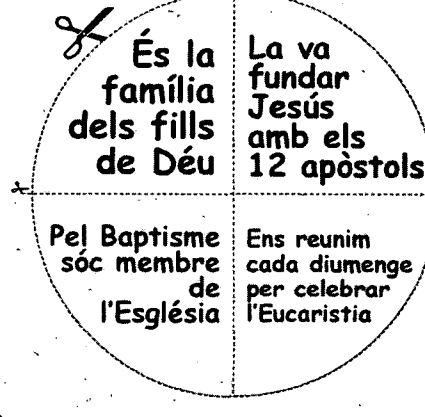
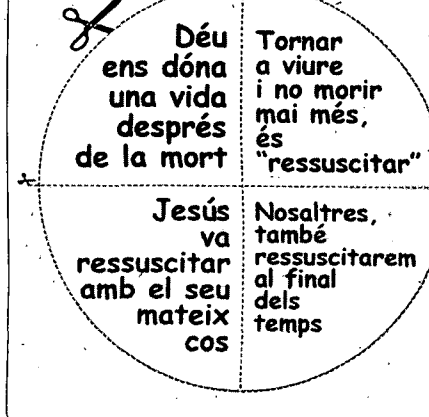
METODOLOGIA

1. Es presenta l'exposició de fulls de la primera sèrie, i es llegeix el contingut de cada cercle, perquè tinguin una visió sencera de tot el Credo.
2. Un cop ho han entès, seria bo de fer la lectura pausada del Credo apostòlic (el breu) de la Missa, i que vagin reconeixent-lo sobre els 8 cercles.
3. El catequista agafa els quarts retallats del primer cercle, i els va col·locant sobre el cercle corresponent tot llegint el que hi ha escrit, i explicant-ne el contingut. Això es va fent amb tots els altres.
4. Un cop acabada l'explicació de tot, es barregen els quarts i es reparteixen entre tots els nens. Escullen un cercle, i intenten completar-lo entre tots amb els quarts corresponents. Si cal, se'ls demana que en facin una explicació del perquè.
5. Al final, es pot recitar (o es canta) tots junts el Credo mentre s'intenta anar seguint el contingut amb el puzzle completat.

Trobareu ben aviat el material amb colors a www.proget.net/femcatequesi, o ens escriviu a santamaria@proget.net per dir-nos com ha anat, i fer-nos els vostres suggeriments, que seran molt ben rebuts. Bona feina!

la comunió
dels santsPare totpoderós,
creador del cel
i de la terrala remissió
dels pecats

I en Jesucrist, únic Fill seu i Senyor nostre: el qual fou concebut per obra de l'Esperit Sant, nasqué de Maria Verge; patí sota el poder de Ponç Pilat, fou crucificat, mort i sepultat; davallà als inferns, ressuscità al tercer dia d'entre els morts; s'enchufà al cel, se'n anà a la dreta de Déu, Pare totpoderós; i d'allí ha de venir a jutjar els vius i els morts.

Crec en
l'Esperit Santla santa Mare
Església
Catòlicala resurrecció
de la carn i
la vida perdurable.

Al costat dels qui sempre els toca perdre

■ Aquest és el lema de l'entitat Iniciatives Solidàries

3.316 és el nombre de persones que Iniciatives Solidàries va atendre l'any passat. Centrada principalment en l'acolliment de refugiats i immigrants i en la inserció laboral, l'entitat defineix la seva activitat com un intent d'estar sempre «al

costat dels qui sempre els toca perdre». Iniciatives Solidàries és una de les associacions sense ànim de lucre que obté finançament del 0,52% de l'IRPF destinat a «altres fins d'interès social» per un dels seus projectes.

Les subvencions derivades de l'impost de la renda van a parar al manteniment del SAIR, Servei d'Atenció a Immigrants i Refugiats. Per a Iniciatives Solidàries poder arribar a obrir i mantenir seus del SAIR a tres llocs molt concrets —al país d'origen dels immigrants, a zones frontereres amb aquest país i al país que rep el flux migratori— és molt important. Tenint un operatiu compartit amb d'altres entitats a Ceuta, una zona fronterera amb el Marroc, i diferents oficines a Barcelona i la rodalia, Reus i Girona, només queda establir una seu al país d'origen, cosa que no serà possible fins que la Generalitat o el govern central ho faci primer.

El SAIR és un servei integral per a les persones immigrades que ofereix atenció personalitzada, aliments, mediació, formació lingüística i orientació social i laboral. Guillem Correa, president d'Iniciatives Solidàries, explica que el SAIR respon a la «voluntat d'oferir un servei a totes aquelles persones, als nous veïns, que s'acosten a nosaltres i que necessiten que els proveïm de dos aspectes molt clars: serveis socials i un lloc de treball».

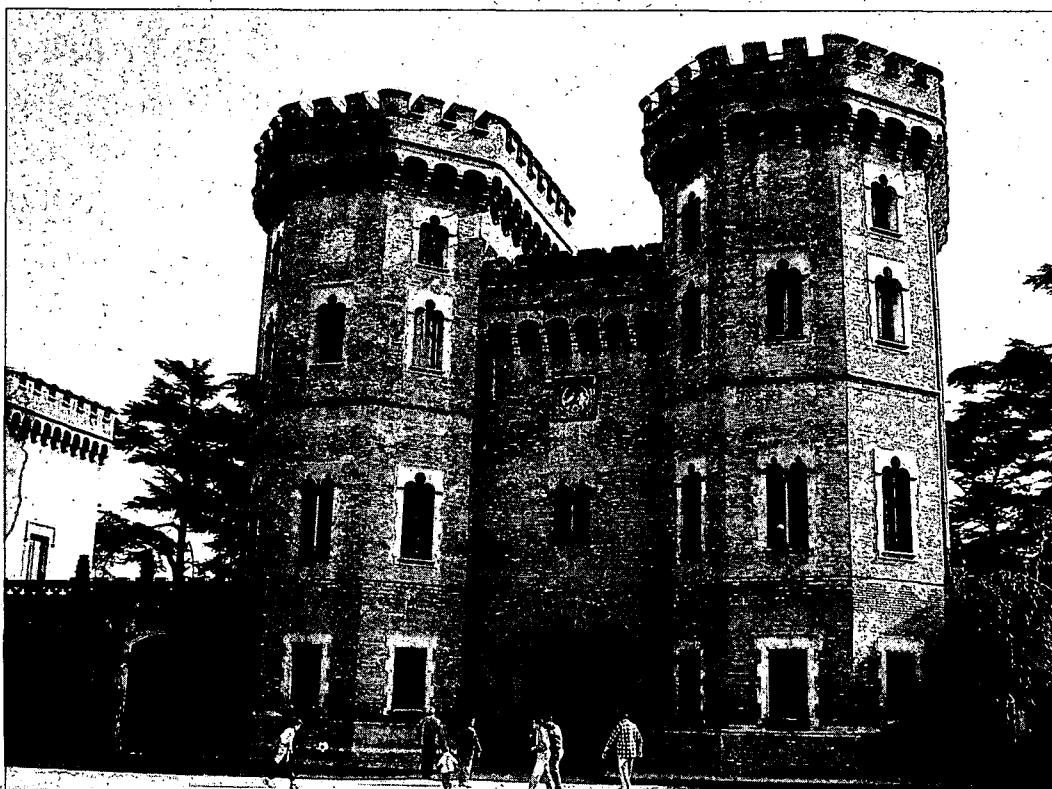
Vuit àrees per a l'acció solidària

Des dels seus orígens, el 1984, Iniciatives Solidàries s'ha mogut en diversos àmbits d'acció. Per poder coordinar més bé les seves activitats es va organitzar en vuit àrees: refugiats, immigrants, sectorials, inserció laboral, temps lliure, cooperació, voluntariat i serveis centrals. Cada àrea té diferents serveis en els quals es desenvolupen diferents programes.

En l'àrea de refugiats tenen «El Castell», un centre d'acolliment temporal que funciona des del 1996. Al mateix temps,

hi ha en marxa l'acolliment de refugiats iraquians que han sol·licitat asil. Per a l'atenció dels immigrants hi ha el SAIR i les unitats de mediació per a dones vulnerables, per a urgències i per a la formació ocupacional. Centres per a interns —persones que estan en centres penitenciaris amb permisos de diferents tipus— i extutelats —joves que en complir els 18 anys deixen d'estar sota la tutela de l'administració— són els serveis que l'entitat ofereix en l'àrea que denominen sectorials.

L'apartat d'inserció laboral inclou l'agència de col·locació, rural i urbana, i la formació ocupacional, amb cursos de pintura o de cuina en què també s'aprèn català i tècniques per trobar una feina. Per al temps lliure l'entitat disposa de l'esplai Bethel, adreçat a fills de famílies en situació d'alt risc social del l'Hospitalet, i d'un casal d'estiu i un campament de Setmana Santa per a nens immigrants.

Centre d'acolliment temporal d'Iniciatives Solidàries «El Castell».

Una de les primeres activitats que l'entitat va realitzar va ser la col·laboració en un projecte de cooperació internacional, àrea que encara cultiven amb el programa de desenvolupament integral que hi ha a Kosovo i el servei d'apadrinament de nens del carrer del barri de Gam-Boa de Rio de Janeiro, al Brasil.

Els serveis centrals s'ocupen de l'administració, la sensibilització, el manteniment, el servei jurídic i la coordinació de la resta d'àrees. Malgrat tot, les activitats d'Iniciatives Solidàries no es podrien dur a terme si no fos pels voluntaris, 90 l'any passat, que hi ha en tots els àmbits d'actuació de l'entitat.

Fomentar l'autonomia de les persones

«Un dels principals objectius d'Iniciatives Solidàries —comenta el seu presi-

dent— és fomentar l'autonomia de les persones. No volem que ningú depengui dels nostres serveis, sinó que siguin un camí per arribar a tenir una vida normalitzada.» És per aquest motiu que l'entitat promou la contraprestació d'algun servei, és a dir, que els atesos ofereixin alguna cosa a canvi pel servei que han obtingut. «Normalment fan algun tipus de voluntariat, però en el cas que sigui una persona sense recursos i sense feina només li demanem que posi voluntat i que vagi cada dia al SAIR a veure si li han trobat una col·locació.»

Un projecte en què treballen intensament és el de l'atenció domiciliària. A través de l'entitat d'inserció laboral Recursos Solidaris intenten donar resposta a dues necessitats: l'atenció domiciliària que necessita cada cop més gent, sobretot de la tercera edat, i la manca de feina amb què es troben moltes persones, sobretot immigrants. «Nosaltres els posem en contacte i els donem una sortida humana i econòmica al seu problema», afirma el president de l'entitat. I afegeix: «Als treballadors els donem una formació prèvia per dur a terme aquesta tasca i els supervisem. L'objectiu és que les persones que els contractin estiguin satisfetes, els donin d'alta de la Seguretat Social i tinguin vacances pagades. Sembla una cosa molt senzilla, però molta gent que treballa en aquest camp no ho té.»

Des d'Iniciatives Solidàries s'insisteix que, tot i la quantitat de feina que fan, no han arribat a complir tots els seus objectius. Tenen la voluntat de continuar aprenent i ampliant la seva tasca perquè encara queda molt per fer.

Sara Antoja Xirau

INICIATIVES SOLIDÀRIES

C/ CONSELL DE CENT,

140 ENTL. 1A

08015 BARCELONA

TEL. 934 241 441

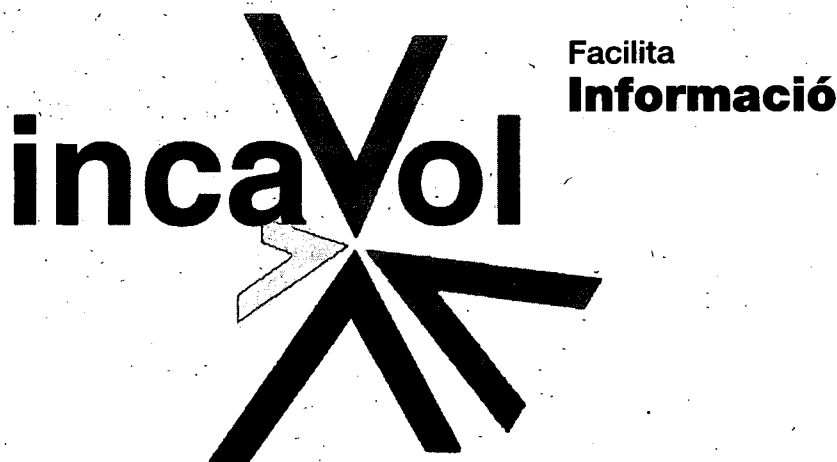
FAX 933 254 720

a/e: iniciatives@iniciatives.org

Internet: www.iniciatives.org

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que a la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.

Al llarg de més de 75 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.

Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

CAMBRES DE BANY
AIRE CONDICIONAT
CALEFACCIÓ
CERÀMICA

Roca

cultura

Simposi sobre la vigència del teatre religiós

SALOMÓ.— Un total de 120 persones, representants de vint-i-quatre entitats d'arreu dels Països Catalans, van participar en un simposi que va servir per posar de manifest la vigència i el futur de les representacions de caràcter religiós, en les quals la joventut ha sabut donar suport a l'herència rebuda dels grans.

Aquest simposi es va dur a terme el 19 de maig passat a Salomó (Tarragonès), una localitat que té un protagonisme especial en aquesta matèria i que enguany ha celebrat el trentè aniversari de les representacions del Ball del Sant Crist a l'interior de l'església parroquial. Aquestes escenificacions s'han realitzat durant els quatre diumenges de maig.

El simposi —organitzat pel Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Salomó, del Patronat del Ball del Sant Crist i del Consell Comarcal del Tarragonès— es pot considerar el primer que se celebra, amb caràcter monogràfic, a redós de l'esmentada temàtica, tot i que en el II Congrés de Cultura Popular, celebrat el 1996, hi va haver un apartat dedicat al teatre de caire religiós.

En la sessió del matí, la sala del Casal salomonenc va acollir la ponència sobre el tema *Teatre popular de Setmana Santa a Catalunya*, a càrrec de Salvador Palomar, i la conferència *La representació religiosa com a referent identitari*, que va pronunciar la Dra. Josefina Roma. Al migdia, els assistents van poder presenciar el Ball del Sant Crist i, a la tarda, es va reprendre el simposi amb l'orga-

nització d'una taula rodona, moderada per Antoni Anguela, que va servir per posar en comú les experiències de cadascun dels col·lectius que es mouen en l'àmbit de les representacions de teatre religiós. Es va reflexionar sobre la vigència d'aquest tipus d'espectacles arrelats al poble i que, amb l'embranchada que han experimentat, sembla que la continuïtat està assegurada. Seguidament, es va obrir un torn de preguntes amb molta participació de l'audi-tori.

El president del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana, Joan Vidal i Gayolà, que ja coneixia el Ball del Sant Crist, va ser també present a la jornada. Va manifestar que aquesta mostra de teatre popular reforça «les bones perspectives que hi ha al voltant d'aquests espectacles que, enmig d'una societat secularitzada, tenen continuïtat de manera reeixida. En aquest context, cal valorar molt positivament la implicació de la joventut, en un desig mani-

Imatge del Ball del Sant Crist.

fest de mantenir vives les tradicions i els signes d'identitat dels seus pobles». Vidal i Gayolà va afirmar que el fet que «manifestacions de fons religiós, com la de Salomó o el Retaule de santa Tecla, que és capaç d'omplir la catedral de Tarragona, volen dir alguna cosa. En la mirada dels joves s'adverteix un punt d'emoció».

Paral·lelament a les representacions del Ball del Sant Crist, a Salomó s'ha pogut visitar una exposició on es va mostrar tota una col·lecció de vestuari emprat antigament en les representacions d'aquest ball, fotografies retrospectives, àlbums, fotografies recents i el text manuscrit del Ball del Sant Crist fet l'any 1843.

Joan Boronat

Ensulsiada en l'accés a la catedral de Tortosa

TORTOSA.— Cap a les dues de la matinada del 7 de maig passat un lliscament de terra va malmetre les escales de la catedral de Tortosa. A la façana principal de la seu s'hi accedeix per dues escalinates que recolzen sobre terra continguda en una paret de maçoneria sense desguàs. La pluja insistent va augmentar el pes del conjunt arquitectònic, que va cedir parcialment i va caure sobre el carrer Cruera. La resta de la paret s'ha apuntalat per evitar noves esclavissades. De moment, se'n farà càrrec el Capítol de canonges de la catedral, que demanarà ajut a l'Ajuntament. L'arquitecte J. Lluís Ginovart insisteix que l'edifici de la seu no resta gens afectat. La massa de terra i la paret, que es van construir als anys trenta, no tenen cap valor artístic i s'espera que la restauració sigui més sòlida.

Dies més tard, concretament el 17 de maig, la catedral va patir un acte vandàlic. Van intentar cremar la porta central de la façana principal. Prèviament hi van escampar gasolina i hi van calar foc. Els bombers van acudir-hi ràpidament. Les juntes centrals de les dues portes van resultar cremades. Ara caldrà rebaixar-les i s'hi aplicaran nous llistons.

Façana principal de la catedral de Tortosa.

J. Blanc i Bahima

Pàgina web sobre les despulles del príncep de Viana

POBLET.— El 12 de juny, en una de les sales del Palau Nou de l'Abat del monestir de Poblet, va tenir lloc la presentació de la pàgina web sobre l'estudi històric, antropològic i genètic que s'ha dut a terme per a la identificació de les despulles atribuïdes al príncep de Viana i per a la conservació de les altres que hi ha guardades al monestir, sota la direcció del professor Miguel C. Botella, antropòleg físic de la Universitat de Granada.

S'hi van impartir les ponències següents: *Presentació i objectius originals*, per Mariona Ibars, historiadora i coordinadora del projecte; *La recerca de les despulles òssies trobades: estudi antropològic*, pel professor Miguel C. Botella, catedràtic d'Antropologia Física; *Noves tècniques de prospecció geofísica, aplicades a la localització no destructiva de necròpolis, sepultures i restes arqueològiques*, per José Luis Bermejo, geofísic; *Anàlisi i diagnòstic radiològic de les despulles*, pel professor Ramón Hernández, cap del Departament de Radiologia de l'hospital Joan XXIII de Tarragona; *Requisits tècnics emprats per a la digitalització correcta de les plaques i el material fotogràfic*, per Jordi Jonama, tècnic del Sistema Mèdic FujiFilm; *La recerca i conservació de les despulles momificades del pretès príncep de Viana*, pel professor Conrado Rodríguez Martín, director de l'Institut Canari de Biantropologia; *Estudi de l'ADN de les despulles momificades del pretès príncep de Viana*, pel professor José Antonio Lorente, director del Laboratori d'identificació genètica de la Universitat de Granada, i *Conclusions finals*, a càrrec de l'abat del monestir de Poblet, Josep Alegre. (J.B.)

Les festes de la Cinta s'anticipen

TORTOSA.— Enguany es viuran les festes patronals de la Mare de Déu de la Cinta una setmana abans del costum tradicional. Així, l'1 de setembre, en què començaven, ara tot just s'acabaran. L'Ajuntament de Tortosa vol concentrar les festes els caps de setmana. El gest és molt atrevit i innovador, i sembla que alguns sectors de la població no hi estan d'acord. Molts demanen més sensibilització i explicacions. (J.B.B.)

Tres universitats oferiran la diplomatura de Turisme

TORTOSA.— A partir del curs 2002-2003, tres universitats oferiran a Tortosa, a seus adscrites, els estudis de la diplomatura de Turisme. Són la Universitat Rovira i Virgili (URV), la Universitat Nacional d'Educació a Distància (UNED) —que ha donat a conèixer que la diplomatura inicial esdevindrà una llicenciatura— i la Universitat Oberta de Catalunya (UOC). Es comenta que cadascun d'aquests centres té un alumnat propi i diferenciat, i que les ofertes són adequades a les necessitats dels matriculats. Aquesta és la gran novetat per al proper curs acadèmic. (J.B.B.)

Convocatòria del premi Mn. Tobias

TORTOSA.— Fins ara s'han rebut a la parròquia de la catedral seixanta propostes a la tercera edició del premi Mn. Ovidi Tobias. Els organitzadors volen fomentar els valors humans de la comarca seguint la vocació de servei pròpia d'aquest popular capellà i canongé. De fet, però, les propostes s'han reduït a vint-i-set. El lliurament del premi tindrà lloc en el decurs de les festes patronals de la Cinta. Per a més informació: tel. 977 441 752 i 977 445 231. (J.B.B.)

Celebracions a l'Aldea

ALDEA.— El 10 de maig passat van començar les festes de l'Aldea amb un novenari i amb el trasllat de la imatge des de l'ermita fins a la parròquia de Sant Ramon. El dia 14 la imatge va passar a la parròquia de Sant Josep i el dia 18 va retornar a l'ermita. Després de la novena es van beneir els infants batejats i es van presentar a la Patrona. Van seguir les misses solemnes i concelebrades de la Pentecosta els dies 19 i 20. Com sempre el programa tradicional ha combinat les processons amb dinars i sopars de germanor, acompanyats de música. (J.B.B.)

Manuel Capdevila dóna a Montserrat una original composició pictòrica

MONTSERRAT.— L'artista Manuel Capdevila ha fet donació a Montserrat d'una composició pictòrica de nou quadres titulada «Homenatge a Mompou», inspirada en les *Cantines* de Frederic Mompou. Les nou obres s'han ubicat a la Sala d'Assaig de l'Escolania, emmarcades juntes a la manera d'un retaule de 2 x 2 metres.

Any Gaudí

Què va viure Gaudí

7 Treballant

Gaudí no va néixer fill de família rica. De petit, ajuda el pare al taller de caldereria i n'aprèn l'ofici. Durant la carrera, fa de delineant a diversos arquitectes i enginyers per tal de pagar-se les despeses que comporta viure a la ciutat.

El jove arquitecte instal·la el seu bufet

a peu d'obra de la Sagrada Família; en un solar llavors fora de Barcelona, sense carrers, ni aigua, ni llum elèctrica. Mai no deixarà d'estudiar sense parar: «Res no s'improvisa, ni confio que la inspiració pogués reduir la meua labor, sinó que aquella havia de ser concedida de més a més.»

Hi treballa solidàriament i fraternal amb el seu equip, des dels arquitectes ajudants fins a l'últim peó. Formen una gran família, ja que «el treball és fruit de la col·laboració, i aquesta només pot basar-se en l'amor».

Hi treballa amb la intel·ligència, estudiant, projectant, enginyant nous sistemes de càlcul; diu que «el pensament no és lliure, sinó esclau de la Veritat».

Hi treballa amb les mans, forjant ferro o fent maquetes de guix, de fusta, de fang. El treball continuat i persistent és per a ell una mortificació del cos i cita el doctor Torras i Bages: «La mortificació del cos és l'alegria de l'esperit.»

Hi treballa dirigint i organitzant la feina dels altres i afirma que «el superior ha de fer els sacrificis grossos, els subordinats fan els petits sacrificis que no cal que faci aquell».

Antoni Gaudí al seu taller.

No treballa de cara a la remuneració, sinó que «vivint amb el poble i dirigint-se a Déu, va fent la seva feina». Treballa amb tossuderia durant anys, encara que la solució que cerca no es vegi de prop. I ha cansat molt els qui treballen amb ell, procurant sempre millorar les coses, perquè no les dóna per bones fins que

s'ha convençut que ja no les pot perfeccionar. «Empro —deia— el procediment inevitable de la repetició intel·ligent; tothom s'equivoca, però el qui menys s'equivoca és el qui repeteix sistemàticament (...) En els manuscrits del nostre gran Verdader es troben poesies magnífiques que havien estat refetes sis i set vegades.» Una investigació llarga i penosa, la lluita dolorosa amb la matèria —castig de l'home pel pecat original— treu el dolor de la matèria —castigada també pel

pecat de l'home, des de l'expulsió del Paradís fins a la Nova Jerusalem—, fins a deixar l'obra com espontània per la seva simplicitat.

Treballa primer amb amor, després amb tècnica. Al seu Client no l'interessa la pressa, sinó la perfecció. La tarda del 7 de juny del 1926 està trenant una làmpada per al Santíssim. Són dos quarts de sis. Plega. «Vicenç —s'acomia—, demà veniu aviat, que farem coses molt boniques.» Agafa el barret i es dirigeix a l'oratori de Sant Felip Neri dibuixant a peu la quotidiana escala sobre el plànol de l'Eixample.

Josep M. Tarragona
(www.e-cristians.net/gaudi)

LA PREGUNTA DE LA SETMANA

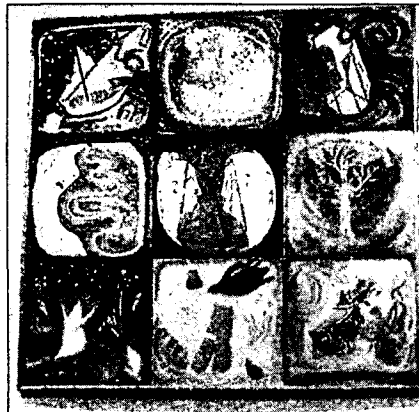
En quina data exacta (dia, mes i any), un cop superats tots els tràmits i amb la conformitat de la Santa Seu, es va iniciar a Barcelona el procés de beatificació d'Antoni Gaudí?

- Envieu les respostes a Catalunya Cristiana. Concurs Antoni Gaudí. C/ Comtes de Bell-lloc, 67, 41 - 08014 Barcelona; o per correu electrònic (redaccio@catcrist.com), indicant Concurs Gaudí.
- Cal que indiqueu el vostre nom i cognoms, adreça i telèfon.

Els títols de les cançons de Frederic Mompou que inspiren els quadres són els següents: pel que fa al registre superior, *Aquesta nit un mateix vent* (esquerra), *Damunt de tu només les flors* (centre) i *Jo et pressentia com la mar* (dreta), totes tres amb lletra de J. Genés. Quant al registre central, *Cançona incerta* (esquerra), amb lletra de J. Carner; *Ara no sé si et veig encara* (centre) i *Fes-me la vida*

transparent (dreta), les dues últimes amb lletra de J. Genés. Pel que fa al registre inferior, *Petite fille de Paris* (esquerra), popular francesa; *Aserrín aserrán* (centre), popular espanyola, i *Dalt d'un cotxe hi ha una nina* (dreta), popular catalana.

Manuel Capdevila és un dels artistes que més ha treballat a l'abadia de Montserrat. S'ha manifestat a través de dos mitjans expressius diferents: la pintura i l'orfebreria. Concretament a Montserrat predomina el vessant d'orfebre, ja que el monestir necessitava objectes litúrgics i va trobar en Capdevila el millor proveïdor. Arran de l'execució de la llan-

Manuel Capdevila davant de la seva obra.

tia del Sardanisme, el 1947, Manuel Capdevila va entrar en contacte amb Montserrat i va realitzar tot un seguit d'obres, algunes de la importància i significació de la corona i l'antependi de la basílica o el sagrari de la capella del Santíssim.

La major part de la cinquantena d'obres de Capdevila de Montserrat eren encàrrecs del mateix monestir (canelobres, creus, pectorals i anells); d'altres, en canvi, eren encàrrecs de familiars de monjos (calzes, patenes, copons...) o de particulars coneixedors i admiradors de la manera de fer tan personal de Capdevila. (C.C.)

LES RECEPTES DE

JOAN VILLARÓ

Línies segures i estilitzades

A la porta d'entrada del restaurant, amb grans finestres i una fusta de color vermellós, hi ha una bonica escala també del mateix to de línies simples. Als laterals, dues figures de fusta de noguera molt ben tallades per les mans hàbils d'un escultor modern se sumen al luxe en la justa mesura amb els quadres de l'interior amb multitud de formes i colors sàviament combinats i exempts de línies recarregades adaptades al nostre temps. Línies netes, segures i estilitzades com les qualitats que ha de tenir també un plat en la seva presentació final.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402.

Una veu exultant

BARCELONA.— Mn. Josep Soler dirigirà un assaig de cants litúrgics els propers dies 16 i 30 de juny, de 18.00 a 20.30, als locals de la parròquia de Sant Carles Borromeu (c/ Sant Lluís, 89 - Barcelona). Per a més informació: Elisabet Rios, tel. 932 175 713. Les persones que vulguin aconseguir gratuïtament el cantoral *Una veu exultant*. *Calendari de cants litúrgics* poden fer-ho a l'Editorial Claret.

De petit, havia sentit explicar que, en arribar el Sr. bisbe de visita pastoral abans de la guerra civil a un petit poble de Girona, el rector va convidar el poble a entonar un cant de benvinguda. El cas és que, amb el neguit, van engegar el primer que els va venir al cap: «Vine a penitència, home descuidat; vine a penitència i seràs salvat.»

Entre les estrofes, el prelat va escoltar invitacions com aquestes: «Deixa aquesta vida tan escandalosa» i també «de mort torna ja a la vida, no facis el sord». Després van venir les excuses...

Valgui l'anècdota perquè, tot i que d'aleshores ençà, en el tema del cant hem avançat força, encara hi ha comunitats i grups que els costa fer un salt qualitatiu incorporant a la litúrgia els cants propis i deixar en segon terme les afeccions musicals, estètiques i, potser, sentimentals que

a vegades s'interposen amb allò que fóra més adequat: cantar els textos propis de la litúrgia.

Dic això perquè he vist anunciat a *Catalunya Cristiana* unes sessions de presentació del cantoral *Una veu exultant*. Penso que es tracta d'una bona eina per avançar en aquest àmbit. Bàsicament es tracta dels textos litúrgics als quals la música els dona una ressonància especial. No es tracta de l'única alternativa musical existent a Catalunya. N'hi ha d'altres de ben valuoses. Per això, convido els monitors de cant a participar en aquestes sessions de presentació. No estaria fora de lloc que les recomanacions de cants per a la celebració que vénen dels diferents serveis de pastoral litúrgica de Catalunya s'obriessin més a les altres aportacions que hi ha en aquest àmbit. Tots hi sortirem guanyant!

A. Manich

Passar la maroma sense caure

TORTOSA.— Mn. Josep Gonell Solsona, capellà diocesà de Tortosa i periodista, explica a *Cròniques de joventut, en lletra menuda* l'apostolat entre els joves del bisbat de Tortosa en el període comprès entre els anys 1964 i 1974. Va ser just després del Concili Vaticà II, en el que diríem temps de «transició eclesial». Va ser difícil, a nivell de jerarquia civil i eclesiàstica, comprendre un moviment de joves que volia una religió amb projecció social, inculturar la fe a les comarques, passar d'una Església clerical a una altra de més laical, fer servir el mètode de revisió de vida per transcendir els Cursets de Cristiandat i viure la vida en clau integral i compromesa.

Gonell diu que «amb més il·lusió que tècnica vam iniciar un camí que prompte va esdevenir molt engrescador. En aquests gairebé deu anys es van mobilitzar més de deu mil joves que pertanyien a les comarques catalanes del Baix Ebre, el Montsià, la Terra Alta, la Ribera d'Ebre, una part del Priorat i una petita franja del Baix Camp, i a les valencianes dels Ports i Maestrat (Alt i Baix) en un marc gens fàcil en l'àmbit eclesiàstic ni en el polític».

Van tenir prou habilitat per tirar endavant sense caure de la maroma ni enfrontar-se obertament amb els qui manaven. Josep Gonell ha estat com una formigueta

Portada del llibre.

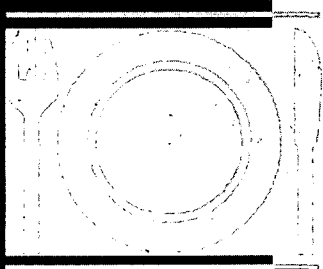
que emmagatzema els granets de les notícies i ara, des d'una perspectiva de trenta anys, surten a la llum en forma d'onze capítols i un apèndix estadístic. Cada capítol ve il·lustrat amb fotos en blanc i negre. És un llibre de 170 pàgines que molts diocesans llegiran amb fruïció perquè parla d'una dècada fecunda per a la diòcesi. *Cròniques de joventut, en lletra menuda* no es ven, sinó que es regala. Podeu trucar a l'autor i editor al tel. 977 440 700 (els divendres al matí).

J. Blanc i Bahima

Pernil cuit a la crema

INGREDIENTS:

4 talls de pernil cuit
1 ceba
1/2 kg de pastanagues
pèsols
3 patates mitjanes
aigua, foie gras
llet, pa fregit
tòfona ratllada

PREPARACIÓ:

Sofregiu quatre talls de pernil cuit ben gruixuts i reserveu-los. A continuació fregiu una ceba tendra ben picada i després, afegiu-hi mig quilo de pastanagues tallades a rodanxes i dues cullerades de pèsols. Al cap de cinc minuts, afegiu-hi tres patates mitjanes. Cobriu-ho tot amb aigua i deixeu-ho bullir uns tres quarts d'hora. Després afegiu-hi una cullerada de foie gras i un rajolí de llet. Tritureu-ho tot amb la batidora i passeu-ho pel colador xinès. Al final col·loqueu el pernil al plat i acompanyeu-lo amb la crema, pa fregit i tòfona ratllada per sobre.

Si teniu algun dubte d'aquesta recepta Joan Villaró us atindrà al tel. 938 793 402.

Verdaguer, poeta de la fe

BARCELONA.— El 29 de maig passat el P. Raimondo Sorgia, o.p., va impartir a la Fundació Balmesiana una conferència sota el títol *Jacint Verdaguer, admirable poeta de la fe*. Posteriorment, la Coral Impromptu de Barcelona va interpretar diverses peces musicals que el P. Sorgia ha musicat sobre textos del llibre de poesies *Roser de tot l'any*, de Mn. Cinto.

El P. Sorgia, gran expert en la vida i obra de l'autor de *Canigó* i *L'Atlàntida*, va començar la seva ponència amb la definició del que és la poesia: «Aquell producte humà que expressa conceptes elevats i nobles, la intensitat d'uns sentiments, la força de les paraules i, sobretot, que té la capacitat de commoure, de parlar a l'ànim i d'exaltar la fantasia.»

Jacint Verdaguer va viure, segons el ponent, «els dos carismes, el de la natura (ser poeta) i el de la gràcia (ser sacerdot),

fusionant-los d'una manera harmònica i equilibrada amb una delicadesa insuperable». El P. Sorgia va dir que Mn. Cinto «fascina avui dia els homes del tercer mil·lenni, així com també ho va fer als homes del seu temps; el seus versos continuen delectant la nostra oïda i el nostre cor». Per al conferenciant, gràcies a la poesia sagrada, plena de simbolismes, «les veritats de la religió poden arribar al fons del cor de les persones».

Al llarg de la seva magna obra literària, Verdaguer va donar una rellevància específica a la temàtica religiosa, dedicada sobretot a la Mare de Déu, a l'Infant Jesús i als sants. Poeta de gran sensibilitat, Mn. Cinto va concebre la poesia «com un mitjà d'apostolat», va explicar el P. Raimondo Sorgia. «Verdaguer va consagrar —va afegir el ponent— l'art de dir coses i transmetre idees i conceptes teològics a través de la poesia.» (M.A.C.)

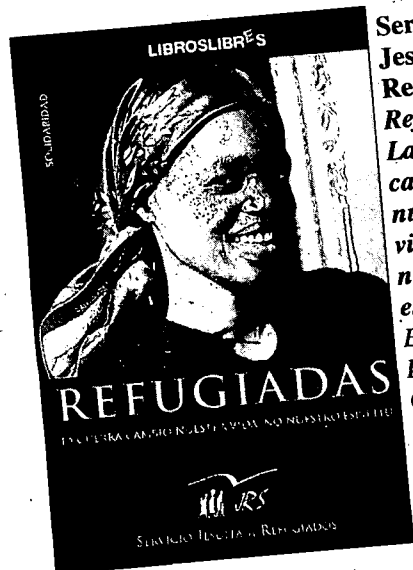

bilitat, Mn. Cinto va concebre la poesia «com un mitjà d'apostolat», va explicar el P. Raimondo Sorgia. «Verdaguer va consagrar —va afegir el ponent— l'art de dir coses i transmetre idees i conceptes teològics a través de la poesia.» (M.A.C.)

Els goigs, tema d'estudi

BARCELONA.— El proper 26 de juny, a les 19.30, tindrà lloc a l'Ateneu Barcelonès la presentació del llibre *Estudis sobre els goigs*, edició a cura d'Ignasi Moreta i publicat per l'Editorial Mediterrània. Hi intervindran Josep Faulí, periodista i professor a la Universitat Pompeu Fabra, i Joan Vidal i Gayolà, president del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana. El llibre, una iniciativa de l'associació Amics dels Goigs, recull catorze conferències pronunciades al llarg de quatre cicles organitzats per aquesta entitat. (C.C.)

LLIBRES

Servei Jesuïta a Refugiats, Refugiadas. La guerra cambió nuestra vida, no nuestro espíritu. Editorial LibrosLibres, Col·lecció Solidaridad, Madrid 2002, 176 pàg.

Testimonis de coratge i esperança

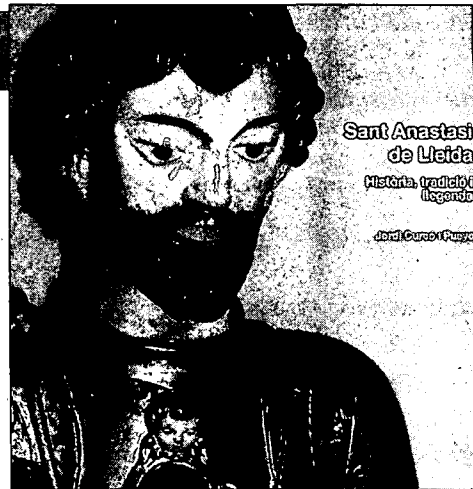
Les dones i els nens són, sens dubte, les principals víctimes dels conflictes bèl·lics que tenen lloc arreu del món. Quan reflexionem sobre la situació que viuen els milions de dones refugiades arreu del planeta normalment pensem en la seva vulnerabilitat i en els patiments que aquesta condició implica. La dona, però, ha demostrat posseir la determinació i la força necessària per mantenir la supervivència i l'organització als campaments de refugiats. A més, engendren vida on una vegada tan sols va haver-hi mort i, en determinades situacions, fins i tot, representen la via de la reconciliació en llocs on només hi havia l'odi.

En aquest llibre, el Servei Jesuïta a Refugiats, creat per la Companyia de Jesús, ha còpsat aquestes dues realitats que caracteritzen aquestes dones. A partir de relats testimonials, el llibre construeix una finestra a través de la qual es poden visualitzar les experiències dramàtiques d'alguns dels milions de dones desplaçats al món. Però l'obra no es limita a difondre els drames de les refugiades, sinó que exposa la valentia, la força i la determinació que han mostrat aquestes dones en situacions de dolor i perill, virtuts amb les quals no tan sols han aconseguit salvar la vida i la de la seva família, sinó que de manera extraordinària han aconseguit reorganitzar la seva vida, mantenir l'ordre i el seny als camps de refugiats i fins i tot han estès la mà per oferir la seva solidaritat a altres dones desfavorides del bàndol contrari, deixant de banda qualsevol ressentiment o odi.

Són històries com la de Sok Leng, la qual després de perdre les dues cames per una mina a Cambodja va arribar a ser consellera de nenes estudiants discapacitades, o com la de Pauline Mushimiye, que després de perdre tots els seus béns en fugir de Ruanda i cercar refugi a Sud-àfrica va aconseguir reorganitzar la seva vida i aixecar juntament amb la seva família un negoci exitós. També s'expliquen històries commovedores, com la de les dones hutu i tutsi de Burundi, que van decidir deixar de banda les seves diferències i es van aplegar en una petita habitació per fer un intercanvi solidari mentre es produïa una batalla ferotge a l'exterior del recinte. S'explica que quan els sorolls del combat van ensordir la conversa, aquestes dones van unir les seves veus en un cant a l'uníson de pau. El llibre constitueix una denúncia de les violacions dels drets humans i del patiment a què són sotmeses milions de dones refugiades, però també representa un homenatge a la valentia, a l'amor i l'esperança que demostren tenir aquestes dones fins i tot davant de les adversitats més inimaginables. (C.C.)

Model de vida cristiana

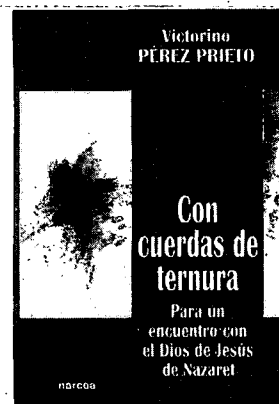
Jordi Curcó, mestre, periodista i llicenciat en Geografia i Història i corresponent del nostre semanari, ha fet un treball sobre sant Anastasi, patró de Lleida. El 9 de maig del 1627 el poble de Lleida va proclamar sant Anastasi com a patró. Des de llavors es va iniciar una tradició que avui dia es manté viva i que es renova simbòlicament, any rere any, amb actes litúrgics a la catedral i la posterior ofrena floral a la plaça de Sant Joan. «Sant Anastasi, màrtir, és exemple d'un gran coratge per haver viscut i confessat públicament la seva fe cristiana i mantenir-la fidelment fins a la mort», escriu Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, bisbe de Lleida, al pròleg del llibre. Profusament documentat i il·lustrat, aquest volum «pretén ser una memòria històrica, alhora que ciutadana, del que ha representat per al cap i casal de la terra ferma el patrocini d'aquell jove soldat romà, fill de Lleida segons creença popular, i que vessà la seva sang martirial a la platja de la Bétulo romana, tot just començat el segle IV», indica Jordi Curcó a la introducció. (C.C.)

Jordi Curcó i Pueyo, Sant Anastasi de Lleida. Història, tradició i llegenda. Ajuntament de Lleida-Pagès Editors, Col·lecció La Banqueta, Lleida 2002, 185 pàg.

Facilitar el retrobament amb Déu

Quan es vol viure amb honradesa i sense trampes la pròpia fe, s'experimenta cada dia la necessitat d'un espai diari de pregària, d'escolta i de diàleg amb aquest Misteri on es troba l'amor incondicional. Les pàgines d'aquest llibre, a cavall entre l'espiritualitat i la reflexió teològica, tenen com a objectiu ajudar a un retrobament amb Déu. El sacerdot Victorino Pérez Prieto, autor de l'obra, comenta al pròleg que aquestes pàgines van néixer «de la pròpia existència de fe, sempre contradictòria, cercant la llum cada dia, però fixada en uns pocs principis que es van anar afirmant en el dia a dia: el convenciment que l'amor del Pare surt cada dia amorosament i incondicionalment al meu encontre, la seducció per la persona i la paraula de Jesús de Nazaret, el Crist de Déu i la necessitat de verificar la meua fe en el camí pobre amb els pobres». L'autor proposa al lector unes pautes perquè l'estudi de l'evangeli (individual o col·lectiu) sigui molt més fructífer. (C.C.)

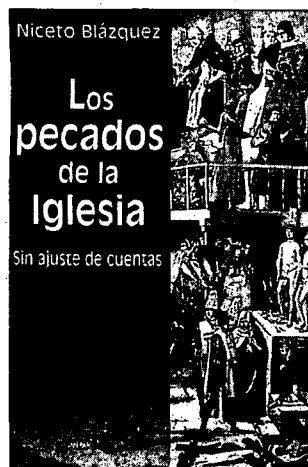

Victorino Pérez Prieto, Con cuerdas de ternura. Para un encuentro con el Dios de Jesús de Nazaret. Editorial Narcea, Madrid 2002, 179 pàg.

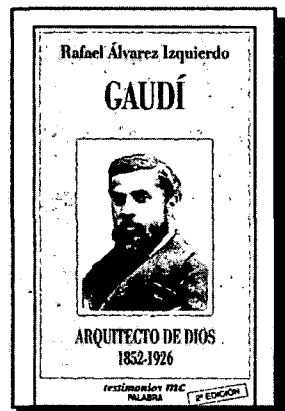
L'originalitat d'un acte penitencial

El 12 de març de l'any 2000 Joan Pau II va demanar perdó públicament pels pecats de l'Església en el curs d'una cerimònia penitencial única i singular en la història del cristianisme. D'aquest gest, molt més que un símbol, arrenca l'obra present, que repassa la història i analitza amb fermesa i objectivitat els errors i equivocacions reconeguts per l'Església. Basant-se en la recomanació de sant Pau de donar prioritat a la caritat en la vida cristiana, aquest volum sempre fa una crítica constructiva i no denuncia ni condemna cap comportament eclesial sense presentar la solució alternativa corresponent, inspirada en el seny i en l'evangeli. «Joan Pau II s'ha avançat a moure fitxa i assumeix les responsabilitats històriques que li corresponen per part del cristianisme», explica l'autor, el religiós dominic Niceto Blázquez, filòsof i teòleg, a la introducció. (C.C.)

Niceto Blázquez, Los pecados de la Iglesia. Sin ajuste de cuentas. Editorial San Pablo, Col·lecció Magister, Madrid 2002, 411 pàg.

2002 AÑO INTERNACIONAL GAUDÍ

Arquitecto de Dios (1852-1926)
RAFAEL ÁLVAREZ
Este libro te permitirá conocer el famoso «secreto» de la vida y de la obra de Gaudí, un personaje universal y «de leyenda» que amó la luz, las formas, los colores, los sonidos y los aromas con que Dios ha construido el mediterráneo.

EL PADRE PÍO
El capuchino de los estigmas
YVES CHIRON

Personaje de excepción, el padre Pío conmocionó y fascinó a cientos de miles de personas. En su cuerpo se reprodujeron las heridas, los estigmas, que Jesús sufrió en su cuerpo cuando lo crucificaron.

Centenario de su nacimiento

Canonización, Roma 6 de octubre

UN PERSONAJE POR DESCUBRIR

Con un estilo ágil, periodístico, divulgativo. Con las entrevistas, reportajes y artículos más interesantes.

El llibre de la setmana

L'Apocalipsi, llibre per a l'esperança

El biblista francès Yves Saoût ha escrit un llibre per a l'esperança. L'ha escrit tenint al davant l'Apocalipsi de Joan, i pensant en un públic al qual es dirigia en cursos especials, per explicar-los el sentit autèntic de l'últim llibre del Nou Testament.

I, a més, les seves pàgines estan pensades per desfer errors i fabulacions predicats per les sectes, que presenten el que conté aquest text com la prefiguració del que serà la fi del món.

Els mil·lenarismes són un mitjà fàcil per turmentar la gent senzilla, o els crèduls que es refien més de les històries cabalístiques que de la Paraula de l'Escriptura. La mateixa paraula, que ha entrat a formar part del vocabulari com una cosa que ha de fer por. El *Diccionario de la Real Academia*, quan parla de l'adjectiu derivat d'aquesta paraula diu que, figuradament, acostuma a significar alguna cosa «misteriosa, obscura, enigmàtica». Encara més, afegeix, que pot significar «terrorífic, espantós... Que amenaça i implica extermini o devastació».

Tota aquesta sèrie de significats pro-

vé del text Sagrat? L'obra d'Yves Saoût respon amb un gran sentit pedagògic a aquesta pregunta. I posant en boca de Joan una sèrie de reflexions progressives, dóna la clau per arribar a una aproximació més autèntica que la dictada per la por, o la inventada per aquells que desitgen aprofitar l'Apocalipsi per estructurar sistemes religiosos sectaris.

Els llibres apocalíptics, que van ser diversos en diferents èpoques, estaven vinculats a condicions històriques, econòmiques i socials molt precises, encara que més tard s'hagin pogut escriure com una senzilla creació literària. Però, el solitari de l'illa de Patmos —Joan— s'engarrifava davant la realitat del que veia al seu voltant, i va sentir la necessitat d'expressar-ho en el seu llibre. La situació dramàtica en què vivia el va situar davant

Yves SAOÛT,

¡No escribí el Apocalipsis para asustaros!

Mensajero, Bilbao 2002, 232 pàg.

dels papirs perquè enviés el seu missatge a les Esglésies, i hi col·loqués al centre Crist ressuscitat, l'únic que podia ser la resposta de tanta inquietud i angonya.

Després de presentar-se a si mateix, Joan intenta explicar la raó del seu estil, i l'autor posa en boca seva els diferents sentits de l'imaginari ampli del seu escrit, i analitza els colors, els números, l'existència del culte a l'emperador, la simbologia de les trompetes, de les copes, de les plagues, del que signifiquen els àngels, per concloure que el Déu que apareix no és un Déu malvat, i que la ira de Déu té un sentit de purificació i d'esperança.

El mateix podem dir dels famosos genets, que tant de joc han donat a les imaginacions literàries posteriors, i els jocs dels números i xifres, amb els mil anys simbòlics, i l'aparició de la Bèstia...

Una última part, després d'haver resumit el contingut del llibre i dels seus possibles esculls per a un lector, intenta il·luminar el conjunt, amb les claus que, com hem indicat anteriorment, han de

conduir a l'esperança, i mai a la por.

Per als que hagin caigut a la trampa de deixar-se endur —o entabanar— per escrits apocalíptics, que diuen que es basen en el text de Joan, la lectura d'aquest llibre d'Yves Saoût pot ser un exercici purificador saludable. Per a tots, és una aproximació potser necessària, perquè l'Apocalipsi no quedi relegat a un paper de mer simbolisme sagrat, al qual hom no s'aproxima per no complicar-se la vida.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Impressions i vivències sardanístiques

La sardana és part important del nostre patrimoni cultural col·lectiu, present pràcticament a tot Catalunya i signe importantíssim, juntament amb la llengua, de la nostra identitat. És a dir, del nostre fet diferencial. Lluís Subirana ha recopilat en un llibre, editat per El Mèdol, dins de la col·lecció Fòrum, opinions i visions sobre la sardana escrits o expressats per un centenar d'autors, en llocs i mitjans ben diversos.

La sardana: impressions i vivències és el títol d'aquest nou llibre que es presenta aquest mes de juny a diferents indrets de Catalunya. Concretament, s'han programat els actes següents, tots amb la participació de l'autor:

El dia 13, a les vuit del vespre, a la Llibreria Empúries de Girona, amb la participació de David Pagès i Joan Domènech; el dia 15, a dos quarts de vuit del vespre, al Casal Pere Quart de Sabadell, amb la intervenció de Jaume Nonell, Àngel Lacalle i Joan Manau, així

com un concert del duet Tenora a Dos, integrat per Elisenda Vilarrúbies i Jordi Figaró; el dia 18, a les vuit del vespre, a la sala d'actes de la Cooperativa Obrera de Tarragona, en un acte que comptarà amb la intervenció d'Àngel López i Xavier García; el dia 20, a dos quarts de vuit del vespre, a l'espai Àmbit Cultural d'El Corte Inglés, al Portal de l'Àngel, amb la intervenció de Jaume Nonell, Núria Feliu i Joan Vidal i Gayolà; el dia 27 de juny, a les 8 del vespre, a la Biblioteca Pública de Lleida, amb la intervenció de Sebastià Gràcia.

Al costat d'aquest vessant divulgatiu a l'entorn de la història, els fets i circumstàncies que envolten la sardana, Lluís Subirana té una llarga trajectòria personal i ha estat mereixedor de nombrosos reconeixements i guardons. El mes de maig passat va ser distingit amb el premi Talleret d'Honor atorgat per la comissió de la festa major del barri de la Creu Alta de Sabadell. (C.C.)

**Catalunya
Cristiana**
Una xarxa per a
l'evangelització

Subscriviu-vos-hi ara
només per 75,02€ (12.480 ptes.) l'any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 75,02€
(12.480 ptes.) per any

☐ Amb dos pagaments semestral
de 37,50€ (6.240 ptes.)

☐ Domiciliació bancària
(Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els
presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular Data

Entitat Oficina DC Compte

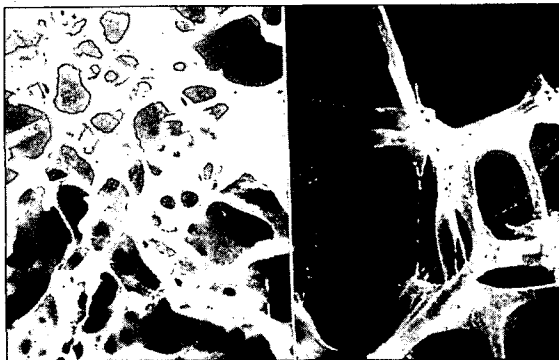
Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Descobriments d'un gen que predisposa a l'osteoporosi

La investigació dels gens que componen el genoma humà va progressant, encara que sigui de mica en mica, com deiem no fa gaire en aquesta pàgina. Tenint el mapa de tot el genoma es fa més possible identificar els gens i esbrinar on es troben. Les troballes es van fer arreu dels laboratoris del món. L'actualitat d'aquesta setmana és una notícia del nostre país. Investigadors catalans especialitzats en genètica de la Universitat de Barcelona, de l'Hospital del Mar i de l'Institut Municipal d'Investigacions Mèdiques han aconseguit identificar un gen del col·lagen que predetermina la predisposició a patir l'osteoporosi. Ho han publicat a la revista mèdica *Journal of Bone and Mineral Research* i han fet la presentació de la troballa, que és fruit de tres anys de treballs, a Barcelona el 10 d'abril propassat.

El col·lagen és el principal constituït del teixit conjuntiu i també forma part de la pell i dels ossos. En la seva producció interna intervien diversos gens i un d'ells és el que s'ha vist que és responsable d'aquesta predisposició malaltissa. En els ossos forma com una malla necessària per a l'acumulació dels

Diferència entre un os sa (esquerra) i un amb osteoporosi (dreta).

quantitat de col·lagen que produeix l'organisme. No és gran cosa, però com digué el Dr. Adolf Díez, cap del servei de medicina interna de l'Hospital del Mar, «és una peça més del trencaclosques genètic de l'osteoporosi». Això permetrà detectar precoçment la malaltia i en conseqüència iniciar tractaments preventius. No hauran estat inútils aquests tres anys de recerca als laboratoris.

minerals que els donen consistència. L'osteoporosi es caracteritza per la pèrdua de col·lagen i en conseqüència dels minerals que conformen la massa òssia, cosa que fa aprimar les trabècules i la membrana cortical dels ossos, que es tornen dèbils i trencadissos. A Espanya l'estadística diu que és una malaltia que afecta uns 2 milions de dones i 750.000 homes.

Els treballs que portaren a cap els nostres investigadors es van fer a partir de mostres de la seqüenciació genètica de la sang de 256 dones postmenopàusiques. El que van trobar és que un gen que ja se sabia que intervenia en la pèrdua de massa òssia a l'edat adulta té una zona que condiciona la

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

Església i ciència al llarg de la història

49 La ciència necessita el complement de la fe

«La ciència sense la religió és coixa, la religió sense la ciència és cega», va dir Einstein el 1941, al simposi que hi hagué a Nova York sobre Ciència, Filosofia i Religió. Ja sabem que la idea que l'autor de la relativitat tenia de la religió no era la cristiana. El seu Déu era només el Déu metafísic, no el de la Revelació. Però, sigui el que sigui el que Einstein vagi voler dir, també nosaltres podem afirmar aquesta frase en un sentit ben cristià ja que és cert, d'una banda, que la ciència necessita el complement de la Revelació (vam veure que també ho deia el papa Joan Pau II), és a dir, ella sola «coixeja». Si només creguéssim en el que ens diu la ciència perimental, cauríem en el «cientisme» o «cientificisme», que no pot pas satisfer les exigències de l'ésser humà. Però també és cert, d'una altra banda, que la fe cristiana ha estat ajudada per la ciència. El Papa en l'encíclica *Fides et ratio* comença dient que la fe i la raó són com les dues ales amb les quals l'esperit humà s'eleva a la contemplació de la veritat. I també ens va dir a la catequesi del 10-VII-85 que els coneixements científics són la base de la reflexió filosòfica que ens permet arribar al coneixement de l'existència del Creador. No tenir en compte això seria caure en un fideisme (creure sense una base racional), és a dir, que es pot ben dir que la fe sense la ciència seria cega. Això és clar, però el que volem comentar en aquest últim capítol és la primera part del que s'expressa en la frase einsteiniana, és a dir respondre a la pregunta: en quins punts la fe ha completat, o completa, els coneixements de la ciència, que sense la religió seria coixa?

El perquè de la creació

La ciència sola es veu impotent per donar raó de l'ordre que s'observa en el cosmos, que, com deia Galileu, està escrit

en llenguatge matemàtic. O sigui que en el món observem una certa racionalitat. Per això també deia Einstein que «la cosa més incomprensible del cosmos és que sigui comprensible», volent dir que és admirable com està sotmès a lleis que l'home, amb la facultat de raonar (i gràcies a les matemàtiques!) ha anat descobrint. Per què és així? És una pregunta que s'han plantejat lleialment tots els científics que ho han estat de debò. És l'interrogant que fa pensar en el Transcendent. Ho va dir també Einstein a *Mein Weltbild* (Amsterdam, 1934): «Diffícilment trobarem entre els talents científics més profunds un de sol que estigui sense un sentiment religiós propi», i ell mateix havia dit al *New York Times* del 9-IX-30: «En aquests temps materialistes en què vivim l'única gent profundament religiosa són els investigadors científics seriosos.» Frase exagerada, és clar, però ben indicadora de la seva experiència personal del tracte amb altres pensadors científics i amb la gent vulgar.

L'ordre de l'univers, doncs, fa pensar als qui l'estudien en profunditat i són sincers. I nosaltres, cristians, hi podem donar la resposta satisfactòria del tot: és que ha estat creat per un Ésser infinit en saviesa (en el Salm 104 (103) ho proclamem: «Totes les vostres obres les heu fetes amb saviesa») que hi posà un ordre per col·locar-hi després un ésser racional «a imatge i semblança» seva que «omplís i dominés la Terra» (Gn 1,28) i també la «custodiés i conreés» (Gn 2,15), expressions del primer llibre de la Bíblia que en llenguatge figurat i planer ens exposa la realitat essencial d'un cosmos que tanta admiració provoca als que l'estudien en profunditat.

Hi ha científics que posen aquesta altra qüestió: per què existeix el cosmos i no pas el no-res? Ara bé, és evident que, si existeixen ara els éssers que veiem, és impensable que hi hagi hagut abans un moment en què

no existia absolutament res, ja que del no-res, sense intervenció de ningú, no en pot sortir res. En conseqüència eternament ha d'haver existit algun ésser. L'única resposta és: hi ha un Ésser etern. Per això els científics que es neguen a admetre un Déu personal, cauen tots en el panteisme (Déu és la mateixa natura; «l'univers és intel·ligent» dirà Fred Hoyle), però si aquesta natura ha tingut un inici (teoria del Big Bang) o es veu que és contingent (no té en ella mateixa la raó de la seva existència), el panteisme es fa impossible. En canvi, un Déu personal ho explica tot.

Però, per què un Ésser etern i infinit en perfecció «s'ha complicat la vida» creant un univers material amb una criatura racional? També és la Revelació cristiana que ens en dona la raó: «Déu és amor» (1 Jn 4,8) i, com diu Sant Tomàs d'Aquino: «La clau de l'amor va obrir la seva mà per crear les criatures.» I el Concili Vaticà I ens explica: «No pas per augmentar la seva benaurança o per adquirir-la, sinó per manifestar la seva perfecció amb els béns que concedeix a les criatures, per disseny llibèrrim, va crear del no-res, al començament del temps, l'una criatura i l'altra, l'espiritual i la corporal, o sigui l'angèlica i la mundana» (D.B. 3002)

El sentit de la vida humana

És el gran interrogant per a la persona que no té fe i que, per consegüent, es plantegen tots els científics que no recorren a la llum de la Revelació: si al capdavant tots hem de morir, què hi hem vingut a fer en aquest món? Caure en el no-res per sempre més fa esfereir! I si hom pensa en el que la ciència ha anat descobrint sobre la natura que ha anat evolucionant, primer còsmicament i després biològicament, al llarg de molts milions d'anys amb una orientació cap a l'existència de la vida humana encara es fa més intrigant aquesta pregunta. Diu Claude Tresmontant a *El problema del alma* (Barcelona, ed. Herder, 1974): «El conjunt de l'evolució còsmica, física i biològica ens presenta un espectacle que té, evidentment una estructura i una orientació. Al llarg del temps, en la història natural del món, la informació creix de

manera contínua i accelerada... l'evolució està orientada en un sentit de cefalització creixent i de gradació ascendent del psiquisme. Si és així, no podem pas dir que l'aventura creadora de la naturalesa sigui un absurd... L'home és el fruit d'un llarg treball, sempre orientat cap al mateix sentit... És ben poc versemblant que la "natura" s'hagi molestat durant milers de milions d'anys a produir progressivament un ésser provist d'un cervell que té uns catorze mil milions de neurones, provist de consciència reflexiva, dotat de la capacitat de plantejar-se qüestions i de buscar inquietament la resposta, per després anihilar-lo radicalment, brutalment. Haver-li donat la consciència de la seva existència en el món, simplement perquè senti l'angoixa de la mort, que és un instant, i després precipitar-lo en el no-res, és massa atrop de pensar. La natura seria el summum de la maldat, a part d'haver fet un treball inútil i absurd» (p. 175-176).

La resposta que ens dona la doctrina cristiana mostra que l'existència humana no té res d'absurd. L'existència de l'ésser humà té una raó de ser en aquest món i una plenitud de vida per a l'eternitat posterior. Diu el Catecisme de l'Església catòlica: «L'home ha estat creat per servir i estimar Déu i per oferir-li tota la creació» (n. 358), i: «En realitat el misteri de l'home no s'aclareix veritablement sinó en el misteri del Verb encarnat» (n. 359), el qual, ens dirà després, ens ha salvat de la mort per donar-nos vida eterna. Aquesta doctrina catòlica es troba expressada en la fórmula ignasiana del principi i fonament: «L'home és creat per lloar, fer reverència i servir Déu nostre Senyor, i mitjançant això salvar la seva ànima», o sigui: l'ésser humà «salvarà l'ànima» (expressió d'indole popular en temps de Sant Ignasi, vol dir: «tindrà vida eterna»), si reconeix que Déu l'ha creat per «lloar-lo» (=reconèixer la perfecció divina i proclamar-la, fins i tot amb la ciència), «fer-li reverència» (donar-li culte religiós) i «servir-lo» (=fer la seva voluntat, manifestada en els manaments: estimar-lo i estimar els germans). Reconèixer això i fer-ne vida és l'expressió del sentit sublim que té la vida humana.

Pensadors cristians del segle xx (66)

Simone Weil: filòsofa, activista i mística

D'ESQUERRES I ACTIVISTA

Simone Weil (1909-1943) encara és avui dia una de les figures més fascinants del pensament del segle XXI. El seu atractiu consisteix, no tan sols en la seva personalitat inquieta, sinó també en els seus escrits filosòfics, socials i espirituals. Però... qui va ser aquesta dona tan radiant?

Neix a París al si d'una família benestant. L'origen de la seva família era jueu, però ella sempre va viure apartada del credo i pràctiques de la religió jueva. Ja des de l'escola elemental, va ser formada als centres educatius més elitistes del país. Al Lycée Henri IV va ser deixeble d'Alain, filòsof francès de popularitat reconeguda.

Es gradua brillantment en Filosofia a la prestigiosa École Normale Supérieure de París. En aquests anys de graduació va ser militant d'esquerres, convençuda que el socialisme salvaria el món. Per això, deixarà el seu lloc com a docent a l'École Normale, per treballar a les fàbriques parisenques (1934). És l'any que escriu les seves *Reflexiones sobre las causas de la libertad y la opresión social*. Criticant magistralment Marx, Weil cerca trobar una dignitat autèntica al treball humà i promoure la responsabilitat de les persones davant del seu propi destí.

Deixa la fàbrica i el treball en una granja i s'uneix a les forces anarcosindicalistes a la guerra civil espanyola. Descobreix l'absurd de la guerra i la baixesa humana. L'ideal es barreja amb allò punyent i les seves idees socialistes desemboquen en un interrogant cada vegada més profund sobre l'existència humana i el veritable sentit de la vida. En una carta a G. Bernanos, afirmarà: «Una va com a voluntària, amb la idea de sacrifici, i es troba amb una guerra que sembla una guerra de mercenaris, però amb molta més crueltat i amb menys respecte humà a l'enemic.»

«Simone Weil va ser un testimoni del segle XX. Dotada d'una rara i pura intensitat d'esperit i una insòlita combinació de compromís personal i intel·ligència extraordinària i clara, va parlar obertament als qui cercaven la justícia en les realitats humanes i la llum en les coses de l'esperit» (Eric O. Springsted).

DONA ESPIRITUAL

Enmig de l'horror bèl·lic, S. Weil fa un gir espectacular a la seva vida. Ensopega amb el cristianisme: l'experiència del cristianisme com la religió dels esclaus i dels miserables (a Portugal), la visita a Assís (Itàlia), i les celebracions de la Setmana Santa a la famosa abadia de Solesmes, on es va enamorar del cant gregorià.

Precisament va ser després del contacte amb l'espiritualitat de Solesmes, quan Simone Weil comença a pensar i a viure des d'una òptica cristiana. Juntament amb els seus escrits socials, comença a desenvolupar una sèrie d'escrits espirituals de marcat accent cristià. Gradualment comença a desmarcar-se de la vida política i sindicalista. Renuncia a les comoditats i treballa a la granja del filòsof G. Thibon. I, tot i que no es va batejar, es va mantenir al llindar de l'Església catòlica.

A Marsella lluita contra el nazisme. Distribueix escrits antinazis i visita els camps de presoners. Idea un cos de dones joves, infermeres, de primera línia al camp de batalla. Per dur a terme aquest projecte viatja per Nova York (on freqüentava les esglésies negres del Harlem) i Londres (on va treballar a les oficines de la France Libre). Però De Gaulle va pensar que aquest projecte era una bogeria i no el va aprovar. Ja el 1943 Simone Weil emmalalteix de tuberculosi. En comptes de descansar, el seu treball augmenta, per voluntat pròpia, en excés. I mor a Ashford, Kent, en un sanatori.

ELS SEUS ESCRITS SOCIALS I POLÍTICS

Malgrat que Simone Weil va viure 34 anys, la seva producció literària és enor-

me. Les obres completes comprenen una sèrie de quinze volums. Les seves *Cartas* són innombrables i d'un contingut vivencial exquisit. Hi llegim la seva biografia espiritual i la seva proximitat cada vegada més gran al cristianisme.

Els seus escrits es poden dividir en socials i polítics d'una banda, i de l'altra, en filosòfics i espirituals. En els escrits sociopolítics, entreveiem la sociòloga preocupada per l'esdevenir social i polític del seu país i del món. A les seves *Reflexiones sobre las causas de la libertad y de la opresión social*, Weil ens apropa a la problemàtica del món obrer de l'època. Sindicalista declarada, considera que el marxisme no és la solució a la problemàtica obrera. Defensava l'orientació dels obrers a copiar el treball com a un projecte més ampli, tant dintre de la fàbrica com fora d'ella. De manera que aquest projecte podria ser moralment seu. Weil també defensa la dignitat del treballador i la necessitat d'un salari just.

En les seves *Reflexiones sobre la cultura y la sociedad*, Simone Weil preocupa per la pressió social i la massificació, exposa com la cultura influeix en el món espiritual d'una forma positiva. Veu la cultura com un pont cap a Déu i, la vida mateixa social, com un «intermediari» entre el subjecte i la religiositat: «La vida col·lectiva reflecteix la bellesa del món, d'una banda per l'orientació cap a Déu; de l'altra, per l'associació en el temps amb el ritme de les estacions.»

Finalment, els assaigs *¿Estamos*

luchando por la justicia? i el titulat *Estudio para una declaración de las obligaciones hacia el ser humano* ofereixen una visió més humana de la filòsofa francesa. És innegable la seva preocupació per la justícia, on aquesta s'entén com a assentiment de l'altre. La justícia de Déu també significarà el nostre assentiment sobre la creació. Subratlla, una vegada i una altra, la necessitat de cercar el bé per a totes les persones: «L'exigència de bé absolut que habita al centre del cor (...) constitueix un vincle que uneix tothom sense excepció a la realitat.»

EL SEU PENSAMENT ESPIRITUAL

La riquesa de l'espiritualitat de Simone Weil no s'entreu només en els escrits. La seva vida ens dona proves que va experimentar, fins i tot, la via mística de l'ànima. I no podia ser menys! en una vida tota ella preocupada per l'ésser humà, especialment pels més desprotegits i humiliats.

En el seu escrit *El amor a Dios y la desdicha*, Weil ens presenta el nucli de la seva espiritualitat. Analitza la necessitat de la bondat, la naturalesa de la religió i de la fe. Juntament amb aquesta obra, cal subratllar-ne altres d'interès creixent com *El conocimiento sobrenatural*, *En espera de Déu*, *Echar raíces*, *La gravedad y la gracia*, i *Pensamientos desordenados*.

La gran inquietud espiritual de Simone Weil ve reflectida en el seu pensament sobre la desgràcia. Per a la mística francesa, la desgràcia és «un desarrelament de la vida, un equivalent més o menys atenuat de la mort, que es fa present en l'ànima de manera ineludible per l'impacte del dolor físic o el temor davant de la seva immediatesa». L'espiritualitat del dolor, en Weil, ve marcada pel Crucificat. Sense Crist en la Creu la vida mateixa no té sentit... per què lluitar?

Malgrat que la desgràcia fa que Déu estigui totalment absent de l'ànima, i deixi un buit existencial enorme, novament és Déu qui reapareix, i revela, amb tot el seu poder, la bellesa del món. Partint d'aquesta experiència, Weil enfoca la seva fe cristiana com a font que sadolla. Veu en Crist, el Mitjancer, l'única solució als nostres problemes més dolorosos. És més, contempla el patiment com a do: «Déu ens envia els dolors i les desgràcies com a proves; permet que la Necessitat els distribueixi d'acord amb el seu mecanisme propi.»

Contemplant la vida com un diàleg continu amb l'Amor és com Weil va passar per aquest món fent el bé. Un món, de vegades boig de violència, però on Weil va trobar l'empremta divina que tot ho guareix, arribant a exclamar: «El món és el llenguatge amb què Déu ens parla. L'univers és la Paraula de Déu, el Verb.»

Joan Manuel Gutiérrez Delgado

Escriptor i humanista (stein@mixmail.com)

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(edició setmanal)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT
DE BARCELONA
(edició mensual)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE
L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA
(edició anual)

RÀDIO ESTEL
FM 106.6

Informe-vos al telèfon: 934 092 810
Fax: 934 092 820
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

CADENA ESTEL

Des de les 02.00 a les 8.00 hores, selecció de música instrumental.
 El tren de les set (reflexió matinal), 07.00 hores.
 Espuma d'Alba, a les 07.15 i 02.00 hores.
 Informació general, d'Església i solidaritat, serveis i cultura, cada quart d'hora.
 Comentari de l'Evangeli a les 7.30, 15.30, 18.55 i 2.10 hores.
 Pensament humà i cristià, cada hora.
 Comentari creient sobre l'actualitat, a les 9.30 i 17.30 hores.
 Angelus cantat, a les 12.00 hores.

Dilluns

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia).
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-20.30 *La Consulta* (magazín de serveis).
 20.30-22.00 *Sin concesiones* (esports).
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes* (actualitat en clau cristiana).
 23.00-00.00 *Planeta Blau* (medi ambient).
 00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical).

Dimarts

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-20.30 *La Consulta*
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Paraules d'amor* (família).
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*

Dimecres

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-20.30 *La Consulta*
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Radiofórmula*
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*

Dijous

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-20.30 *La Consulta*
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *A tota costa* (submarinisme).
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*

Divendres

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*

09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-19.30 *Ressons*
 19.30-20.30 *Catalunya Sense Barreres* (atenció a discapacitats).
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges famosos).
 00.00-00.30 *De nou n'nou* (música alternativa).
 00.30-02.00 *La Gran Diferència*

Dissabte

07.00-08.30 *Radiofórmula*
 08.30-09.00 *Contes de la Fada Vetakika*
 09.00-10.00 *Club de golf* (esports).
 10.00-11.00 *Trotamundos* (turisme rural).
 11.00-17.00 *Radiofórmula*
 17.00-18.00 *Vaixells, trens i música country*
 18.00-19.00 *Cum laude* (universitats).
 19.00-20.00 *Radiofórmula*
 20.00-21.00 *Els temps de la música* (música clàssica).
 21.00-22.00 *Tanca els ulls i fixa-t'hi bé* (música cinema).
 22.00-23.00 *Mar de claror* (catequesi).
 23.00-00.00 *Temps de Paraula* (Bíblia).
 00.00-00.30 *Cova de Jazz* (música).
 00.30-02.00 *La Gran Diferència*

Diumenge

07.00-08.30 *Radiofórmula*
 08.30-09.00 *Contes de la Fada Vetakika*
 09.00-10.00 *Tot sardana*
 10.00-12.00 *Rutes per Catalunya* (excursions).
 12.00-18.00 *Radiofórmula*
 18.00-18.30 *La Taula de l'Evangeli* (comentari de les lectures dominicals).
 18.30-20.00 *Avui és el dia del Senyor* (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona).
 20.00-21.00 *Melodies de fe* (música cristiana).
 21.00-23.00 *Radiofórmula*
 23.00-23.45 *Missatge en una ampolla* (reflexions).
 23.45-00.00 *Moments a mitjanit* (reflexió cristiana).
 00.00-00.30 *La cova del Country*
 00.30-02.00 *La Gran Diferència*

106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat.
93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà i Garraf **ARQUEBISBAT DE BARCELONA**

103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa **BISBAT DE GIRONA**

105.0 FM Ràdio Principat: Alt Urgell, Cerdanya, Noguera, Segarra, Pla d'Urgell i Urgell
107.5 FM Ràdio Principat: Andorra **BISBAT D'URGELL**

CADENA ESTEL

Desconnexions de Ràdio Estel**De dilluns a divendres:**

08.00, 08.15 Desconnexió *El Primer Cafè*
 14.00, 14.15 *Informatiu migdia*
 18.30, 18.45 *Informatiu vespre*
 09.15, 14.15, 19.15 *el Temps*
 12.00, 15.00, 17.00 *Butlletins horaris*

Cada dia

06.45 *Un bon motiu per viure*
 08.10, 10.45, 16.15 *Agenda*
 12.45, 17.45 *Recomanacions turístiques*

Dimecres

00.00-00.30 *El que més ens agrada*

Dijous

00.00-00.30 *La Taula de l'Evangeli*

Dissabte

13.00-13.30 *Església d'Urgell*
 13.30-14.00 *In Corpore Sano*

Diumenge

18.00-18.30 *La Taula de l'Evangeli*

RÀDIO BARCELONA (OM 666)
 Diumenge - De 22.05 a 23.00h, *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista a Lourdes González mare d'Iria, una adolescent que va morir de càncer; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

2

Diumenge 16

08.45 *Tiempo de creer* (programa protestant).
 Programa dedicat a les manifestacions religioses de la comunitat musulmana, jueva i evangèlica.
 Direcció: José Pablo Sánchez Núñez.

09.30 Últimas preguntas

«Manos Unidas.»

Des del 1960 Manos Unidas lluita contra la fam, la pobresa, la malnutrició, la malaltia... i contra les causes que provoquen tots aquests mals. Fa quaranta-tres anys que es compromet amb els pobles més pobres per construir un món sobre els valors de l'Evangeli i per fer-ne un lloc habitable per a tots els homes.

10.00 Santa Missa

Retransmissió de la santa missa de canonització del pare Pius de Pietrelcina, des de la basílica de Sant Pere de Roma.

Dilluns 17**17.15 Pueblo de Dios**

«Mi Buenos Aires querido.»

La crisi econòmica, política i moral ha canviat la faç d'Argentina i particularment la de la ciutat de Buenos Aires, escenari principal de les protestes dels «nous pobres», l'arruïnada classe mitjana, encara que la situa-

ció més dramàtica la visquin els marginats de sempre. En el reportatge es mostren algunes iniciatives que Càritas Argentina i altres organitzacions promouen per garantir la supervivència d'aquestes persones.

Diumenge 16**09.00 Signes dels Temps**

«Homenatge a Domènec Cols.»

La Pia Almoina de Barcelona acull l'exposició *Laudis Canticum*, una mostra que repassa la trajectòria musical del sacerdot, compositor i organista, Domènec Cols. Nascut l'any 1928 a Sant Pau d'Ordal, va ser ordenat sacerdot durant el Congrés Eucarístic Internacional del 1952. El programa emet una entrevista amb Mn. Domènec Cols.

Altres temes:

- Resum de l'homenatge al P. Miquel Batllori celebrat a la basílica de Santa Maria del Mar.
- Presentació de la nova ONG Iniciatives de Solidaritat i Promoció.
- Presentació dels actes del centenari del Temple del Sagrat Cor de Jesús del Tibidabo.
- Comentari de llibres, amb Jaume Reixach.
- Comentari de l'evangeli de diumenge.

(Dirigit per Francesc Rosaura i presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió la nit del diumenge al dilluns, a partir de les 02.00 h per TV3; el diumenge a les 10.30 h pel Canal TVC Internacional i pel Canal TVC Sat.

Divendres 14**20.30 Creure avui**

Ramon Salicrú entrevista a Joan Carrera i Planas, bisbe de la demarcació de El Maresme; Dolors Fernández i Lluís Álvarez, coordinen les notícies de la quinzena a l'espai «Notícies 7»; Montserrat Romaguera ha preparat l'agenda i Julià Alzaga proposa el «temps de reflexió».

Presentat per Steffi Leonardi i coordinat per Ramon Safont-Tria.

El programa repeteix l'emissió el dilluns a les 13 h.

Cada diumenge**12.00 Paraula i vida**

Espai que escriu i presenta Mons. Lluís Martínez Sistach. (El programa repeteix l'emissió el diumenge a la tarda cada tres hores).

Canal Berguedà de Televisió

Bona notícia, programa setmanal que s'emet els dijous a les 20.15h, el dissabte (migdia i vespre) i el diumenge (matí, tarda i nit).

www.radioestel.com

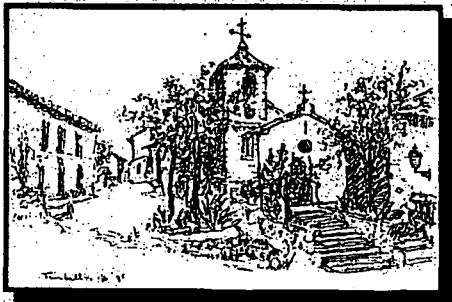
Els teus programes a la web, per escoltar-los quan vulguis

JUNY ÉS EL MES CONSAGRAT AL SAGRAT COR DE JESÚS

Internet

• **MONGES DE CLAUSURA.**— Les Carmelites Descalces d'Antequera han estrenat una pàgina web, www.diocesismalaga.es/descalzas_antequera, on es pot conèixer la història del convent de Sant Josep i recórrer el museu que posseeixen.

Altres bisbats

• **TURBALLOS.**— Els dies 29 i 30 de juny organitza una experiència de silenci i contemplació. Cal confirmar l'assistència. Més informació: tel. 966 516 710 i 966 660 726.

• **SETMANA DE MISSIONOLOGIA.**— Del 8 al 12 de juliol, la diòcesi de Burgos organitza una Setmana de Missionologia per reflexionar sobre *Los nuevos cristianos y nuevas funciones ante nuevas situaciones misioneras* i *El Congreso Nacional de Misiones*. Més informació: tel. 947 208 440.

• **CURS D'ESTIU.**— Del 15 al 20 de juliol els Missioners del Verb Diví organitzen el curs *Lectura creyente de la Biblia. La Lectio Divina desde el evangelio de san Mateo*. Més informació i inscripcions: Ctra. Valoria la Buena, km 2 - 34210 Dueñas (Palència), tel. 979 780 013, fax 979 780 872, a/e: ana@verbodivino.es, Internet: www.verbodivino.es

Barcelona

• **BALMESIANA.**— L'Institut Filosòfic de Balmesiana, amb ocasió del cin-

quantenari de la revista *Espíritu* organitza un cicle de conferències *Espíritu y vida*, del 10 al 14 de juny. Lloc: saló d'actes de Balmesiana, c/ Duran i Bas, 9 - Barcelona, tel. 933 026 840, fax 933 170 498.

• **ESCOLA DE PREGÀRIA.**— El 13 de juny, a les 20.00, tindrà lloc la darrera Escola de Pregària d'aquest curs amb una eucaristia. L'Escola és un espai mensual diocesà per a joves de pregària compartida i acompanyada per la reflexió del cardenal Ricard M. Carles a la catedral de Barcelona.

• **MCMP.**— El Moviment Cristià de Mestres i Professors convida tots els educadors a compartir l'eucaristia de final de curs, presidida pel P. Francesc Riu, a la parròquia major de Santa Anna, a les 10.30, el 15 de juny. Tot seguit, conferència de Mn. Antoni Deulofeu sobre *Educar la pau interior per construir la pau exterior*. Informació: c/ Rivadeneira, 6, 4t - Barcelona, tel. 934 125 567, a/e: mcristiapr@jazzfree.com

• **FESTES DE SANT LLUÍS.**— El 16 de juny, a les 12.00, concert amb la participació de les corals Cantiga, La Fuga, Sinera i El Violet dels Lluïsos de Gràcia; a les 14.30, dinar; de 16.00 a 17.30, country; el 21, a les 20.00, eucaristia. Lloc: Lluïsos de Gràcia, pl. del Nord, 7-10 - Barcelona, tel. 932 183 372, fax 932 182 058, a/e: lluissos@gracianet.org

• **ASSAIG DE CANTS LITÚRGICS.**— Dirigits per Mn. Josep Soler, que convida especialment els monitors de cant de Barcelona, els dies 16 i 30 de juny, de 18.00 a 20.30. Lloc: locals de la parròquia de Sant Carles Borromeu, c/ Sant Lluís, 89 - Barcelona. Més informació: Elisabet Ríos, tel. 932 175 713, de 22.00 a 23.00.

• **AMICS DEL PARE PIUS.**— El 17 de juny, a les 18.15, i després, cada darrer

dilluns de mes, pregària segons l'espiritualitat del beat Pius de Pietrelcina, dirigida per fra Valentí Serra de Manresa. Organitza: Apostolat de l'Oració de la parròquia de la Concepció (c/ Llúria, 70 - Barcelona).

• **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**— El 17 de juny, a les 19.30, darrera sessió de reflexió de l'actualitat cultural i religiosa del curs amb Joan Estruch (sociòleg i professor de la UAB). C/ València, 244, 1r - Barcelona.

• **ATENEU BARCELONÈS.**— El 17 de juny, a les 19.30, conferència de Robert Lafont, president de l'Eurocongrés 2000, sobre *Dues renaixences paral·leles: Occitània i terres de parla catalana*. C/ Canuda, 6 - Barcelona.

• **PALAU DE LA MÚSICA.**— Presenta en aquesta temporada el programa següent: 18 de juny, a les 21.00, La Locomotora Negra, i el 22, a les 19.00, orquestra simfònica del Vallès. Més informació: c/ Sant Francesc de Paula, 2 - Barcelona, tel. 932 957 200, fax 932 957 210, a/e: palaum@palaumusica.org, Internet: www.palaumusica.org

• **PRESENTACIÓ DE LLIBRE.**— El 19 de juny, a les 19.30, presentació del llibre *Més enllà del perdó, la misericòrdia*, a càrrec de les autores Carme Alegre, Roser Garriga, Magda Tomàs i Maria Pau Trayner. Club d'Amics de la Unesco, c/ Mallorca, 207, pral. Barcelona.

• **PREGÀRIA PER LA PAU.**— El 19 de juny, a les 20.00, nova edició de la Pregària per la Pau a Euskadi i al món, a la parròquia de Sant Agustí de Barcelona. Més informació: www.e-cristians.net

• **PALAU ROBERT.**— El 19 de juny, a les 20.30, concert de la Jove Big Band del Taller de Músics. Passeig de Gràcia, 107 - Barcelona, tel. 932 384 000, fax 932 384 010.

• **CENTRE CRISTIÀ DELS UNIVERSITARIS.**— El 20 de juny, a les 19.30, concert de piano. Marc Pepiól Martí interpretarà obres de Ravel, Britten, Hindemith i Chatschaurjan. El programa proposa un recorregut pels clàssics del segle xx. C/ Villarroel, 81, baixos - Barcelona, tel. 933 233 368, fax 934 546 890, a/e: ccu@pangea.org

• **ASSOCIACIÓ CULTURAL FAR.**— El 22 de juny, a les 12.00, conferència *Principals postures entorn del plantejament raó-fe*, a càrrec del professor Rodrigo Segarra. Fundació Pere Tarrés, c/ Carolines, 10 - Barcelona.

• **HOSPITALITAT DE LA MARE DE**

DÉU DE LOURDES.— Del 27 de juny a l'1 de juliol tindrà lloc el seu pelegrinatge a Lourdes número 132. Inscripcions: c/ Consell de Cent, 224-228, els dimarts, dimecres i dijous, de 18.00 a 21.00. Tel. 934 874 009.

• **JORNADES D'ESTUDIS FRANCISCANS.**— Del 27 al 28 de juny, sobre *La mística com a lloc de trobada*. Organitza: Família Franciscana de Catalunya amb el suport de la Facultat de Teologia de Catalunya. C/ Diputació, 231 - Barcelona.

• **CENTENARI DEL CONVENT DE SANT JOAQUIM. PARES MÍNIMS.**— El 30 de juny, a les 12.00, festa de santa Isabel d'Aragó. Solemne celebració presidida per Mons. Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona. C/ Oblit, 22 - Barcelona.

• **ARTS PLÀSTIQUES.**— Fins al 30 de juny es pot visitar la mostra «De Renoir a Picasso. Obres mestres del Musée de l'Orangerie, París», a CaixaForum, av. Marquès de Comillas, 6-8 - Barcelona.

• **EXERCICIS ESPIRITUALS.**— Oberts a tota persona del poble cristià, de l'1 al 10 de juliol, dirigits pel P. Juan Manuel García Lomas, s.j., director de la casa d'exercicis de Sarrià. Per a més informació i inscripcions: tel. 932 058 134, fax 932 058 135, a/e: cexercicis@sjtar.org

• **II JORNADES D'EXPERIÈNCIA RELIGIOSA I CIÈNCIES HUMANES.**— Els dies 4, 5 i 6 de juliol, organitzades per la Fundació Vidal i Barraquer, àrea de Psicologia de la Religió, amb la col·laboració del CEVRE. Conferències i debats per intercanviar idees i experiències. Més informació: c/ Sant Gervasi de Cassoles, 88-90 - Barcelona, tel. 934 340 001, a/e: fvb-docencia@retemail.es, Internet: www.fundaciovidalbarraquer.com

• **CAMP DE SERVEI VICENCIÀ.**— Del 6 al 15 de juliol, camp de servei per a joves a partir de 18 anys. El nucli principal serà el servei a la gent gran, nens, drogoaddictes o transeïjents. Serà a la residència Maria Reina, c/ Sant Pere Claver, 17 - Barcelona. Inscripcions: Isabel Bugés, c/ Mossèn Narcís Prat, s/n - 08740 Sant Andreu de la Barca, tel. 936 530 102, fax 936 533 336, a/e: isabelbcfc@hotmail.com

• **CEVRE.**— Organitza un curs de formació sobre acompanyament, discerniment, creixement personal i resolució de conflictes, del 7 d'octubre al 26 de maig, dirigit a religiosos, religioses i laics. Serà tots els dilluns lectius de 16.30 a 18.30. Professor: Josep M. Bovet, psicòleg clínic. Inscripcions: Pilar Claret, pl. Urquinaona, 11, 2n - Barcelona, tel. 933

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 26 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ SIGNIFICA UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la tasca humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

18,03 euros mensuals ho poden fer possible

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
C/ Avenida de Madrid, 21, 1º B,
47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 544 750 - 983 545 206 - Fax 983 544 750 e-mail: fcnpny@teleline.es

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES

per a grans persones grans

Ajudeu-nos, si us plau, a fer el bé
(2100 0681 01 0200194299)

NIF: G-08862781 Els donatius desgraven un 20% del total a la declaració de l'IRPF. (Llei 30/1994).
www.residenciapmiralles.org e-mail: persones@teleline.es

Des del carrer

Ana M. Ferrin no pot dissimular la seva enorme fascinació per Antoni Gaudí. Bona prova d'això han estat els més de 15 anys de recerca rigorosa que a ell li ha dedicat. El fruit d'aquest esforç gairebé «malaltís» han estat dos llibres apassionats apareguts recentment: «Gaudí. La huella del genio» i «Gaudí. De piedra y fuego», editats tots dos per Jaraquemada Editors. L'autora hi emprèn l'aventura ambiciosa de descobrir en Gaudí l'home que s'amaga darrere el geni, aquest home misteriós de qui tan poca cosa se sap però de qui tant es parla.

La periodista Ana M. Ferrin acaba de publicar dos llibres sobre la figura d'Antoni Gaudí

«Cerco en Gaudí l'home que habita darrere el geni»

—Per què fascina tant Antoni Gaudí?

—Jo he arribat a la conclusió que el fet que tantes persones tan diferents, sense res en comú, ens sentim atretes per Gaudí s'explica per la revolució que ell va dur a terme en l'àmbit arquitectònic. La seva forma constructiva va donar un gir total a l'arquitectura. Aquesta construcció natural, aquest fer-se senyor dels mecanismes de la natura, ha fet que moltíssima gent s'engorri d'ell. Perquè sempre que passem pel passeig de Gràcia mirem la casa Batlló? Perquè girem la vista cap aquest edifici encara que hi haguem passat pel davant milers de vegades? Gaudí crida l'atenció i enamora.

—D'on li ve a vostè aquest apassionament?

—A mi sempre m'ha agradat molt l'art i l'arquitectura. Jo devia de tenir uns 12 anys quan vaig anar a veure la Sagrada Família per primera vegada amb l'escola i quan estàvem esperant per entrar va passar una senyora molt gran amb un cistell que ens va explicar que quan ella tenia la nostra edat hi venia amb les seves cabres. Allò em va cridar molt l'atenció i, sumat a la descoberta de Bellesguard, que des de sempre m'ha enamorat pel seu fort contingut històric, amb els anys em vaig anar interessant

més i més per Gaudí fins a passar dels seus edificis, de la seva obra, a la seva figura, a l'home.

—Realment es pot escriure alguna cosa nova sobre Gaudí?

—Els meus llibres cerquen l'home. Gaudí sempre ha estat presentat com un ancià amb el seu ciri, imatge davant de la qual es desvetllava en mi un interès per conèixer a fons la seva vida. Algú amb aquesta creativitat, amb aquesta força, havia de ser un tro, i va haver de tenir els seus anys d'home normal. Vaig sentir, doncs, necessitat d'investigar la seva persona més enllà dels estereotips, cosa que fins aleshores no s'havia fet. Dels més de mil llibres escrits sobre Gaudí, no he trobat cap treball seriós i rigorós de recerca sobre la seva persona. El meu treball ha estat el d'anar a les fonts, localitzar la família, els amics, la seva promesa... Per això ha estat llarguíssim, i al mateix temps apassionant. Això meu ha estat una cosa romàntica, una cosa posada a foc lent, treballada durant anys, amb l'objectiu de descobrir l'home. He intentat escriure el llibre que m'hauria agradat llegir.

—Com se cerca aquest Gaudí aparentment tan contradictori?

—El fet d'haver-se escrit molt d'oïdes sobre Gaudí ha provocat que cadas-

cú se n'hagi construït una imatge pròpia. Per això és important remetre's als fets i als testimonis. Jo he intentat cercar la informació d'una forma periodística, i després que cadascú n'extregui les seves conclusions. Certament, però, hi ha coses indubtables, com el seu gran amor a Catalunya, absolut, la seva religiositat mística portada a l'extrem, el seu alt sentit de l'amistat i, per descomptat, el seu geni, artístic i de caràcter. Una cosa, també, que a mi particularment m'ha fascinat d'ell és la seva manera de viure la cultura de l'esforç, on el temps passa a ser secundari, i sempre roman per davant el ser que el tenir.

—El definiria vostè com l'arquitecte de Déu?

—Ell solia dir, durant la construcció de la Sagrada Família, que el seu client no tenia pressa. El seu client era Déu i ell per al seu Déu va fer tot el que tenia per donar-li hi va dedicar la vida. Com vol que no l'anomenem l'arquitecte de Déu? Fins i tot ara, quan ja s'avança en el procés de beatificació, més miracle que el d'aconseguir, en els temps que estem, que la Sagrada Família s'acabi pagada només per la gent... Aquest és el més gran dels miracles!

Samuel Gutiérrez

Fets d'interès històric

A Alemanya s'ha fet des de l'acabament de la Segona Guerra Mundial un gran esforç general de reflexió i autocrítica sobre la barbàrie perpetuada pel règim nazi, sobretot pel que fa als camps de concentració i als episodis de treballs forçats (els anomenats esclaus del nazisme). Els documents escrits de l'època han ajudat a la investigació exhaustiva, i els gràfics han facilitat la conscienciació i n'han evitat l'oblit.

A l'Espanya de la postguerra, encara que a una escala més reduïda, també vam tenir nombrosos camps de concentració i presos polítics condemnats a treballs forçats. Però, a diferència del cas alemany, a casa nostra gairebé no s'ha parlat mai d'aquells episodis foscos, i se n'han conservat poques fotografies que ens ajudessin a recordar-los. I això que, segons els primers estudis que s'han fet sobre el tema, el règim un cop acabat el conflicte va arribar a tenir més de mig milió de presoners de guerra, de vençuts; el 12% de la població activa de l'època! Tots aquests fets, que políticament no es van remoure després de la dictadura per donar l'estabilitat necessària a la naixent democràcia, ni tan sols van ser matèria d'estudi dels historiadors. Ara, en canvi, són duts de nou a la llum pública gràcies a les investigacions incipients d'alguns historiadors. La divulgació d'aquestes i altres realitats crues del primer franquisme era una assignatura pendent del nostre país.

Eduard Brufau

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

La vaga que torna

Fa catorze anys —tretze i mig, si volem ser exactes— el títol d'aquesta columna era *La vaga que ve* (*Catalunya Cristiana*, 10/12/1988). Començava l'article, en aquella ocasió, queixant-me de les dures invectives del president del govern espanyol contra la vaga general i els sindicats que l'anunciaven. Ara que la vaga torna, podria repetir el mateix, tret de la referència a la paradoxa que es tractava, aleshores, d'un president socialista. El d'ara és de línia, aproximadament, neoliberal, i es mostra tan o més irritat que l'anterior.

A la banda contrària tinc amics sindicalistes convençuts de la necessitat d'aquesta vaga: m'ofereixen dades, m'exposen arguments, es mostren coratjosos.

En els propers dies, tots els ciutadans —i, entre ells, els qui volem guiar-nos segons l'Evangeli— haurem de decidir què fem. El respecte a la pluralitat i, des del punt de vista cristià, a l'autonomia dels afers temporals, no ens permet de dictar què han de fer els altres. Cada u haurà de decidir lliurement i evitar la coacció en

un sentit o en un altre. Serà bo, això sí, que no ens limitem a una reflexió personal, sinó que ens obrim, també, als punts de vista dels companys.

La vaga és sempre fruit d'un fracàs. Si haguéssim estat capaços d'arribar a acords justos, a través del diàleg, no caldria recórrer a aquest extrem. És, justament, quan s'han exhaurit les vies de la negociació, que podem pensar en el recurs a la vaga, segons la doctrina social catòlica. Ho va dir el Vaticà II (*Gaudium et spes*, 68): «Encara que sempre calgui recórrer primerament a un autèntic diàleg entre les parts, això no obstant, la vaga es pot considerar un mitjà necessari, si bé extrem, de defensar els propis drets i d'assolir les justes exigències dels treballadors.»

Desplegant aquest mateix concepte, Joan Pau II reconeix el dret a la vaga i, al mateix temps, fa una sèrie d'advertiments sobre el seu exercici (encíclica *Laborem exercens*, 20). Diu: «Actuant a favor dels drets justos dels seus membres, els sindicats se serveixen també del mètode de la vaga, o sigui, del bloqueig del treball, com una mena d'últimàtum adreçat als òrgans competents i sobretot als empresaris.» I afegeix: «No se'n pot abusar, especialment per fer el joc a la política.»

Pel que fa a l'objectiu central de la vaga del 20 de juny, es tracta d'un tema realment important i sensible: afecta les condicions del subsidi a l'atur, repercuteix en el problema dels acomiadaments, pot repercutir en la precarietat dels contractes laborals... És una llàstima que no hagi estat possible un diàleg, perquè hi ha punts, com el d'algunes irregularitats en la percepció del subsidi d'atur, que tothom reconeix, en privat, que cal reconduir. Ara bé, una cosa és reconduir, i una altra aprofitar l'ocasió per prémer els cargols.

La vaga, resumint, és un dret indiscutible i comporta unes exigències ètiques. No podem separar l'un de les altres.

Ara mateix

Rauxa